

פועלים אקספרס בע"מ

דין וחשבון

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008

.....

תוכן העניינים

עמוד	
5	דוח הדירקטוריון
7	תיאור התפתחות הכללית של עסקי החברה
8	נתוני פעילות
9	רווח ורווחיות
12	התפתחות סעיפי המאזן
14	מידע כספי לגבי מגזרי הפעילות של החברה
20	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
21	סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה
24	תיאור עסקי החברה לפי מגזרי פעילות
32	נכסים בלתי מוחשיים
32	הון אנושי
33	ספקי שירות
34	מימון
34	מיסוי
34	מגבלות ופיקוח על פעילות החברה
37	הליכים משפטיים
37	התחייבויות תלויות
37	יעדים ואסטרטגיה עסקית
38	מדיניות ניהול סיכונים
43	מניעת הלבנת הון ומימון טרור
43	דין בגורמי סיכון
47	גילוי בדבר המבקרת הפנימית
48	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
49	עבודת הדירקטוריון
55	בקורות ונהלים
58	שכר והטבות לנושאי משרה
58	שכר רואי החשבון המבקרים
59	סקירת ההנהלה
72	הצהרת המנכ"ל
73	הצהרת החשבונאית הראשית
74	דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי
75	דוחות כספיים

פועלים אקספרס בע"מ

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008

.....

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 12 במרץ 2009 הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המבוקרים של פועלים אקספרס בע"מ ("החברה" או "פועלים אקספרס") לשנת 2008.

תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי החברה

החברה הוקמה והתאגדה בישראל בשנת 1995 כחברה פרטית על-ידי בנק הפועלים בע"מ ("בנק הפועלים"), והינה במועד הדוח חברה בבעלותו המלאה.

החברה הינה חברת כרטיסי אשראי והינה "תאגיד עזר" כמשמעות מונח זה בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ("תאגיד עזר"). לחברה אין חברות בנות או חברות מוחזקות אחרות.

החברה מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג אמריקן אקספרס, המונפקים לשימוש בישראל ובחו"ל מכח רישיון שניתן לחברה על-ידי American Express Ltd ("ארגון אמריקן אקספרס").

פעילות החברה מנוהלת בשני מגזרי פעילות: מגזר ההנפקה, המתייחס למחזיקי הכרטיסים ומגזר הסליקה, המתייחס לבתי העסק.

מערכת כרטיסי אשראי מורכבת ממנפיק, סולק, בית עסק ולקוח (מחזיק הכרטיס). קיימים מקרים בהם הסולק הוא גם מנפיק כרטיס האשראי וקיימים מקרים בהם אין זהות בין הסולק לבין המנפיק.

בחודש דצמבר 2008, מונתה הגב' אירית איזקסון ליו"ר הדירקטוריון של החברה והחליפה בתפקידה את מר דן דנקר.

בחודש פברואר 2009 החל לכהן מר דב קוטלר כמנכ"ל החברה. מר קוטלר החליף בתפקידו את מר חיים קרופסקי, אשר שימש כמנכ"ל החברה החל משנת 2006. החל מהמועד האמור מכהן מר קרופסקי כסגן יו"ר דירקטוריון החברה.

ההתקשרות שבין החברה לבין ישראלכרט - בין החברה לבין ישראלכרט בע"מ, חברה אחות ("ישראלכרט") קיים הסכם לפיו ישראלכרט מנהלת ומתפעלת עבור החברה את פעילות ההנפקה ואת פעילות הסליקה בישראל של עסקאות הנעשות בבתי עסק באמצעות כרטיסי אמריקן אקספרס ("ההסדר"). החברה משתתפת בכל העלויות המשותפות לישראלכרט ולחברה על-פי חלקה היחסי בפעילות האמורה. תמורת ביצוע פעילות ישראלכרט בתפעול ההסדר, משלמת החברה לישראלכרט עמלה ותשלומים אחרים כמוסכם ביניהן.

חלוקת דיבידנדים - החברה לא חילקה דיבידנדים ממועד התאגדותה.

חלוקת דיבידנדים על-ידי החברה כפופה להוראות הדין, לרבות (מבלי לגרוע) הגבלות הנובעות מהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311, לפיה הון של תאגיד עזר שהואגד בישראל ונשלט על-ידי תאגיד בנקאי לא יפחת מ-9% מהסיכום המשוקלל של רכיבי הסיכון בנכסיו המאזניים ובסעיפים חוץ מאזניים, וכן הגבלות הנובעות מהנחיות מכח אמנת באזל II

בדבר יחסי הלימות הון. בנוסף, על-פי פקודת הבנקאות 1941 ("פקודת הבנקאות"), החברה נתונה לפיקוח ולביקורת של המפקח על הבנקים.

נתוני פעילות

מספר כרטיסי אשראי (באלפים)

מספר כרטיסים תקפים ליום 31.12.2008

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
214	34	180	כרטיסים בנקאיים
			כרטיסים חוץ בנקאיים -
35	11	24	סיכון אשראי על החברה
249	45	204	סך הכל

מספר כרטיסים תקפים ליום 31.12.2007

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
194	32	162	כרטיסים בנקאיים
			כרטיסים חוץ בנקאיים -
29	7	22	סיכון אשראי על החברה
223	39	184	סך הכל

מחזור עסקאות בכרטיסי האשראי המונפקים על ידי החברה (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2007	2008	
6,242	7,248	כרטיסים בנקאיים
		כרטיסים חוץ בנקאיים -
630	779	סיכון אשראי על החברה
6,872	8,027	סך הכל

הגדרות:

כרטיס אשראי תקף: כרטיס שהונפק ולא בוטל עד ליום האחרון של תקופת הדיווח.
כרטיס אשראי פעיל: כרטיס אשראי שתקף בתום התקופה המדווחת ובוצעו בו עסקאות במהלך הרבעון האחרון של התקופה המדווחת.
כרטיס בנקאי: כרטיס בו מבוצעים חיובי הלקוח בבנק על-פי הסכמים שיש לחברה עם הבנק, והוא באחריות הבנק.
כרטיס חוץ בנקאי: כרטיס בו מבוצעים חיובי הלקוח שלא על-פי הסכמים שיש לחברה עם הבנקים, והוא אינו באחריות הבנקים.
מחזור עסקאות: מחזור העסקאות שבוצע בכרטיסי החברה בתקופת הדיווח.

רווח ורווחיות

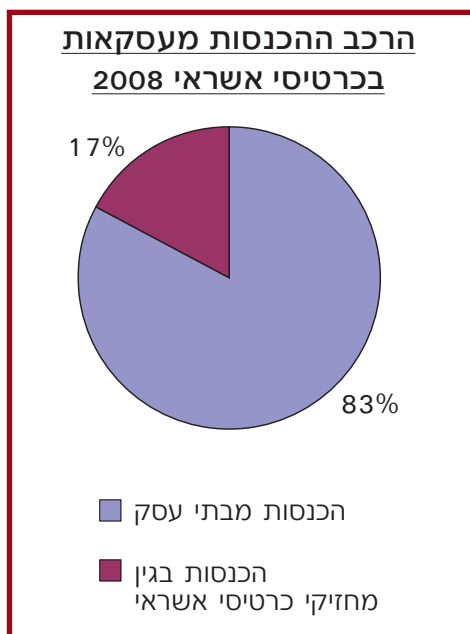
הרווח הנקי של החברה הסתכם בשנת 2008 ב-18 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-14 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 29%.

- הגידול ברווח הנקי של החברה, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, נבע בעיקר מהגורמים הבאים:
- גידול במחזורי הפעילות באמצעות כרטיסי אשראי של החברה בכ-17%.
- גידול של כ-12% במספר כרטיסי האשראי.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון העצמי בשנת 2008 הסתכם ב-33.2%, בהשוואה ל-36.8% בשנת 2007.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

ההכנסות הסתכמו ב-212 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-190 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 12%.

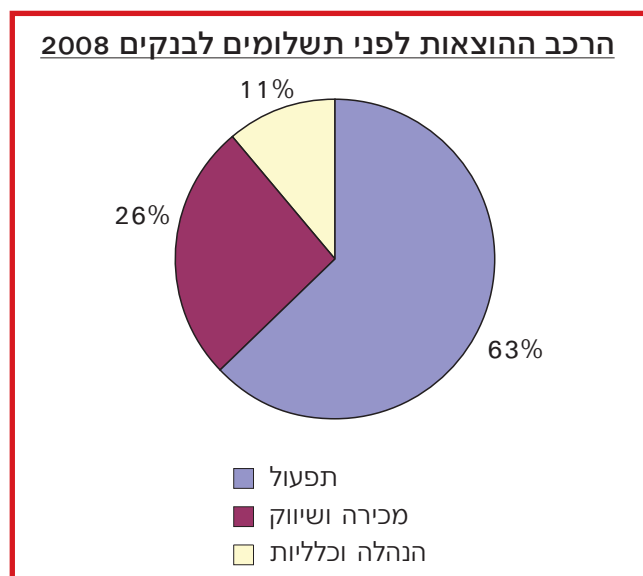
ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי הסתכמו ב-213 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-190 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 12%. הגידול נובע מהגורמים הבאים:

- הכנסות מבתי עסק - הסתכמו ב-177 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-160 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 11%, הנובע מגידול במחזור הקניות המקומי בכרטיסי החברה.
- הכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי - הסתכמו ב-36 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-30 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 20%, הנובע מגידול במספר הכרטיסים וכן מהשפעת הגידול במחזור הקניות בכרטיסי החברה בחו"ל.

הפסד מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים, הסתכמו ב-1 מיליון ש"ח. בשנת 2007 היה הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים, נמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ההוצאות, ללא תשלום עמלה צולבת למנפיקים אחרים, לפני תשלומים לבנקים, הסתכמו ב-104 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-92 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 13%.

ההוצאות, כולל תשלום עמלה צולבת למנפיקים אחרים, לפני תשלומים לבנקים, הסתכמו ב-134 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-123 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 9%.

ההוצאות, כולל תשלומים לבנקים, הסתכמו ב-187 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-170 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 10%.

ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה ב-1 מיליון ש"ח. בשנת 2007 ההפרשה לחובות מסופקים הייתה נמוכה מ-0.5 מיליון ש"ח.

הוצאות התפעול, כולל תשלום עמלה צולבת למנפיקים אחרים, הסתכמו ב-83 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-78 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 6%. הגידול נבע מהגורמים הבאים:

- גידול בתמלוגים לאמריקן אקספרס אינטרנשיונל כתוצאה מגידול במחזור הקניות המקומי.
- גידול בהוצאות שכר ונלוות בעיקר כתוצאה מקליטת עובדים חדשים לתחום שרות הלקוחות.

הוצאות עמלה צולבת למנפיקים אחרים, הסתכמו ב-30 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31 מיליון ש"ח בשנת 2007, קיטון בשיעור של 3%.

הוצאות מכירה ושיווק הסתכמו ב-35 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 13%. עיקר הגידול נובע מהוצאות לצורך שמירת נתח שוק, עידוד שימושים וקידום מוצרי החברה.

הוצאות הנהלה וכלליות הסתכמו ב-15 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-14 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 7%.

תשלומים לבנקים על-פי ההסכמים בינם לבין החברה, הסתכמו ב-53 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-47 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 13%, כתוצאה מגידול במחזורי הקניות בכרטיסי אשראי של החברה.

יחס ההוצאה להכנסה, לפני תשלומים לבנקים, הגיע ל-63.2%, בהשוואה ל-64.7% בשנת 2007.

הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים, הסתכם ב-25 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-20 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 25%.

שיעור תשואת הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים להון העצמי לשנת 2008 הסתכם ב-46.1%, בהשוואה ל-52.6% בשנת 2007.

ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה ב-7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-6 מיליון ש"ח בשנת 2007. שיעור המס האפקטיבי מסך הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים הגיע ל-28%, בהשוואה ל-30% בשנת 2007. בחודש פברואר 2008 עבר בכנסת חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) (תיקון מס' 20) (הגבלת תקופת התחולה), התשס"ח-2008 (לצורך פסקה זו - "התיקון"). בהתאם לתיקון, תחולתו של חוק התיאומים הסתיימה בשנת המס 2007, ומשנת המס 2008 לא יחולו עוד הוראות החוק, למעט הוראות המעבר שמטרתן למנוע עיוותים בחישובי המס. בהתאם לתיקון, בשנת המס 2008 ואילך לא חושבה עוד התאמה של ההכנסות לצרכי מס לבסיס מדידה ריאלי. כמו כן, הופסקה ההצמדה למדד של סכומי הפחת על נכסים קבועים ושל סכומי הפסדים מועברים לצרכי מס, באופן שסכומים אלה יתואמו עד למדד של סוף שנת המס 2007, והצמדתם למדד תיפסק ממועד זה ואילך.

התפתחות סעיפי המאזן

המאזן ליום 31 בדצמבר 2008 הסתכם ב-1,261 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,137 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2007.

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

31 בדצמבר			
	השינוי	2007	2008
	%	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח
סך כל המאזן	11	1,137	1,261
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי	7	992	1,066
מזומנים ופיקדונות בבנקים	35	140	189
זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי	9	1,079	1,179
הון עצמי	40	45	63

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ליום 31 בדצמבר 2008 הסתכמו ב-1,066 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-992 מיליון ש"ח בסוף שנת 2007. סכום זה כולל ברובו שוברים בגין עסקאות שבוצעו על-ידי מחזיקי כרטיסי אשראי וטרם נפרעו לתאריך המאזן. הגידול נובע מגידול במחזורי הפעילות בכרטיסים המונפקים על-ידי החברה.

מזומנים ופיקדונות בבנקים ליום 31 בדצמבר 2008 הסתכמו ב-189 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-140 מיליון ש"ח בסוף שנת 2007. העלייה נובעת ברובה מגידול בפעילות החברה וברווחיה.

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ליום 31 בדצמבר 2008 הסתכמו ב-1,179 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,079 מיליון ש"ח בסוף שנת 2007. סכום זה כולל ברובו את היתרות לתשלום לבתי העסק בהם בוצעו עסקאות של מחזיקי כרטיסי האשראי אשר טרם נפרעו נכון לתאריך המאזן. הגידול נובע מגידול במחזורי הפעילות באמצעות כרטיסי אשראי.

ההון העצמי ליום 31 בדצמבר 2008 הסתכם ב-63 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-45 מיליון ש"ח בסוף שנת 2007. הגידול נובע מהרווח הנקי של החברה.

דין וחשבון ליום 31 בדצמבר 2008

יחס ההון העצמי למאזן ליום 31 בדצמבר 2008 הגיע לשיעור של 5%, בהשוואה ל-4% ביום 31 בדצמבר 2007.

יחס ההון לרכיבי סיכון ליום 31 בדצמבר 2008 הגיע לשיעור של 17.3%, בהשוואה ל-11.9% ליום 31 בדצמבר 2007.

יחס ההון המזערי כפי שנדרש על-ידי בנק ישראל הינו 9%.

מידע כספי לגבי מגזרי הפעילות של החברה

מידע כמותי של מגזרי הפעילות

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008			
סך הכל	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	מידע על הרווח והפסד:
הכנסות			
213	177	36	עמלות מחיצונים
-	(86)	86	עמלות בינמגזריות
213	91	122	סך הכל
(1)	(1)	* -	הפסד מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
212	90	122	סך כל ההכנסות
הוצאות			
1	* -	1	הפרשה לחובות מסופקים
83	51	32	תפעול
35	4	31	מכירה ושיווק
15	8	7	הנהלה וכלליות
53	16	37	תשלומים לבנקים
187	79	108	סך כל ההוצאות
25	11	14	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
7	3	4	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
18	8	10	רווח נקי
33.2	14.8	18.4	תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)
1,200	131	1,069	יתרה ממוצעת של נכסים **
1,146	1,100	46	יתרה ממוצעת של התחייבויות **
343	27	316	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון **

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

מידע כמותי של מגזרי הפעילות (המשך):

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007			
סך הכל	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	מידע על הרווח והפסד:
			הכנסות
190	160	30	עמלות מחיצונים
-	(75)	75	עמלות בינמגזריות
190	85	105	סך הכל
* -	* -	* -	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
190	85	105	סך כל ההכנסות
			הוצאות
* -	* -	* -	הפרשה לחובות מסופקים
78	50	28	תפעול
31	5	26	מכירה ושיווק
14	7	7	הנהלה וכלליות
47	14	33	תשלומים לבנקים
170	76	94	סך כל ההוצאות
20	9	11	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
6	3	3	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
14	6	8	רווח נקי
36.8	21.0	15.8	תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)
1,051	108	944	יתרה ממוצעת של נכסים **
1,014	971	43	יתרה ממוצעת של התחייבויות **
307	24	284	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון **

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

מידע כמותי של מגזרי הפעילות (המשך):

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006			
סך הכל	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	מידע על הרווח והפסד:
163	137	26	הכנסות
-	(63)	63	עמלות בינמגזריות
163	74	89	סך הכל
3	3	* -	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
166	77	89	סך כל ההכנסות
הוצאות			
2	* -	2	הפרשה לחובות מסופקים
67	42	25	תפעול
24	3	21	מכירה ושיווק
13	7	6	הנהלה וכלליות
42	15	27	תשלומים לבנקים
148	67	81	סך כל ההוצאות
18	10	8	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
6	3	3	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
12	7	5	רווח נקי
49.2	28.7	20.5	תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

התפתחות סעיפי מגזרי הפעילות

רווח ורווחיות - מגזר הנפקה

- הרווח הנקי של המגזר** הסתכם ב-10 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 25%. הגידול ברווח הנקי של המגזר, בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד, נבע בעיקר מהגורמים הבאים:
- גידול במחזורי הפעילות באמצעות כרטיסי אשראי של החברה ב-17%.
  - גידול של 12% במספר כרטיסי האשראי.
- שיעור תשואת הרווח הנקי להון העצמי** הסתכם ב-18.4%.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

- הכנסות המגזר** הסתכמו ב-122 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-105 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 16%.
- ההכנסות התפעוליות** הסתכמו ב-122 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-105 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 16% הנובע מגידול במחזור הקניות המקומי בכרטיסי החברה, ומגידול במספר כרטיסי האשראי.
- רווח מפעילות מימון, לפני הפרשה לחובות מסופקים**, נמוך מ-0.5 מיליון ש"ח, בדומה לשנת 2007.
- ההוצאות, לפני תשלומים לבנקים**, הסתכמו ב-71 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-61 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 16%.
- ההוצאות, כולל תשלומים לבנקים**, הסתכמו ב-108 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-94 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 15%.
- ההפרשה לחובות מסופקים** הסתכמה ב-1 מיליון ש"ח. בשנת 2007 ההפרשה לחובות מסופקים נמוכה מ-0.5 מיליון ש"ח.
- הוצאות התפעול** הסתכמו ב-32 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-28 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 14%. הגידול נבע מהגורמים הבאים:
- גידול בתמלוגים לארגון אמריקן אקספרס כתוצאה מגידול במחזור הקניות המקומי.
  - גידול בהוצאות שכר ונלוות בעיקר כתוצאה מקליטת עובדים חדשים לתחום שרות הלקוחות.
- הוצאות מכירה ושיווק** הסתכמו ב-31 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-26 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 19%. עיקר הגידול נובע מהוצאות לצורך שמירת נתח שוק, עידוד שימושים וקידום מוצרי החברה.
- הוצאות הנהלה וכלליות** הסתכמו ב-7 מיליון ש"ח, בדומה לשנת 2007.
- תשלומים לבנקים**, על-פי ההסכמים בינם לבין החברה, הסתכמו ב-37 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-33 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 12%, כתוצאה מגידול במחזורי הקניות בכרטיסי אשראי של החברה.
- יחס ההוצאה להכנסה, לפני תשלומים לבנקים**, הגיע ל-58.2% בהשוואה ל-58.1% בשנת 2007.
- הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים** הסתכם ב-14 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-11 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול

בשיעור של 27%.

שיעור תשואת הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים להון העצמי בשנת 2008 הסתכם ב-27.7%, בהשוואה ל-31.6% בשנת 2007.

ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה ב-4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3 מיליון ש"ח בשנת 2007. **הרווח הנקי** של המגזר הסתכם ב-10 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 25%. **שיעור תשואת הרווח הנקי להון העצמי** הסתכם ב-18.4%.

רווח ורווחיות - מגזר סליקה

הרווח הנקי של המגזר הסתכם ב-8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-6 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 33%. הגידול ברווח הנקי של המגזר, בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד, נבע בעיקר מגידול במחזורי הפעילות בארץ באמצעות כרטיסי אשראי של החברה.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון העצמי הסתכם ב-14.8%.

התפתחות ההכנסות והוצאות

הכנסות המגזר הסתכמו ב-90 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-85 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 6%. **ההכנסות התפעוליות** הסתכמו ב-91 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-85 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 7% הנובע מגידול במחזור הקניות המקומי בכרטיסי החברה, ומגידול במספר כרטיסי האשראי. **הפסד מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים** הסתכם ב-1 מיליון ש"ח. בשנת 2007 היה הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים נמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ההוצאות, ללא תשלום עמלה צולבת למנפיקים אחרים, לפני תשלומים לבנקים, הסתכמו ב-33 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 6%.

ההוצאות, כולל תשלום עמלה צולבת למנפיקים אחרים, לפני תשלומים לבנקים, הסתכמו ב-63 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-62 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 2%.

ההוצאות, כולל תשלומים לבנקים, הסתכמו ב-79 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-76 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 4%.

ההפרשה לחובות מסופקים נמוכה מ-0.5 מיליון ש"ח, בדומה להפרשה לחובות מסופקים בשנת 2007. **הוצאות התפעול, כולל תשלום עמלה צולבת למנפיקים אחרים**, הסתכמו ב-51 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-50 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 2%.

הוצאות עמלה צולבת למנפיקים אחרים הסתכמו ב-30 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31 מיליון ש"ח לשנת 2007, קיטון בשיעור של 3%.

הוצאות מכירה ושיווק הסתכמו ב-4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-5 מיליון ש"ח בשנת 2007, קיטון בשיעור של 20%.
הוצאות הנהלה וכלליות הסתכמו ב-8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 14%.
תשלומים לבנקים על-פי ההסכמים בין הבנקים לבין החברה, הסתכמו ב-16 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-14 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 14%.

יחס ההוצאה להכנסה, לפני תשלומים לבנקים, הגיע ל-70.0% בהשוואה ל-72.9% בשנת 2007.
הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים, הסתכם ב-11 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-9 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 22%.

שיעור תשואת הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים להון העצמי בשנת 2008 הסתכם ב-18.4%, בהשוואה ל-21.0% בשנת 2007.

ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה ב-3 מיליון ש"ח, בדומה לשנת 2007.
הרווח הנקי של המגזר הסתכם ב-8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-6 מיליון ש"ח בשנת 2007, גידול בשיעור של 33%.
שיעור תשואת הרווח הנקי להון העצמי הסתכם ב-14.8%.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על-פי כללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים, שעיקרם מפורט בבאור 2 לדוחות הכספיים ביישום של כללי החשבונאות. בעת עריכת הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת החברה בהנחות, הערכות ואומדנים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של החברה.

חלק מההערכות והאומדנים כרוכים באי וודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. הנהלת החברה סבורה כי האומדנים וההערכות שישמשו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי נכון למועד עריכת הדוחות הכספיים.

להלן נושאים עיקריים בהם נעשה שימוש בהערכות ואומדנים ולפיכך, נחשבים על-ידי החברה כנושאים חשבונאיים קריטיים:

הפרשה למבצעי מתנות (תוכנית נאמנות) למחזיקי כרטיסי אשראי -

בקביעת נאותות ההפרשה מתבססת ההנהלה על ניסיון העבר באשר לאומדן שיעור ניצול הנקודות שצברו מחזיקי הכרטיסים בעתיד ועל העלות החזויה לנקודה כפי שמתעדכנת מעת לעת.

הפרשה לחובות מסופקים -

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים. בנוסף, נכללת הפרשה על בסיס קבוצתי. ההפרשות הספציפיות משקפות בצורה נאותה, לפי הערכת ההנהלה, את ההפסד הגלום בחובות שבגייטם מוטלת בספק. בקביעת נאותות ההפרשה התבססה ההנהלה, בין היתר, על הערכת הסיכון על סמך המידע שבידה בדבר מצבם הכספי של החייבים, היקף פעילותם, הערכת הביטחונות שנתקבלו מהם וניסיון העבר. ההפרשה על בסיס קבוצתי לחובות מסופקים, מחושבת על-פי ניסיון העבר, בגין חובות אשר טרם זוהו בהם מאפייני סיכון שבגינם נדרשת הפרשה ספציפית.

התחייבויות לזכויות עובדים -

חלק מההפרשות בגין התחייבות החברה בקשר עם יחסי עובד-מעביד מבוססות בין היתר על חישוב אקטוארי. ההפרשות כוללות: התחייבויות למענק יובל, התחייבות לפיצוי בגין ימי מחלה שלא נוצלו, הטבות לאחר פרישה שאינן פנסיה והתחייבויות פנסיוניות בקשר עם תוכניות פרישה מרצון.

חישובים אקטואריים מתבססים ברובם על הנחות ואומדנים המתבססים על נסיון העבר וסטטיסטיקות שונות. ההתחייבויות כוללות תוספת שכר ריאלית של 1% בשנה ומהוונות בשיעור היוון של 4% לשנה כפי שנקבע על-ידי המפקח על הבנקים. שינוי במאפיינים האקטואריים השונים יביא לתוצאות שונות מאלה שמתקבלות כיום.

סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה

הפעילות הכלכלית במשק

במהלך המחצית השנייה של שנת 2008 החלו האינדיקטורים הכלכליים להצביע על האטה בצמיחת המשק, שהחריפה ברבעון הרביעי עד לכדי התכווצות ניכרת בפעילות. ירידת הפעילות הכלכלית ניכרת בכל ענפי המשק כגון: הייצור התעשייתי, הפדיון בענפי המסחר והשירותים והמדד המשולב. הפגיעה בפעילות של המשק המקומי חלה בפיגור מסוים לעומת מרבית הכלכלות בעולם וניתן לזקוף זאת לזכות האיתנות הפיננסית הגבוהה של המשק. גם חומרת הפגיעה במשק בישראל ביחס לעולם הייתה מתונה עד כה, עוצמת המיתון גברה בתחילת שנת 2009, והיא מורגשת היטב גם בשוק העבודה. המשבר בישראל נגרם מהמשבר העולמי ולכן מידת ההשפעה של קובעי המדיניות הכלכלית בישראל עליו מוגבלת. ההערכה היא כי המשק המקומי יתקשה להציג צמיחה חיובית כל עוד הכלכלה העולמית נמצאת במיתון. יחד עם זאת, ההערכה היא כי עוצמת המיתון בישראל תהיה נמוכה יחסית לזו שבמדינות המפותחות משתי סיבות: היעדר "בועה" בשוק הנדל"ן וכן שיעורי חיסכון גבוהים של המגזר הפרטי בשנים האחרונות שפועלים למיתון הפגיעה בצריכה הפרטית. לירידה בצריכה הפרטית השפעה ישירה על היקפי הפעילות בכרטיסי אשראי של החברה ולכן עלולים שיעורי הגידול בהיקפי הפעילות לקטון וכפועל יוצא יפגע הגידול בהכנסות החברה.

הקריסה של בנק ההשקעות ליהמן-ברדרס בספטמבר 2008 הייתה מבחינת השווקים הפיננסיים הגלובליים נקודת שבר שסימנה עלייה ניכרת באי-הוודאות. התנודתיות בשווקים עלתה, מרווחי הסיכון עלו ומחירי המניות במגזר הפיננסי ירדו באופן חד. העלייה בתפיסת הסיכון ושחיקת ההון של הבנקים, הקפיאו את שוק האשראי. חזרה לפעילות רגילה של המגזר הפיננסי היא היום היעד הראשון של הבנקים המרכזיים והממשלות בעולם. השווקים הפיננסיים בישראל הגיבו בדומה לעולם - מחירי המניות ואיגרות החוב הקונצרניות ירדו חדות. שוק האשראי החוץ-בנקאי היה אחד הנפגעים המרכזיים - המיתון הגלובלי והמינוף הגבוה ערערו את כושר הפירעון של בתי העסק, כשהתופעה בולטת בייחוד בחברות בתחום הנדל"ן בעלות פעילות גדולה בחו"ל. המדיניות הכלכלית פעלה במספר מישורים על מנת לצמצם את הפגיעה בפעילות הכלכלית. מדיניות מוניטרית מרחיבה; המשך רכישות מט"ח על-ידי הבנק המרכזי; ניסיון להקל על מצוקת האשראי על-ידי הקמת קרנות בשיתוף המגזר הפרטי שיעודן מחזור אשראי ומתן אשראי חדש של חברות וכן תכנון מתן ערבויות לבנקים לגיוס הון. העלייה החדה הצפויה בגירעון התקציבי בשנת 2009 מצמצמת את האפשרויות העומדת בפני הממשלה לנקוט בתמריצים לעידוד הצמיחה. המצב במשק והשפעתו על מחזיקי הכרטיסים ובתי העסק עלול להביא לגידול בהפרשה לחובות מסופקים.

התפתחויות בכלכלה העולמית

הכלכלה הגלובלית עברה בשנה האחרונה טלטלה חמורה, כשהמגזר הפיננסי עמד במוקד ההתרחשויות. התנפצות "בועת" הנדל"ן בארה"ב הובילה לחשיפה של הפסדים אדירים במערכת הפיננסית הגלובלית בכלל והאמריקנית בפרט. שוויים של נכסים פיננסיים וביניהם מוצרים מגובי נכסים ונגזרי אשראי ירד חדות ושחק את ההון של המגזר הפיננסי. החל מספטמבר 2008 המשבר אף הוחרף עם נפילתו של בנק ההשקעות ליהמן-ברדרס והלאמת חברות המשכנתאות

פאני מיי ופרדי מאק וענקית הביטוח AIG

נכון לסוף שנת 2008 מרבית המדינות המפותחות נמצאות במיתון והצמיחה במדינות המתפתחות הואטה מאוד. קרן המטבע הבינלאומית מעריכה כי תוצר המדינות המפותחות יתכווץ בשנת 2009 בכ-2% והתוצר העולמי יגדל ב-0.5% בלבד, השיעור הנמוך ביותר מאז מלחמת העולם השנייה. המדיניות הכלכלית בעולם מתמקדת בתמיכה במגזר הפיננסי ובמתן תמריצים לעידוד הפעילות הכלכלית. ממשלות הזרימו הון רב לבנקים ולמוסדות פיננסיים גדולים על מנת לשמור על יציבותם. יחד עם זאת הפעילות לא חזרה לתקינותה - מתן האשראי הוקפא ופרמיות הסיכון בשווקים נותרו גבוהות מאוד. הממשל האמריקני רוכש מהמגזר הפיננסי "נכסים רעילים" ובד בבד עומדת על הפרק תוכנית המרצה פיסקלית חסרת תקדים. ריביות הבנקים המרכזיים בעולם הגיעו לרמות נמוכות מאוד - 0.0% - 0.25% בארה"ב, 2.0% באירופה ו-1.5% באנגליה (נכון לחודש ינואר 2009). הגירעונות התקציביים גדלו והדבר בולט במיוחד בארה"ב, הנוקטת את המדיניות האגרסיבית ביותר. המשבר החריף והצפי למיתון הביאו לירידה חדה במחירי הסחורות ובעיקר הנפט, שירד בסוף דצמבר 2008 לרמה של כ-45 דולר לחבית לעומת רמה של 145 דולר לחבית בחודש יולי 2008. כתוצאה מכך, הציפיות לאינפלציה פחתו במרבית מדינות העולם עד כדי מעבר לדפלציה.

אינפלציה ושערי חליפין

מדד המחירים לצרכן עלה בסיכום שנת 2008 בשיעור של 3.8%, מעבר לגבול העליון של יעד האינפלציה. במהלך השנה חלה תפנית חדה במדד המחירים לצרכן: בתשעת החודשים הראשונים של השנה עלה המדד ב-4.4% ואילו ברבעון האחרון הוא ירד ב-0.6%. ירידה חדה במחירי האנרגיה והמזון עומדים מאחורי התפנית החדה האמורה במדד המחירים לצרכן, ברבעון הרביעי. סעיף הדיור עלה בשנה היוצאת בשיעור חד של 12.1%. החששות מאינפלציה גבוהה ששררו בתחילת השנה דעכו בהדרגה במהלכה, עם ירידת מחירי הסחורות, ולקראת סוף השנה הפכו לחששות מדפלציה. תמונה דומה מאפיינת עתה את מרבית המדינות המפותחות בעולם. שער החליפין של השקל אופיין גם כן בתנודתיות גבוהה מאוד במהלך שנת 2008. שער השקל מול הדולר שהחל את השנה ב-3,846, הגיע בחודש מאי ל-3,233 וסיים את השנה ב-3,802. בנק ישראל החל לרכוש מט"ח בחודש מרץ 2008 בקצב של 25 מיליון דולר ליום והחל מחודש יולי 2008 הגביר את הקצב לכ-100 מיליון דולר ליום. מתחילת ההתערבות ועד סוף דצמבר 2008 רכש בנק ישראל סכום של 12 מיליארד דולר. בסוף חודש נובמבר 2008 הודיע בנק ישראל שימשיך לרכוש מט"ח בקצב של 100 מיליון דולר ליום עד שהיתרות יגיעו לרמה של 44-40 מיליארד דולר. בניגוד למגמה של משקים מתעוררים רבים, שמטבעותיהן נחלשו מאוד השנה בעקבות המשבר הגלובלי, השקל גילה עוצמה רבה שמקורה בעודף בחשבון השוטף של מאזן התשלומים ותפיסת המשק הישראלי בעיני המשקיעים המקומיים כבטוח יחסית למדינות אחרות.

המדיניות הפיסקלית והמוניטרית

ההאטה בצמיחת המשק במחצית השנייה של השנה בלטה במיוחד בהכנסות המדינה ממסים, כך שבסיכום שנתי ירדו הכנסות המדינה ממסים (בנטרול שינויי חקיקה) בשיעור ריאלי של 4.6%. הירידה החדה בהכנסות ממסים העלתה את הגירעון לשיעור של 2.1% מהתמ"ג לעומת יעד של 1.6% מהתמ"ג. על-פי תכנון הוצאות שנקבע לשנת 2009 ומגמת הירידה הנוכחית בהכנסות המדינה ממסים, נראה כי הגירעון בשנת 2009 עשוי להגיע לכ-5% מהתמ"ג ואף יותר. גירעונות תקציביים גדולים מאפיינים בתקופה זו מדינות מפותחות רבות הן בשל ירידה בהכנסות והן בשל מדיניות מרחיבה ותמיכה במגזר הפיננסי. המדיניות המוניטרית עברה בשנה החולפת תהפוכות רבות כתוצאה מהאינפלציה שהייתה במהלך השנה גבוהה במידה ניכרת מהיעד לצד סימנים המעידים על האטה בצמיחת המשק. במהלך הרבעון הרביעי של השנה הופחתה הריבית מ-4.25% בחודש ספטמבר ל-2.50% בחודש דצמבר. בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2009 נמשכה הפחתת הריבית עד לרמת שפל של 0.75% בתחילת חודש מרץ 2009. התפנית החדה באינפלציה מאפשרת לנהל מדיניות מוניטרית מרחיבה מאוד, כמו ברוב העולם בעת זו. להפחתת הריבית עלולה להיות השפעה לרעה על הכנסות המימון של החברה.

ענף כרטיסי האשראי בישראל

נכון למועד הדוח, פועלות בישראל בתחום ההנפקה והסליקה של כרטיסי האשראי: (1) החברה, אשר כאמור מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג אמריקן אקספרס; (2) ישראל כרטיס ויורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ ("יורופיי"), המנפיקות וסולקות כרטיסי אשראי מסוג "ישראל כרטיס" ומאסטרקרד, בהתאמה; (3) אמניט בע"מ, חברה אחות ("אמיניט"), אשר מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג ויזה; (4) לאומי קארד בע"מ ("לאומי קארד"), אשר למיטב ידיעת החברה, מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג ויזה ומאסטרקרד; (5) כרטיסי אשראי לישראל בע"מ ("כ.א.ל"), אשר למיטב ידיעת החברה, מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג ויזה ומאסטרקרד; וכן (6) דיינרס קלאב ישראל בע"מ ("דיינרס"), למיטב ידיעת החברה, חברה בת של כ.א.ל, המנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג דיינרס.

חברות כרטיסי האשראי בישראל מנפיקות וסולקות כרטיסי אשראי בינלאומיים כאמור (אמריקן אקספרס, מאסטרקרד, ויזה ודיינרס) על-פי רישיונות אשר ניתנו על-ידי הארגונים הבינלאומיים הרלוונטיים.

בשנים האחרונות, ניתן לזהות שתי מגמות בולטות במגזר הנפקת כרטיסי האשראי בישראל: (1) הנפקה של כרטיסי אשראי חוץ בנקאיים על-ידי חברות כרטיסי האשראי, המקושרים על-פי רוב למועדוני לקוחות או לגופים צרכניים ואחרים; (2) הרחבת מגוון השירותים המסופקים על-ידי חברות כרטיסי האשראי בתחום האשראי והמימון למחזיקי הכרטיסים ולבתי עסק, בין היתר, באמצעות הנפקת כרטיסי אשראי מסוג "אשראי מתגלגל", המאפשר למחזיק הכרטיס לקבוע את גובה הסכומים והמועדים בהם יחויב, בהתאם לצרכיו וליכולתו.

ענף כרטיסי האשראי בישראל מתאפיין בהתערבות רגולטורית גבוהה ודינמית בעסקי החברות הפועלות בתחום, הן מפאת היות כל אחת מהן "תאגיד עזר" והן בקשר עם פעילותן בתחום כרטיסי האשראי, ובכלל זה (בין היתר) חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986 ("חוק כרטיסי חיוב") והתקנות על-פיו, חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 ("חוק הבנקאות (שירות ללקוח)") וכן חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 ("חוק איסור הלבנת הון") והצו שהוצא

מכחו על-ידי בנק ישראל. בנוסף, חלות על חברות כרטיסי האשראי בישראל הוראות שונות מטעם המפקח על הבנקים, לרבות נוהל בנקאי תקין 470 המסדיר את פעילותן של חברות כרטיסי אשראי וכן הנחיות מכח אמנת באזל II הקובעות סטנדרטים לניהול סיכונים במטרה לחזק את האיתנות הפיננסית והיציבות של מערכות בנקאיות ברחבי העולם. לפרטים נוספים וכן לעניין הוראות שונות בתחום הסליקה הצולבת של כרטיסי אשראי מסוג ויזה ומסטרקארד שהוטלו על חברות כרטיסי האשראי בישראל על-ידי הממונה על ההגבלים העסקיים, ולעניין הכרזת הממונה על ההגבלים העסקיים מחודש מאי 2005 על ישראל כבעלת מונופולין בסליקת כרטיסי אשראי מסוג ישראלכרט ומסטרקארד- ראה להלן "מגבלות ופיקוח על פעילות החברה".

תיאור עסקי החברה לפי מגזרי פעילות

מגזר הנפקת כרטיסי אשראי

כללי

חברת כרטיסי האשראי מנפיקה ללקוחות (מחזיקי כרטיסי אשראי) כרטיסי אשראי. מחזיק כרטיס האשראי משתמש בכרטיס כאמצעי תשלום בבית העסק ובית העסק מספק למחזיק כרטיס האשראי טובין או שירותים. הצטרפות הלקוח למערכת כרטיסי האשראי נעשית עם חתימתו על חוזה כרטיס האשראי עם המנפיק וקבלת כרטיס האשראי לידיו. מחזיק כרטיס האשראי מתחייב לפרוע את הסכומים המגיעים ממנו בגין שימושיו בכרטיס האשראי. עבור שירותי ההנפקה והתפעול של הכרטיס גובה המנפיק ממחזיק כרטיס האשראי עמלות שונות ומהסולק או מבית העסק, עמלה צולבת או עמלת בית עסק, בהתאמה.

נכון למועד הדוח, פועלות בתחום ההנפקה של כרטיסי אשראי בישראל מספר חברות המנפיקות כרטיסי אשראי בנקאיים וחוזי בנקאיים - החברה, ישראלכרט, יורופי, אמנית, לאומי קארד, כ.א.ל ודיינרס. תחום זה מאופיין בתחרותיות גבוהה.

בשוק כרטיסי האשראי בישראל מונפקים שני סוגים עיקריים של כרטיסים: כרטיסים בנקאיים המונפקים ללקוחות המנהלים חשבון בבנק עימו חברת כרטיסי האשראי קשורה בהסדר להנפקת כרטיס אשראי; וכרטיסים חוזי בנקאיים המונפקים על-ידי חברות כרטיסי האשראי ללקוחות כל הבנקים מכח הרשאה לחיוב חשבון עליה חותם מחזיק הכרטיס.

למיטב ידיעת החברה, נכון למועד הדוח, עיקר פעילותן של חברות כרטיסי האשראי בישראל מתבצע בכרטיסים בנקאיים על-פי הסכמים עם בנקים כאמור. כמו כן, ניכרת בשנים האחרונות מגמה של התקשרות של חברות כרטיסי אשראי במיזמים עם רשתות שיווק גדולות להנפקת כרטיסים חוזי בנקאיים.

הכרטיסים הבנקאיים המונפקים על-ידי החברה מופצים לבעלי חשבון בבנקים עימם קשורה החברה בהסכמים, הכוללים את בנק הפועלים (החברה האם), בנק מזרחי טפחות בע"מ, בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, בנק מסד בע"מ, בנק אוצר החייל בע"מ ובנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (יחד - "הבנקים בהסדר").

בנוסף, החברה מגייסת ומפיצה כרטיסים במגוון של אפיקים אחרים, ביניהם, התקשרויות עם ארגונים ומועדונים, כאמור, ישראלכרט מנהלת ומתפעלת עבור החברה את פעילות ההנפקה ואת פעילות הסליקה של כרטיסי האשראי,

ראה לעיל "ההתקשרות בין החברה לבין ישראלכרט".
ראה גם "מגבלות ופיקוח על פעילות החברה" להלן.

גורמי הצלחה קריטיים בתחום הפעילות - הגורמים, אשר לדעת החברה, מהווים את גורמי ההצלחה הקריטיים העיקריים בתחום ההנפקה הינם: (1) היכולת להנפיק כרטיסי אשראי מכח רישיונות בינלאומיים; (2) תדמית ויוקרתיות המותג וייחודיותו בתחום הפעילות; (3) שיתוף פעולה עם בנק הפועלים להפצת כרטיסי אשראי ושיתופי פעולה עם תאגידים בנקאיים נוספים כאמור, להפצת כרטיסי אשראי, לרבות שילוב כרטיס בנק במסגרת כרטיס האשראי המונפק ללקוח; (4) איכות השירות ללקוח; (5) מערך תפעולי תומך הכולל מערכות מידע, טכנולוגיות, תקשוב ותשתיות מתקדמות; (6) רמה טכנולוגית המאפשרת מתן מענה לשינויים ופיתוח מוצרים חדשים; (7) מערך ניהול סיכונים ובקורות אשראי; (8) יכולת גיוס לקוחות ושימורם באמצעות מערך שיווק ייעודי; (9) התקשרות בהסכמים להקמת מועדוני לקוחות; (10) יעילות תפעולית; וכן (11) הון אנושי איכותי ומנוסה.

חסמי הכניסה העיקריים של תחום הפעילות - חסמי הכניסה העיקריים למתן שירותי הנפקה של כרטיסי אשראי הינם: (1) הצורך בקבלת רישיון מאת ארגון בינלאומי להנפקת המותג המונפק וקבלת זכות שימוש בסימן המסחר, עניינים הכרוכים לעיתים בעלות כספית גבוהה; (2) עמידה בתנאי כשירות מסוימים כתנאי לקבלת רישיון הנפקה; (3) הצורך בהון עצמי, באמצעים פיננסיים רבים ובידע רב לשם ביצוע ההשקעות הנדרשות לשם הנפקת כרטיסים וכן לשם ביצוע השקעות בתשתיות טכנולוגיות הכוללות מערך תפעול תומך, מערכות מידע ותקשורת מתוחכמות, מערך ניהול סיכונים ובקורות אשראי, אבטחת מידע, פרסום, מכירות ושיווק בפריסה רחבה; וכן (4) מבנה ענף כרטיסי האשראי בישראל, שהינו בעל שיעורי חדירה גבוהים.

תחליפים למוצרי תחום הפעילות - אמצעי תשלום חלופיים כגון מזומן, העברות בנקאיות אלקטרוניות, המחאות ותווי קנייה מהווים תחליף לשירותים המסופקים על-ידי חברות כרטיסי האשראי בישראל. כמו כן, שירותי האשראי וההלוואות הניתנים על-ידי גורמים שונים במשק, בין באמצעות הבנקים ובין באמצעות גורמים פיננסיים אחרים, מהווים מוצרים תחליפיים לשירותי האשראי והמימון.

מוצרים ושירותים

החברה מנפיקה כרטיסי אשראי מסוג אמריקן אקספרס לשימוש בישראל ובחו"ל. הכרטיסים האמורים מונפקים הן ככרטיסים בנקאיים והן ככרטיסים חוץ בנקאיים והמשמשים כאמצעי תשלום לעסקאות ולמשיכת מזומנים, לשימוש מקומי ובינלאומי.

החברה מנפיקה מגוון כרטיסי אשראי המותאמים לפלחי אוכלוסיה שונים, ביניהם, כרטיסים מועדוניים, כרטיסי ביזנס ללקוחות עסקיים, כרטיסי פלטינה לעשירון העליון וכרטיסי סנטוריון לאלפיון העליון.

בנוסף, מציעה החברה, באמצעות ישראלכרט, תוכניות אשראי שונות על בסיס תוכניות קרדיט והלוואות שונות לכל מטרה ועל בסיס מסגרת האשראי בכרטיס, אפשרויות מגוונות לפריסת תשלומים, ביטוח נסיעות לחו"ל ושירותי מידע ואישורים.

פילוח הכנסות מוצרים ושירותים

למגזר ההנפקה מיוחסות כל ההכנסות וההוצאות הכרוכות בגיוס הלקוח והטיפול השוטף בו. ההכנסות העיקריות הנובעות לחברה ממגזר הנפקת כרטיסי אשראי הינן: (1) עמלה צולבת שמשלם הסולק למנפיק בגין עסקה שנעשתה בכרטיס אשראי שהנפיק המנפיק ואשר נסלקה על-ידי הסולק; (2) דמי כרטיס - תשלום הנגבה ממחזיק הכרטיס על-פי תעריפון המשתנה בהתאם לסוג הכרטיס (בהתאם למבצעים/פטורים שונים); (3) עמלת חיוב נדחה - עמלה אשר נגבית ממחזיק הכרטיס בגין עסקאות בהן בית העסק פורס את סכום הרכישה לתשלומים או כאשר בית העסק דחה את החיוב בגין העסקה מעבר למועד החיוב הקרוב; וכן (4) עמלות מעסקאות בחו"ל - עמלות אשר נגבות מעסקאות המבוצעות בחו"ל במטבע שאינו ש"ח, שבגינן מחויבים מחזיקי הכרטיסים במטבע ש"ח. ההוצאות העיקריות המשויכות למגזר הינן: הוצאות שיווק, פרסום וניהול מועדוני לקוחות, תוכנית הנאמנות, הנפקה ומשלוח הכרטיס על צרופותיו, וכן הפקה ומשלוח הודעות חיוב. לפרטים אודות פילוח הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי ראה באור 19 לדוחות הכספיים. כמו כן, לעניין נתונים בדבר כרטיסים בנקאיים וכרטיסים חוץ-בנקאיים ראה "נתוני הפעילות" לעיל.

התקשרויות עם תאגידים בנקאיים

באופן כללי, במסגרת ההסכמים השונים של החברה עם הבנקים שבהסדר, הוקנתה לכל בנק הסמכות לקבוע מי מבין הלקוחות יימצא ראוי להצטרף להסדר הכרטיסים של החברה וכן להמליץ לחברה על צירופו להסדר הכרטיסים. ככלל, כל בנק כאמור אחראי לכבד כל שובר וחיוב שביצע הלקוח ביום הצגת השוברים או החיובים לבנק. במסגרת ההסכמים השונים האמורים, נכללים גם הסדרי התשלומים והתנאים הרלוונטים מול כל בנק שבהסדר.

לקוחות - מחזיקי הכרטיסים

כרטיסי האשראי המונפקים על-ידי החברה משרתים לקוחות במגזרים שונים. נכון למועד הדוח, אין מחזיק כרטיסי אשראי (בנקאיים ו/או חוץ בנקאיים), אשר שיעור מחזורי העסקאות שביצע בכרטיסי האשראי של החברה היוו 10% או יותר מסך מחזורי העסקאות בכרטיסי אשראי של החברה בשנת 2008.

שיווק והפצה

פעילות השיווק של החברה בתחום הנפקת כרטיסי אשראי מתבצעת באמצעות מחלקת שיווק ייעודית הקיימת בחברה, וזאת במספר מישורים: פעילות משותפת עם הבנקים בהסדר להנפקת כרטיסים בנקאיים, פעילות שיווק הכרטיסים החוץ-בנקאיים, פעילות משותפת עם מועדוני לקוחות הן בקשר עם הנפקת כרטיסים בנקאיים והן בקשר עם הנפקת כרטיסים חוץ-בנקאיים, הפעלת תוכנית נאמנות, וכן שיווק וקידום מכירות - בין היתר, באמצעות עריכת מבצעי שיווק רחבי היקף, מבצעים משותפים עם גופים מובילים בענפים שונים, הפעלת שירותים ייחודיים ללקוחותיה (כולל שירותי קניות מקוונות באמצעות צד שלישי) ותוכניות בינלאומיות למתן הנחות והטבות, מוקד טלמרקטינג, דיור ישיר, אנשי מכירות, אתר אינטרנט ועוד. ראה גם גורמי הסיכון בעניין "הפסקת פעילותו של בנק בישראל" ו-"הפסקת התקשרות עם בנקים".

במסגרת פעילות מועדוני הלקוחות, החברה נוהגת להתקשר עם גופים שונים המייצגים קבוצות שונות של לקוחות,

בהסדרים להנפקת כרטיסי אשראי לאלו הנמנים על אותן קבוצות לקוחות ("עמיתי המועדון"). הכרטיסים המונפקים לעמיתי המועדון מקנים להם, בדרך כלל, הנחות, הטבות ושירותים מיוחדים במגוון בתי עסק המכבדים את כרטיסי המועדון. הגופים הנוטלים חלק בפעילות מועדוני הלקוחות, כוללים, בין היתר, ארגוני עובדים, ארגונים מקצועיים ותאגידים מסחריים המעוניינים בהנפקת כרטיס מועדון ללקוחותיהם ו/או עובדיהם, באמצעות כרטיסי אשראי. במסגרת מגוון כרטיסי האשראי וסוגיהם השונים מונפקים כרטיסי אשראי בשיתוף פעולה עם ארגונים, מועדונים וגופים צרכניים מקצועיים ואחרים.

החברה מפעילה אתר אינטרנט שכתובתו: www.americanexpress.co.il, המיועד, בין היתר, למחזיקי הכרטיסים. האתר מספק מידע, בין היתר, אודות מוצרים ושירותים המוצעים למחזיקי הכרטיסים, מידע אודות תעריפי החברה, מבצעים והטבות.

התקשרות עם מועדון חבר - חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ ומועדון חבר צרכנות בע"מ (יחד - "מועדון חבר") פנו בחודש מאי 2007 לחברות כרטיסי האשראי בהזמנה להגיש הצעות להנפקה ותפעול של כרטיסי אשראי חוץ בנקאיים ומתן שירותים נלווים באופן מרוכז לחברי המועדון ("כרטיסי אשראי חבר"). בין היתר, חברות כרטיסי האשראי התבקשו לכלול בהצעתן הצעה בדבר תשלום למועדון חבר אשר יכלול חלק מהתמורה מהכנסות כרטיסי האשראי. בחודש יוני 2007 הגישו ישראלכרט ויורופיי את הצעתן, אשר נבחרה על-ידי מועדון חבר מבין ההצעות שהוגשו לו. בחודש נובמבר 2009 התקשרו החברה, ישראלכרט ויורופיי בהסכם הנפקה ותפעול של כרטיסי אשראי חבר ("הסכם חבר"). תחילת מועד הביצוע לפי הסכם חבר הינו כפוף להסדרים שנכללו בו. תוקף הסכם חבר הינו 6 שנים ממועד הביצוע כאמור, והוא ניתן להארכה על-פי תנאיו. כמו כן, גובשו הסדרים בדבר סיום ההתקשרויות הקודמות, לרבות ההתאמות הנדרשות לכך ביחסים שבין גורמים רלוונטים.

לפי הסכם חבר, בין היתר, ישראלכרט תעמיד את האשראי לכרטיסי אשראי חבר. כן מסדיר הסכם חבר עניינים שונים הנוגעים לכרטיסים, לרבות הסדרי התשלומים וההתחשבות בין הצדדים, תהליך הנפקת הכרטיסים החדשים, ענייני תפעול, הטבות וזכויות חברי מועדון חבר ושיווק.

תחרות

תחום הנפקת כרטיסי האשראי הינו תחום המאופיין בתחרותיות גבוהה מאוד, אשר גברה בשנים האחרונות, והמתמקדת בכל תחומי הפעילות ופלחי האוכלוסייה הרלוונטים למגזר זה.

התחרות ביחס למחזיקי הכרטיסים ניכרת במספר מישורים: (1) צירוף לקוחות חדשים (שאינם בעלי כרטיס אשראי או שהינם בעלי כרטיס אשראי של חברות מתחרות) להסדר כרטיסי אשראי עם החברה וכן בשימור לקוחות קיימים ומניעת נטישתם לטובת חברות מתחרות, דבר המחייב השקעת מאמצים ומשאבים; (2) תחרות על "ארנקו" של מחזיק הכרטיס (אשר לעיתים מחזיק כרטיסי חיוב המונפקים על-ידי מספר חברות) במטרה שיבצע חלק עיקרי מהצרכים השוטפת שלו באמצעות כרטיסי האשראי המונפקים על-ידי החברה (ולא באמצעות מזומן והמחאות), תוך הגדלת תמהיל המוצרים המונפקים על-ידי החברה ו/או הגדלת היקף השימושים; (3) הצעה של שירותי אשראי חוץ בנקאי באמצעות כרטיס אשראי מתגלגל או באמצעות הלוואות למחזיקי הכרטיסים, המהווים תוספת ו/או חלופה לאשראי הניתן על-ידי הבנקים וגופים פיננסיים אחרים.

לפירוט חברות כרטיסי האשראי הפועלות בישראל, ראה "ענף כרטיסי האשראי בישראל" לעיל. לצורך התמודדותה עם התחרות בתחום נוקטת החברה (לרבות באמצעות ישראלכרט, המנהלת ומתפעלת עבור החברה את פעילות ההנפקה של כרטיסי האשראי), את הפעולות העיקריות הבאות: (1) השקעת משאבים לשיפור השירות למחזיקי הכרטיסים, לשימור מחזיקי הכרטיסים כלקוחות ולהגברת נאמנותם; (2) חיזוק המעמד והתדמית באמצעות פרסום, הטבות, מבצעים שונים למחזיקי הכרטיסים; (3) מתן שירותים ייחודיים (כולל שירותי קניות מקוונות באמצעות צד שלישי) ותוכניות בינלאומיות של מתן הנחות והטבות; (4) פעילות שיווק וקידום מכירות, לרבות במסגרת ההתקשרויות עם הבנקים שבהסדר; וכן (5) חדשנות - מתן מענה לצרכי הלקוחות בפיתוח מוצרים ושירותים חדשים שיענו על דרישות מגזרי הלקוחות ועל צרכי השוק ופיתוח מוצרים ושירותים חליפיים שיתחרו באמצעי התשלום המקובלים כדוגמת מזומן והמחאות.

הגורמים החיוביים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה כוללים, בין היתר: (1) הסכם הרישיון עם ארגון אמריקן אקספרס להנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי; (2) התקשרות עם ישראלכרט בהסדר לניהול ותפעול פעילות ההנפקה והסליקה של כרטיסי האשראי; (3) תדמית ויוקרתיות המותג וייחודיותו בתחום הפעילות; (4) מערכת ההסכמים של החברה עם מועדוני לקוחות וארגונים, המייצגים מגזרים שונים מהאוכלוסיה בישראל; (5) מגוון מוצרים ושירותים המוצעים לקשת רחבה של לקוחות; (6) מערך שירות מתקדם המאפשר מתן שירות ברמה גבוהה ללקוח; (7) מבנה הון איתן ותזרים מזומנים חיובי; וכן (8) הון אנושי מקצועי, מיומן ומנוסה.

הגורמים השליליים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה כוללים, בין היתר: שיפורים טכנולוגיים, אשר יוצרים אפשרות לפיתוח של אמצעי תשלום חליפיים, בין היתר, בתחומים, כגון: טלפונים סלולריים, עלולים לגרום לירידה בביקוש להנפקת כרטיסי אשראי; וכניסת גורמים קמעונאים ואחרים לתחום ההנפקה ו/או הרחבת הפעילות של גורמים מתחרים קיימים, בין השאר, באמצעות מיזמים ושיתופי פעולה אסטרטגיים להנפקת כרטיסים.

מגזר סליקת כרטיסי אשראי

כללי

במסגרת שירות הסליקה מבטיחה חברת כרטיסי האשראי הסולקת לבית העסק, כי כפוף לקיום תנאי ההסכם ביניהם, החיובים בהם התחייבו כלפיו מחזיקי הכרטיסים הנסלקים על-ידיה, בעת שרכשו טובין או שירות בבית העסק, ייפרעו על-ידיה. הסולק מרכז את חיובי העסקאות שנעשו בכרטיסי האשראי הנסלקים על-ידיו בבית עסק מסוים עימו חתם על הסכם סליקה תמורת עמלה (הקרויה "עמלת בית עסק"), מבטיח ומעביר לבית העסק את התשלומים בהם התחייבו מחזיקי כרטיסי האשראי שביצעו באותו בית עסק עסקאות באמצעות כרטיסי אשראי.

נכון למועד הדוח, פועלות במגזר הסליקה של כרטיסי אשראי בישראל מספר חברות כרטיסי אשראי - החברה, ישראלכרט, יורופיי, אמינית, לאומי קארד, כ.א.ל ודיינרס. התחרות בתחום זה הינה חריפה ומתמקדת בכל תחומי הפעילות במגזר. החברה קשורה בהסכמי סליקה עם בתי עסק במגוון ענפים ומציעה לבתי העסק השונים בנוסף לשירותי הסליקה גם מגוון שירותים שיווקיים, פיננסיים ותפעוליים, ביניהם אפשרות לפריסת תשלומים, תאריכי זיכוי גמישים, מידע ייעודי ומבצעי קידום מכירות משותפים.

כאמור, ישראלכרט מנהלת ומתפעלת עבור החברה את פעילות ההנפקה ואת פעילות הסליקה של כרטיסי האשראי (ראה לעיל "ההתקשרות בין החברה לבין ישראלכרט").

לפרטים בדבר הרגולציה בתחום זה, לעניין הוראות שונות בתחום הסליקה הצולבת של כרטיסי אשראי מסוג ויזה ומסטרקארד שהוטלו על חברות כרטיסי האשראי בישראל על-ידי הממונה על ההגבלים העסקיים בשנת 2007 ("הסדר הסליקה הצולבת"), וכן לעניין הכרזת הממונה על הגבלים עסקיים מחודש מאי 2005 על ישראל כבעלת מונופולין בסליקת כרטיסי אשראי מסוג ישראל ומסטרקארד- ראה "מגבלות ופיקוח על פעילות החברה" להלן.

החל מחודש יוני 2007, בעקבות הסדר הסליקה הצולבת ופתיחת הממשק הטכני המשותף המקומי, כל חברות כרטיסי האשראי שלהן הרשאה להנפיק כרטיסי מסטרקארד וויזה ולסלוק עסקאות שנעשו בכרטיסים האמורים יכולות לסלוק את כרטיסי מסטרקארד וויזה, כל אחת על-פי ההרשאה שיש לה. בתי עסק יכולים להחליף סולקים שונים במותגים אלה, על-פי החלטתם.

גורמי הצלחה קריטיים בתחום הפעילות והשינויים החלים בהם - הגורמים אשר לדעת החברה מהווים את גורמי ההצלחה הקריטיים העיקריים בתחום הסליקה הינם: (1) היכולת לסלוק כרטיסי אשראי מכח רישיון בינלאומי; (2) מקורות מימון זמינים להשקעה בתשתיות טכנולוגיות חדישות הדרושות למתן שירותי הסליקה ובשדרוג תשתיות קיימות; (3) איפיון ופיתוח של מערכות סליקה מתאימות ושימור רמה טכנולוגית גבוהה; (4) איכות השירות ללקוחות תחום הסליקה - בתי העסק ויכולת גיוס בתי עסק ושימורם באמצעות מערך שיווק ומכירות ייעודי; (5) מתן שירותים נלווים לבתי העסק הכוללים, בין היתר, שירותים שיווקיים, פיננסיים ותפעוליים שונים; (6) יעילות תפעולית; (7) ניסיון מצטבר בתחום הסליקה של כרטיסי אשראי; (8) הון אנושי איכותי ומנוסה; וכן (9) מבנה הון איתן ומקורות מימון זמינים.

חסמי הכניסה העיקריים של תחום הפעילות - חסמי הכניסה העיקריים למתן שירותי סליקה של כרטיסי אשראי הינם: (1) הצורך באמצעים פיננסיים, ניסיון וידע רב לשם ביצוע השקעות הנדרשות בתשתיות טכנולוגיות, מערך תפעול, פרסום ושיווק גדולים, בהשקעה גבוהה; (2) הצורך בקבלת רישיון מאת הארגונים הבינלאומיים לסליקת המותגים שבבעלותם, תוך עמידה מתמדת בתנאים הנקובים בכל רישיון ובכללי הארגון הרלוונטי; (3) פריסת מערך תקשורת שיאפשר את ביצוע הסליקה, או התקשרות עם שב"א המפעילה מערך כאמור בישראל; (4) צורך בביצוע סליקה בהיקפים גבוהים לצורך החזר ההשקעה בתשתיות, מערכות סליקה ועלויות אחרות; (5) פיתוח מערכת מידע אמינה לניהול התחשבויות; וכן (6) מערך מכירות, גיוס ושירות לקוחות.

התחליפים למוצרי תחום הפעילות - אמצעי תשלום חלופיים כגון מזומן, הוראות קבע, העברות בנקאיות והמחאות מהווים תחליף לתשלום באמצעות כרטיס אשראי. אשראי בנקאי, ניכיון ואשראי ממקורות חוץ בנקאיים בתצורותיו השונות, מהווים מוצר תחליפי לשירותים הפיננסיים הניתנים על-ידי החברה.

מוצרים ושירותים

החברה סולקת עסקאות שבוצעו אצל בתי עסק הקשורים עימה בהסכמים באמצעות כרטיסי אמריקן אקספרס, וזאת - בעיקר כנגד גביית עמלת בית עסק. כאמור לעיל, ישראל כרטיס מנהלת ומתפעלת עבור החברה את פעילות הסליקה של כרטיסי האשראי.

כמו כן, מציעה החברה, שירותים שיווקיים, פיננסיים ותפעוליים כגון: מבצעי קידום מכירות, מידע אודות זיכויים של בתי עסק, הלוואות, שירותי ניכיון של שוברי כרטיסי אשראי, שירותי מקדמות והקדמות, מועדי זיכוי גמישים ואפשרויות לפריסת תשלומים, מבצעי פרסום משותפים ומידע שיווקי ייחודי והטבות, והכל- ברמת שירות גבוהה המגובה בתשתית טכנולוגית מתקדמת.

פילוח הכנסות מוצרים ושירותים

למגזר הסליקה יוחסו כל ההכנסות מבתי העסק וכל ההוצאות הכרוכות בגיוס בתי העסק והטיפול השוטף בהם. ההכנסות העיקריות במגזר הסליקה הינן עמלות מבתי עסק בניכוי עמלה צולבת הנזקפת למגזר ההנפקה. ההוצאות העיקריות המשוכות למגזר הינן: הוצאות גיוס ושימור בתי עסק, פרסום משותף עם בתי עסק, סליקת שוברים, הפקה ומשלוח הודעות זיכוי.

לפרטים אודות פילוח הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי ראה באור 19 לדוחות הכספיים. כמו כן, לעניין נתונים בדבר מחזור העסקאות בכרטיסי האשראי המונפקים על-ידי החברה ראה "נתוני הפעילות" לעיל.

לקוחות

לקוחות החברה בתחום הסליקה הינם בתי עסק רבים ומגוונים הקשורים עמה בהסכמים, וכן חברות ניכיון המתקשרות בהתקשרות משולשת: התקשרות עם החברה כסולקת בהסכמים למתן שירותי ניכיון ובמקביל התקשרות עם בתי עסק אשר קשורים אף הם בהסכמי סליקה עם החברה. לעניין זה, חברת הניכיון היא לקוח של החברה למתן שירותי סליקה ככל בית עסק ונמנית כמותית עם בתי העסק הקשורים עם החברה בהסכמי סליקה. נכון למועד הדוח, אין בית עסק אשר הכנסות החברה ממנו היוו 10% או יותר מסך הכנסות החברה בשנת 2008.

שיווק ומכירה

פעילות השיווק והמכירה של החברה בתחום הסליקה של כרטיסי אשראי מבוססת על עקרון של מיקוד בצרכים של בתי העסק ומתבצעת באמצעות מערך מכירות ותמיכה ייעודי.

המטרות העיקריות בפעילות השיווק בתחום זה הינן: (1) גיוס בתי עסק חדשים ובתי עסק נותני הטבות והרחבת הפעילות במסגרת פעילויות עסקיות חדשות, ביניהן - מתן אשראי; (2) חיזוק התדמית; וכן (3) שימור בתי עסק כלקוחות, באמצעות הענקת שירותים שיווקיים פיננסיים ותפעוליים, הכוללים מידע אודות זיכויים קודמים ועתידיים של בית העסק, מבצעי פרסום ומידע שיווקי ייחודי, הטבות ותוכניות ברמת שירות גבוהה.

החברה מפעילה אתר אינטרנט שכתובתו: www.americanexpress.co.il, המיועד, בין היתר, לבתי עסק הקשורים עימה בהסכמי סליקה. האתר מספק מידע, בין היתר, אודות מוצרים ושירותים המוצעים לבתי העסק, מידע אודות תעריפי החברה, מבצעים והטבות.

תחרות

תחום הסליקה של כרטיסי אשראי מאופיין בתחרותיות גבוהה מאוד, בין היתר, בעקבות הפעלתו החל מחודש יוני 2007, של הממשק המקומי לסליקה צולבת של עסקאות בכרטיסי אשראי מסוג ויזה ומסטרקארד, אשר הביא להפחתת העמלות ולהחרפת התחרות.

לפירוט חברות כרטיסי האשראי הפועלות בישראל בתחום זה ראה "ענף כרטיסי האשראי בישראל" לעיל.

התחרות בתחום הסליקה מתמקדת בגיוס בתי עסק חדשים להסכמי סליקה עם החברה, בשימור בתי העסק הקיימים כלקוחות תחום הסליקה ומניעת נטישתם לטובת חברות מתחרות, דבר המחייב השקעת מאמצים ומשאבים מרובים, הוצאות שיווק ומכירה גבוהות.

היבט נוסף של התחרות בתחום הסליקה, מתמקד בפיתוח מוצרים ושירותים פיננסיים ותפעוליים לבתי העסק, אשר יגדילו את מחזור העסקאות ו/או סכומי העסקאות המבוצעות בכל בית עסק. חברות כרטיסי האשראי הרחיבו את תמהיל המוצרים והשירותים המוצעים על-ידן לבתי עסק, על-ידי הצעת שירותים שיווקיים ופיננסיים.

לצורך התמודדות עם התחרות בתחום זה החברה נוקטת (לרבות באמצעות ישראלכרט, המנהלת ומתפעלת עבור החברה את פעילות הסליקה של כרטיסי האשראי), את הפעולות העיקריות הבאות: (1) מדיניות תעריפים (עמלת בית עסק) תחרותית ומושכלת; (2) העמקת שיתופי פעולה עם בתי עסק; (3) השקעת משאבים לשיפור השירות ולשימור בתי העסק כלקוחות ולהגברת נאמנותם תוך התאמת המוצרים והשירותים לצרכי הייחודיים של כל בית עסק; וכן (4) הפעלת מערך שיווק ומכירה מקצועי, מנוסה ומיומן המתמחה במתן פתרונות לבתי העסק השונים וכן מערך שירות מנוסה, מקצועי ומיומן הנתמך במערכות טכנולוגיות מתקדמות.

הדינמיות של החברה ויכולתה להיענות לצרכים המשתנים של בית העסק ולהציע לו סל שירותים רחב כדוגמת שירותי מימון והלוואות ושירותים שיווקיים ותפעוליים, נותנים מענה תחרותי בשוק וכן משמשים כגורם נוסף בחיזוק הנאמנות ובהעדפתו של בית העסק את נותן שירותי הסליקה ובגיבוש התפיסה הכוללת של החברה על-ידי בתי העסק.

הגורמים החיוביים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה כוללים, בין היתר: (1) הסכם הרישיון עם ארגון אמריקן אקספרס להנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי; (2) התקשרות עם ישראלכרט בהסדר לניהול ותפעול פעילות ההנפקה והסליקה של כרטיסי האשראי; (3) מערך שיווק, מכירה ושירות ייעודי, המתמחה במתן פתרונות מתאימים לבתי עסק, והכולל הון אנושי מקצועי, מיומן ומנוסה; (4) מותג בעל נוכחות ועוצמה; (5) תשתית טכנולוגית מתקדמת המאפשרת מענה לצרכי בתי העסק השונים; וכן (6) מבנה הון איתן ותזרים מזומנים חיובי.

הגורמים השליליים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה כוללים, בין היתר: שיפורים טכנולוגיים, אשר יוצרים אפשרות לפיתוח של אמצעי תשלום חליפיים, בין היתר, בתחומים כגון טלפונים סלולריים, עלולים לגרום לירידה בסליקת כרטיסי אשראי; וכן התחרות מול מותגי כרטיסי האשראי האחרים בישראל.

לפרטים אודות מגבלות רגולטוריות החלות על ישראלכרט מכח דיני ההגבלים העסקיים, ראה סעיף "מגבלות ופיקוח על פעילות החברה".

עונתיות

לעסקאות בכרטיסי אשראי (הנפקה וסליקה) קשר ישיר לצריכה הפרטית בישראל ולעונתיות בה וכן לעונתיות וקצב התיירות הנכנסת לישראל.

נכסים בלתי מוחשיים

לחברה רשיון ארוך שנים מארגון אמריקן אקספרס להנפיק ולסלוק כרטיסי אמריקן אקספרס בישראל. בנוסף, מכח חברותה בארגון אמריקן אקספרס קיימת לחברה זכות שימוש כללית במותגים שבבעלות ארגון אמריקן אקספרס. במסגרת פעילותה, כפופה החברה להוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 ולתקנות שהותקנו מכח, וביניהן חובת הרישום של מאגר מידע (כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות) בהתאם לדרישות הדין ובהתאם להסכמים בהם התקשרה.

הון אנושי

בשנת 2008 חל גידול של 16 משרות בהשוואה למספר המשרות בסוף שנת 2007*:

	2007	2008
ממוצע משרות על בסיס חודשי	145	155
סך המשרות לסוף השנה	153	169

* בחישוב המשרות נלקחו בחשבון שעות נוספות בגין משלמים שכר שעות נוספות לפי דיווח ספציפי (לא על בסיס גלובלי).

הגידול במספר המשרות הכולל נבע מהגידול בפעילות העסקית, תמיכה ביעדי השירות ומהרחבת הידע המקצועי הייחודי לצורך הערכות רגולטוריות.

פעילויות ומגמות מרכזיות

א. ביצוע היערכויות מתאימות שנגזרו מכניסתו לתוקף של התיקון לחוק העסקת עובדים על-ידי קבלני כח אדם, המגביל את העסקתו של עובד חברת כח אדם לתקופה של עד תשעה חודשים רצופים אצל מעסיק אחד, ומכניסתו לתוקף של הסכם קיבוצי כללי במשק לביטוח פנסיוני.

ב. לאורך שנת 2008 התמידה החברה במדיניות של שימור עובדים שבאה לידי ביטוי במספר קווי פעולה:

- מדיניות שכר מושכלת.
- הרחבת אפשרויות קידום, לימוד ופיתוח עצמי.
- טיפוח הקשר וההזדהות של העובד עם החברה, במגוון רחב של פעילויות לאורך כל השנה, תחת הכותרת "כולנו משפחה אחת". במהלך השנה שולבו פעילויות ייחודיות לעובדים לכבוד שנת העצמאות ה-60 למדינת ישראל, שטיפוח, בד בבד, גם ערכים לאומיים והקניית ידע בתולדות המדינה בקרב עובדי החברה.

- ג. באופן כללי, ניתן לציין כי ניכרת מציאות העסקה איתנה בחברה. מציאות זו מושפעת משילוב של מספר גורמים: אווירה, תקשורת בין מנהלים לעובדים והשקעה בטיפוח ורווחת העובדים.
- ד. במהלך השנה נערך משוב מנהלים, שבמסגרתו הוערכו מנהלים על-ידי עובדיהם. ממצאי המשוב הועברו למנהלים באמצעות דוח כתוב, וכמו כן נערכו שיחות משוב אישיות למנהלים על-ידי גורמי ייעוץ מקצועיים, שבהם הושם דגש על הצבת יעדים אישיים, שימור נקודות חוזק ושיפור נקודות חולשה.

הכשרה מקצועית

היעדים המרכזיים בשנת 2008 היו הקנייה ושיפור של מיומנויות מקצועיות, ניהוליות והתנהגותיות, ערכי ארגון, ותמיכה בהטמעת מוצרים ושירותים חדשים ושינויים טכנולוגיים בחברה. הפעילות התמקדה בהדרכה והכשרה לתפקידים שונים בחברה, הטמעת תרבות שרות, הכשרת נציגי שרות חדשים והדרכות ייעודיות לאוכלוסיות עובדים שונות על-פי תחומי עיסוקם, ועידוד רכישת השכלה גבוהה לעובדים. דגש מיוחד ניתן גם בשנת 2008 לתוכנית ניהול ומנהיגות למנהלים בחברה, שהורחבה לרובדי ניהול נוספים.

מעורבות חברתית ותרומה לקהילה

עיקר העשייה בתחום מעורבות חברתית ותרומה לקהילה מתבצעת במסגרת פעילות ישראלכרט.

ספקי שירות

כאמור, בין החברה לבין ישראלכרט קיים הסדר על-פיו ישראלכרט מנהלת ומתפעלת עבור החברה את פעילות ההנפקה והסליקה של כרטיסי אשראי. לפרטים נוספים, ראה לעיל "ההתקשרות שבין החברה לבין ישראלכרט".

חברת שירותי בנק אוטומטיים בע"מ ("שב"א") - שב"א משמשת כמתג תקשורת בין בתי העסק לבין הסולקים. למיטב ידיעת החברה, שב"א מתפעלת מערכת לאיסוף עסקאות המבוצעות בכרטיסי אשראי בישראל, מרכזת את המידע על העסקאות שמבוצעות בבתי העסק השונים, ממיינת אותן על-פי זהות הסולק הרלוונטי עימו קשור בית העסק ומעבירה את המסרים האלקטרוניים לסולקים לאישור ביצוע העסקה. בנוסף, שב"א מתפעלת עבור חברות כרטיסי האשראי את התנועות בינהן ביחס לעסקאות צולבות ולפעולות סליקה. לחברה, כמו גם ליתר חברות כרטיסי האשראי בישראל, תלות מהותית בשירותים המסופקים על-ידי שב"א. בהיעדר קבלת שירותים כאמור משב"א עלולה פעילות החברה להיפגע בצורה משמעותית.

דפוס בארי - החברה באמצעות ישראלכרט קשורה עם דפוס בארי בהסכם למתן שירותי הפקה, הדפסה ועיטוף של תדפיס פירוט החיובים והזיכויים ששולחת החברה על-בסיס חודשי למחזיקי הכרטיסים ולבתי העסק. במקרה של ביטול ההתקשרות עם דפוס בארי מסיבה בלתי צפויה, יהיה לחברה קושי בקבלת השירות ברמה הניתנת כיום. יחד עם זאת, להערכת החברה, ניתן יהיה להערך לקבל שירותים דומים מחברות אחרות.

מימון

החברה מממנת את פעילותה מאמצעים עצמיים ומאשראי יומי לטווח קצר בהלוואות On Call מבנק הפועלים. הוראות המפקח על הבנקים כוללות, בין היתר, מגבלות המשפיעות על יכולתם של תאגידים בנקאיים בישראל להעמיד אשראי מעבר להיקפים מסוימים, ובכלל זה הגבלות המתייחסות לסך החבות של "לווה יחיד" או "קבוצת לוויים" (כהגדרת מונחים אלה באותן הוראות) ולסך כל החבויות של ששת הלוויים הגדולים של התאגיד הבנקאי. החברה, כחלק מקבוצת בנק הפועלים, עלולה להיות מוגבלת מפעם בפעם, בקבלת אשראי מתאגידים בנקאיים אחרים בשל הוראות אלו. להערכת החברה נכון למועד הדוח, לא קיימת לה מגבלה אפקטיבית בקבלת אשראי מכח ההוראות האמורות.

מיסוי

לפרטים אודות סטטוס המיסוי של החברה ראה באור 24 לדוחות הכספיים.

מגבלות ופיקוח על פעילות החברה

כחברה העוסקת בהנפקה ובסליקה של כרטיסי חיוב, חלים על החברה דינים והוראות בקשר עם פעילותה. דיני כרטיסי חיוב מטילים חובות ומגבלות על פעילותן של חברות כרטיסי האשראי, לרבות החברה, בתחומי ההנפקה והסליקה של כרטיסי חיוב. כמו כן, על החברה חלות הוראות שונות שהוציא המפקח על הבנקים החלות על חברות כרטיסי אשראי, כגון נוהל בנקאי תקין 470 (כרטיסי חיוב) המסדיר את פעילותן של חברות כרטיסי אשראי שהינן תאגיד עזר בנקאי ושל תאגידים בנקאיים לעניין תפעול מערך כרטיסי החיוב. בנוסף, חלות על חברות כרטיסי אשראי, הוראות ניהול בנקאי תקין נוספות מתוך קובץ הוראות ניהול בנקאי תקין.

בנוסף, החברה הינה "תאגיד עזר" על-פי חוק הבנקאות (רישוי). כחברת כרטיסי אשראי וכתאגיד עזר חלה על החברה מערכת נוספת של חוקים, צווים ותקנות, ביניהם: חוק הבנקאות (רישוי); חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954; פקודת הבנקאות; חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 וחוקיקת המשנה מכחו; וכן מערך של הוראות, הנחיות, והבעות עמדה של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.

הדינים וההוראות האמורים משפיעים במידה רבה על אופן ניהול עסקיה של החברה (בדומה לחברות כרטיסי אשראי אחרות), ובכלל זה על התקשרויותיה, אופן התנהלותה וניהול משאביה הכספיים.

נוסף לדינים הרלוונטיים לפעילות החברה כתאגיד עזר וכחברת כרטיסי אשראי, חלים על החברה דברי חקיקה שונים המסדירים את פעילותה השוטפת, ביניהם, חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 ("חוק ההגבלים העסקיים"); חוק הריבית, תשי"ז-1957; חוק השליחות, תשכ"ה-1965; חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957; חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשנ"ז-1996 וחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 והתקנות על-פיו. לפרטים אודות הוראות SOX מספר 404, ראה סעיף "בקורות ונהלים".

הגבלים עסקיים

בחודש אוקטובר 2006 הוגשה בקשה לבית הדין להגבלים עסקיים, על-ידי ישראלכרט, חברות כרטיסי אשראי אחרות, לא כולל החברה, ובנקים מסוימים, לאישור הסדר כובל בתחום הסליקה של עסקאות בכרטיסי מסטרקארד וויזה ("ההסדר"), ובו גם השלכות לכרטיסי ישראלכרט. הוגשו התנגדויות לבקשה האמורה. בית הדין נתן היתר זמני להסדר בתוקף עד ליום 30 באפריל 2009.

בחודש יוני 2007 החל, כחלק מההסדר, לפעול בישראל ממשק טכני לסליקה של עסקאות שנעשו בישראל בכרטיסי מסטרקארד וויזה.

בעקבות המלצות של וועדה בינמשרדית לבחינת כשלי השוק בענף כרטיסי האשראי הוגשה לכנסת בחודש מרץ 2007 הצעת חוק פרטית ("הצעת החוק הפרטית") המבוססת על המלצות הוועדה, ובאפריל 2008 הופץ מטעם משרד האוצר תזכיר חוק ("התזכיר"), שניהם לתיקון חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.

בחודש יוני 2008 עברה הצעת החוק הפרטית בקריאה טרומית בכנסת.

הצעת החוק הפרטית והתזכיר אינם זהים בהיקפם ובפרטיהם אולם בעיקרם מוצע בהם או במי מהם, בין היתר, להטיל חובת רישוי על-ידי נגיד בנק ישראל על מי שחפץ לעסוק בסליקת כרטיסי אשראי, וכן להסמיך את המפקח על הבנקים לקבוע כי סולק בשיעור מסוים של עסקאות בכרטיסי חיוב (10% בהצעת החוק הפרטית ו-20% בתזכיר) הוא "סולק גדול" וכי מנפיק בשיעור מסוים של כרטיס חיוב (5% בהצעת החוק הפרטית ו-10% בתזכיר) הוא "מנפיק גדול". קביעות אלה של המפקח תאפשרנה למפקח, אם יהיה סבור כי הדבר דרוש לצורך הבטחת התחרות בתחום סליקת כרטיסי החיוב או להבטחת טובת הלקוחות או הספקים, להורות למנפיק גדול לאפשר לכל מי שסולק כרטיסי חיוב לסלוק עסקאות בכרטיסים שלו, ולהורות לסולק גדול של עסקאות בכרטיסי חיוב לסלוק כרטיסים שהונפקו על-ידי אחרים. בתזכיר מוצע גם לראות בעמלה צולבת עמלה לפי חוק הבנקאות (שרות ללקוח), התשמ"א-1981 ובהצעת החוק מוצע להסמיך את המפקח להעביר הצעה לקביעת עמלה צולבת מרבית ל"ועדת מחירים" ול"שרים" על-פי חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושרותים, התשנ"ו-1996. עוד מוצע להקנות למפקח על הבנקים סמכויות שמטרתן לסייע בביצוע הקביעות האמורות לעיל.

החברה אינה יכולה להעריך האם ומתי תאושר הבקשה לאישור קבוע של ההסדר, אך היא מעריכה כי יישום ההסדר הכובל עלול להביא להקטנה בשיעורי עמלות המשתלמים על-ידי בתי עסק בגין סליקת עסקאות בכרטיסים האמורים, דבר שעלול להשפיע על עמלות הסליקה המשולמות על-ידי בתי עסק לחברה. בנוסף, חקיקה בהתאם להצעת החוק הפרטית או התזכיר ובעקבותיה הכרזה על החברה כ"מנפיק גדול" ופעילות משתתפים קיימים או חדשים בשוק כרטיסי האשראי בהתאם לכך יכולה להשפיע על דרכי הפעולה שלה ועל הכנסותיה.

בשלב זה, החברה אינה יכולה להעריך את היקף ההשפעה על דרכי הפעולה שלה ועל הכנסותיה.

רגולציה נוספת

1. בחודש מרץ 2007 הונחו על שולחן הכנסת שתי הצעות חוק פרטיות העוסקות בהפרדת הבעלות בחברות כרטיסי האשראי מהבנקים. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך אם הצעות החוק האמורות יתגבשו לדבר חקיקה, ובמידה ויתגבשו לחקיקה את השלכותיהן על החברה, אם בכלל.

2. בחודש יולי 2007 בוצע **תיקון בחוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 12) התשס"ז-2007** בו נקבע, בין השאר, כי נגיד בנק ישראל יקבע, בכללים, רשימה של שירותים בעבורם רשאי תאגיד בנקאי לגבות עמלות מלקוחותיו, ואופן חישובן של העמלות שניתן לגבות עבור שירותים אלה. תאגיד בנקאי לא יוכל לגבות עמלה אלא עבור שירות הכלול בתעריפים. עוד נקבע, כי הנגיד רשאי להכריז על שירות כבר פיקוח לעניין העמלה הנגבית עבורו ולקבוע את סכום העמלה או את שיעורה. בחודש דצמבר 2007 פירסם בנק ישראל את כללי הבנקאות (שירות ללקוח) עמלות, התשס"ח-2007, במסגרתם נקבעו גם הכללים כאמור לעיל. לאור לוח העמלות שפורסם, הפסיקה החברה את גבייתן של חלק מהעמלות אותן היא גבתה. בהתאם לכך ערכה החברה תעריפון עמלות מתוקן על-פי הכללים החדשים שקבע בנק ישראל אותו פרסמה במהלך חודש יוני 2008. החל מיום 1 ביולי 2008 החלה החברה לפעול על-פי תעריפון זה.

3. **חוק כרטיסי חיוב (תיקון מס' 4), התשס"ח-2008 ("תיקון לחוק כרטיסי חיוב")** - בחודש דצמבר 2008 נכנס לתוקפו התיקון לחוק כרטיסי חיוב, הכולל מספר שינויים ביחס להוראות הרלוונטיות ליחסים שבין מנפיק לבין מחזיקי הכרטיסים, לרבות - הוראות בדבר העדר אחריות לקוח בגין שימוש לרעה בכרטיס חיוב שנגב או אבד, לאחר שהכרטיס הועבר לאדם אחר למטרות שמירה; הוראות בדבר הפסקת חיוב לקוח בשל עסקה בין לקוח לבין בית עסק, בשל אי אספקה של נכס הנרכש על-ידי הלקוח בהתקיים התנאים הקבועים בתיקון; הוראות בדבר השבת תשלומים ללקוח שנגבו בשל עסקה בין הלקוח לבין בית העסק, מקום בו ניתן צו לכינוס נכסים, צו פירוק או צו פשיטת רגל נגד בית העסק, בתנאים ובסייגים הקבועים בהן; כן מעניק התיקון ללקוח זכות להודיע למנפיק שיפסיק לחייבו, בגין עסקה שנגבתה באמצעות הרשאה לחיוב חשבון בכרטיס.

4. **מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסד אשראי**
 בחודש דצמבר 2007 פורסמו הוראות הדיווח לציבור בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" ("ההוראה"), ליישום על-ידי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי החל מיום 1 בינואר 2010. על-פי ההוראה, המבוססת, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, יידרשו תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לשמור הפרשה נאותה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי שתוערך, באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". "הפרשה פרטנית להפסדי אשראי" - תיושם עבור כל חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות בויתור חשבונאי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות) הינה 1 מיליון ש"ח או יותר וכן לגבי החובות האחרים שמזוהים על-ידי החברה לצורך הערכה פרטנית ואשר ההפרשה לירידת ערך בגינם אינה נכללת ב"הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי" - לצורך הערכה באופן פרטני תימדד ההפרשה הנדרשת בהתבסס על הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים המהווים בשיעור ריבית אפקטיבי של החוב, או, כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או שהחברה קובעת שצפויה תפיסת נכס, על-פי השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי. "הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי" - תיושם עבור הפרשות לירידת ערך של קבוצות גדולות של חובות קטנים והומוגניים וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים.

בנוסף קובעת ההוראה דרישות גילוי, מדידה ותייעוד חדשות העוסקות, בין היתר, בדיווח על חובות בעייתיים, בהכרה בהכנסות מימון בגין חובות פגומים, במחיקה חשבונאית של חובות שאינה כרוכה בויתור משפטי, בטיפול בנכסים שנתפסו ובטיפול החשבונאי בארגון מחדש של חוב בעייתי.

הוראה זו תישם בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי, החל מיום 1 בינואר 2010 ואילך. ההוראה לא נדרשת להיות מיושמת למפרע בדוחות הכספיים לתקופות קודמות. התאמות של יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 1 בינואר 2010 לדרישות הוראה זו, לרבות דרישות קביעת ההפרשה ודרישות התייעוד יכללו ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי. במסגרת הערכות החברה ליישום ההוראה הנ"ל הוקם ותוקצב פרויקט, תוך התייחסות למשאבי מחשב וכח אדם. לניהול הפרוייקט מונתה ועדת היגוי ברשות סמנכ"ל הכספים והמנהלה בחברה וכן צוות עבודה הכולל נציגים מיחידות שונות. החברה הגדירה אבני דרך תוך חלוקה לתחומי אחריות שונים ונמצאת בשלב הגדרת הדרישות, שאמור להסתיים עד סוף הרבעון הראשון של שנת 2009. פיתוח המערכת והטמעתה יסתיים עד סוף שנת 2009.

ליישום ההוראה כאמור עלולה להיות השפעה על התוצאות המדווחות של החברה ואולם בשלב זה לא ניתן להעריך את עוצמת ההשפעה והיקפה.

הליכים משפטיים

כנגד החברה הוגשו מספר תביעות משפטיות הנובעות ממהלך עסקיה הרגיל, בסכומים שאינם מהותיים. להערכת החברה, סיכויי טענות התובעים להתקבל הינם נמוכים ולפיכך לא נערכה כל הפרשה בגינן.

התחייבויות תלויות

שיפוי לדיירקטורים: החברה התחייבה לשפות דיירקטורים בחברה. סכום השיפוי שתעמיד החברה מכח ההתחייבות, לכל הדיירקטורים בחברה במצטבר, בגין אחד או יותר מאירועי השיפוי, לא יעלה על 50% מהונה העצמי לפי דוחותיה הכספיים שפורסמו סמוך לפני מועד השיפוי בפועל.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

יעדיה העיקריים והאסטרטגיה של החברה, הינם כמפורט להלן:

1. שימור רמת ההכנסות והרווחיות ויצירת ערך לבעלי מניותיה באמצעות: התקשרות ארוכת טווח עם הבנקים בהסדר לשימור נתח שוק החברה בתחום ההנפקה; המשך הרחבת המעטפת סביב פעילות ההנפקה והסליקה של החברה; התייעלות פנימית, הטמעת שיפורים טכנולוגיים ומיצוי היתרונות לגודל; פעילות בתחום מניעת זיופים, הונאות ושימושים לרעה; חיזוק ושיפור של ניהול סיכונים ובקרת אשראי.

2. הרחבת בסיס ההפצה וקידום המכירות לפיתוח תחום הכרטיסים החוץ-בנקאיים.
3. המשך הפעלת האסטרטגיה המועדונית.
4. שימור תדמית החברה ונכסיותה.
5. העמקת שיתוף הפעולה עם בתי עסק.
6. שיפור מתמשך באיכות השירות לבנקים, מועדונים, בתי עסק ומחזיקי הכרטיסים.
7. שימור רמה טכנולוגית גבוהה: חדשנות ותמיכה בפיתוח מוצרים; שירות והתייעלות.
8. פעילות מכוונת ליצירת העדפה אצל הלקוח לכרטיסי האשראי המונפקים על-ידי החברה והפיכתם לבחירה הראשונה של הלקוח.

מדיניות ניהול הסיכונים

פעילותה של החברה כרוכה בסיכונים פיננסיים שונים: סיכוני אשראי המבטאים את הסיכון שהלווה-הלקוח או בית העסק, לא יעמוד בהחזרים על-פי ההסכם עמו, סיכוני שוק, הנובעים מחשיפה לשינויים בשערי חליפין ואינפלציה וסיכוני נזילות. בנוסף חשופה החברה לסיכונים תפעוליים, היינו, הפסדים כתוצאה מתהליכים לקויים, פעולות אנוש, כשלים במערכות וכן אירועים חיצוניים. על-פי החלטת ההנהלה, כל חבר הנהלה מנהל את הסיכונים התפעוליים בתחום הפעילות עליו הוא ממונה. בנוסף, סמנכ"ל כספים ומנהלה, אחראי על סיכוני השוק והנזילות והממונה על אשראי ומימון אחראי על סיכוני האשראי. כמו כן, מונה בקר סיכונים ראשי לחברה.

לצורך ניהול הסיכונים ומזעורם משתמשת החברה במערכות ממחושבות תומכות.

סיכונים תפעוליים

החברה קבעה מדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים, כנדרש על-ידי בנק ישראל. במסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים, הוגדר המבנה הארגוני התומך בניהול סיכונים תפעוליים, לרבות תפקידי הדירקטוריון וועדת הנהלה לניהול סיכונים בראשות המנכ"ל. כמו כן, הוגדרה ועדת משנה לניהול סיכונים תפעוליים בראשות בקר הסיכונים הראשי ובה חברים בקרים מכלל מחלקות החברה וגורמים נוספים, כגון: קצין הציות, האחראי על מניעת הלבנת הון והאחראי על אבטחת מידע.

במסגרת היערכות לניהול סיכונים תפעוליים וכחלק מההיערכות לבאזל II בנושא זה, ננקטו הצעדים הבאים:

- ◆ זוהו הסיכונים התפעוליים בתהליכים השונים.
- ◆ נקבעו בקרות מתאימות.
- ◆ בוצע סקר פערים בין דרישות באזל II לבין הקיים בחברה והוכנה תוכנית פעולה בנושא.
- ◆ מערכת לניהול ובקרת סיכונים תפעוליים מתעדכנת באופן שוטף.
- ◆ נקבעו תוכניות המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום.
- ◆ עודכנו כל נוהלי החירום בחברה.

סיכוני שוק ונזילות

1. החשיפה והניהול של סיכוני שוק

הפעילות העסקית של החברה חשופה לסיכוני שוק שמקורם בתנודתיות בשערי החליפין ובמדד המחירים לצרכן.

החברה אינה פועלת ליצירת חשיפה לסיכוני שוק ולכן הניהול השוטף של סיכונים אלה נועד לנטר אותם אל מול המדיניות שנקבעה בחברה.

מדיניות ניהול סיכוני השוק של החברה נמצאת בשלבי ניסוח מחדש תוך התאמה לצורכי הוראות באזל II. מדיניות זו כוללת מגבלות על החשיפות הפיננסיות. מגבלות אלה נועדו לצמצם את הנזק שעלול להיגרם כתוצאה משינויים בשווקים של המט"ח והמדד.

מנהל סיכוני השוק של החברה הינו סמנכ"ל הכספים והמנהלה. ניסוח מדיניות ניהול הסיכונים, ניהול החשיפות והדיווח נמצאים באחריות אגף הכספים של החברה. על מנת ליישם את הנדרש על-פי מדיניות ניהול סיכוני השוק, רכשה החברה מערכת לניהול נכסים והתחייבויות הנמצאת בימים אלו בשלבי הטמעה באגף הכספים והמנהלה של החברה.

א. החשיפה למטבע (כולל מדד המחירים)

החשיפה למטבע ולמדד מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בשערי החליפין של המטבעות השונים (דולר ואירו) ובשיעורי מדד המחירים לצרכן על ההפרש שבין שווי הנכסים להתחייבויות.

מדיניות ההנהלה היא לנהל באופן מבוקר את הסיכונים הנובעים מחשיפת מטבע במסגרת המגבלות שנקבעו ולקבוע באופן שוטף את מידת החשיפה בכל מגזר הצמדה בהתאם לתחזיות לגבי ההתפתחויות בשווקים אלה.

החברה משקיעה בדרך כלל את ההון הפנוי שלה בפקדונות בבנקים בשקלים.

ב. החשיפה לריבית

החשיפה לשינויים בריבית נובעת מהפער בין מועדי הפירעון ומועדי שינוי הריבית של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד ממגזרי ההצמדה. לצורך ניהול סיכון הריבית נבחנים הפערים בין הנכסים וההתחייבויות בתקופות עתידיות ומתבצעת השוואה של מח"מ הנכסים, ההתחייבויות וההון במגזר השקלי.

החשיפה היחידה לריבית היא במגזר השקלי מכיוון שרק במגזר זה ישנם נכסים בריבית קבועה. החברה סבורה שחשיפתה לשינויים בשיעורי הריבית אינה מהותית. תרות האשראי בגיבן קיימת חשיפה לשינויים בריבית, ליום 31 בדצמבר 2008, הינן 8 מיליון ש"ח. עליה של 1% בריבית תגרום להפסד של 35 אלפי ש"ח במחירים מהווים לאותו מועד.

ג. סיכון נזילות

נזילות מוגדרת כיכולתו של התאגיד לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיו. היכולת לעמוד בסיכון הנזילות כרוכה באי ודאות ביחס לאפשרות לגייס מקורות ו/או לממש נכסים, באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שיגרם הפסד מהותי.

החברה מיישמת מדיניות כוללת לניהול סיכון נזילות במטבע ישראלי ובמט"ח במטרה לתמוך בהשגת היעדים העסקיים תוך הערכה והגבלה של ההפסדים שיכולים לנבוע מחשיפה לסיכונים נזילות.

מדיניות זו מושגת על-ידי קיום מעקב שוטף אחר מצב הנזילות של החברה. החברה נמצאת בשלבים סופיים של תהליך איתור מערכת ממוחשבת לניהול המעקב אחר האמצעים הנזילים שברשותה וסיכון הנזילות שאליו היא חשופה בכל עת.

מצב הנזילות של החברה נבחן על-ידי מדידת פער הנזילות בין סך הנכסים הנזילים לסך ההתחייבויות הנזילות בעיקר בטווח הקצר וקיום האמצעים לגישור על פער זה בעיקר באמצעות הלוואות On Call מהבנקים.

ד. מכשירים פיננסיים נגזרים

ככלל, מדיניות החברה קובעת שלא תבוצע כל פעילות לצורכי מסחר במכשירים פיננסיים נגזרים.

2. ביצוע המדיניות ובקרת ניהול סיכונים שוק

החברה נמצאת בשלבי היערכות לצורך עמידה בהוראות המתחייבות מהוראות ניהול בנקאי תקין 339 וכן הוראות באזל II. בכל מקרה, החשיפה הקיימת בחברה לסיכונים שוק אינה מהותית ולא צפויים שינויים משמעותיים באופן ניהול הסיכונים כתוצאה מהיערכות זו.

סיכונים אשראי

מדיניות החברה מתבססת על פיזור תיק האשראי וניהול סיכונים מבוקר. פיזור הסיכונים מתבטא בפיזור תיק האשראי בין מגזרי הלקוחות השונים וענפי המשק השונים.

מדיניות האשראי אושרה על-ידי דירקטוריון החברה.

מערך ניהול האשראי מסתמך על סמכויות אשראי ברמות השונות. כמו כן, נקבעו כללים למתן האשראי. האחריות הכוללת לטיפול הישיר בלקוח הינה בידי מספר גורמים שהוסמכו לכך - וכתוצאה מכך, משופרת היכולת לניהול סיכוני אשראי, למעקב ולבקרה על תהליך מתן האשראי.

במסגרת זו הופעלו מערכות תומכות החלטה באשראי ללקוחות פרטיים ועסקיים.

היחידה לניהול סיכוני אשראי

לצורך ניהול סיכוני האשראי מקבלת החברה שירותים מישראלכרט, באחריות הממונה על האשראי והמימון.

הפרשה לחובות מסופקים

ההפרשה לחובות מסופקים כוללת הפרשה ספציפית והפרשה קבוצתית. ההפרשה הספציפית משקפת את ההפסד הגלום בחובות שנוצרו וגבייתם מוטלת בספק. בקביעת סכום ההפרשה מתבססת החברה, בין היתר, על מידע שבידה לגבי מצבם הכספי של החייבים, היקף פעילותם, הערכת הביטחונות שהתקבלו מהם וניסיון העבר. ההפרשה הקבוצתית מחושבת על-פי ניסיון העבר, בגין חובות אשר טרם זוהו בהם מאפייני סיכון שבגינם נדרשת הפרשה ספציפית. כמו כן, החברה נערכת ליישום הוראות הדיווח לציבור בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי.

שיעור ההפרשה השנתית התקופתית לחובות מסופקים ביחס ליתרת חייבים בגין כרטיסי אשראי הינו 1.03%. שיעור ההוצאה בגין נזקים משימוש בכרטיסי האשראי ביחס לנפח הפעילות בהם הינו 0.02%. יתרת החייבים, נטו בגין כרטיסי אשראי לאחר הפרשה לחובות ספציפיים הנה נמוכה מ-0.5 מיליון ש"ח.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

לחברה קיימת חשיפה לארגון הבינלאומי American Express Ltd בגין יתרות של מחזורי עסקאות שבוצעו על-ידי תיירים בארץ בניכוי יתרות של מחזורי עסקאות שבוצעו על-ידי ישראלים בחו"ל שבגינן טרם זוכתה החברה על-ידי הארגון הבינלאומי. היתרות הנ"ל הינן בגין מחזורי עסקאות של מספר ימים בלבד ואינן מהותיות.

הלימות ההון

החברה מבצעת באופן שוטף הערכה להלימות ההון שלה. ההערכה מתבצעת על-ידי סיכום ההון מחד, ומיין הנכסים על-פי שיעורי הסיכון שלהם והערכה של סיכוני שוק, על-פי הוראות המפקח על הבנקים, מאידך. הלימות ההון נקבעת על-ידי חישוב שיעור ההון מסך הנכסים כשהם משוקללים בשיעור הסיכון בתוספת סיכון השוק. חישוב הלימות ההון מבוצע כיום על-פי הוראה 311 - יחס הון מזערי, להוראות ניהול בנקאי תקין. בעתיד בכוונת החברה ליישם את הגישה הסטנדרטית לחישוב הלימות ההון, מתוך המלצות באזל II.

באזל II

הנחיות באזל II פורסמו במהלך השנים 2004 עד 2006 על-ידי ועדת באזל. מטרת ההנחיות היא, בין היתר, להגדיר דרישה להלימות הון, בהתייחס לרמות הסיכונים השונים בחברה, להקים מערכת לניהול הסיכונים ובקרתם ולהרחיב את הדיווח לציבור בנושא.

לשם כך פרסם בנק ישראל טיוטת הוראה על-פיה נדרשים התאגידים הבנקאיים ליישם את המלצות באזל II לראשונה בשנת 2009. בחודש אוגוסט 2007 החיל בנק ישראל לראשונה את הוראות באזל II גם על חברות כרטיסי האשראי. במהלך 2008 פרסם בנק ישראל הוראות מפורטות יותר באשר ליישום שני הנדבכים הראשונים של באזל II. המלצות באזל II מגדירות שלושה נדבכים:

- ◆ נדבך I: הלימות הון מינימאלית, בהתייחס לרמת סיכוני האשראי, סיכוני השוק והסיכונים התפעוליים.
- ◆ נדבך II: הקמת מערך לניהול הסיכונים השונים ובקרתם, לרבות מערכות תומכות, מסמכי מדיניות לניהול ובקרת הסיכונים וכן הון כלכלי פנימי (ICAAP).
- ◆ נדבך III: דיווחים על הנושאים במסגרת הוראות באזל II.

בשלב הראשון בוצעו סקר כמותי להערכת הקצאת ההון שתידרש לצורך יישום המלצות תחת הנחות שונות (QIS5), וכן סקר פערים איכותי ליישום נדבכים I ו-II של המלצות. החברה נערכת ליישום הוראות באזל II בלוחות הזמנים כפי שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים בחוזרים והנחיות היישום, לרבות תוכנה ליישום שלושת הנדבכים. החברה החליטה לאמץ את הגישה הסטנדרטית לניהול ובקרת הסיכונים השונים.

מניעת הלבנת הון ומימון טרור

צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים) (תיקון), התשס"ז-2006 החיל את הוראות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשס"א-2001, על חברות כרטיסי האשראי כתאגידי עזר. במהלך שנת 2008 הרחיבה החברה את האמצעים בהם השתמשה בעבר, וכן רכשה מספר מערכות ממוחשבות, הכל על מנת לייעל את פעולות החברה כמתחייב על-פי הצו.

בתחום בתי העסק נמשך תהליך קבלת הפרטים והמסמכים הנדרשים על-פי צו איסור הלבנת הון מבתי העסק שחשבונום נפתח טרם כניסתו לתוקף של הצו, והתהליך צפוי להסתיים במהלך חודש מרץ 2009, כמתחייב על-פי הצו. כמו כן, אופיינו ותוכננו מערכות בקרה ממוחשבות על קבלת פרטי הזיהוי של בתי העסק. בתחום הנפקת כרטיסי החיוב אופיינו ותוכננו מערכות בקרה ממוחשבות על התהליכים הנוגעים לזיהוי הלקוחות, אימות פרטיהם, קבלת מסמכים ומסירת כרטיסי החיוב. במערכת ההדרכה בוצע עיבוי ושיפור. מערכת הדוחות המהווה בסיס לדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון הורחבה, והוגדרו בה דוחות חדשים להתרעה על פעולות בלתי רגילות. בנהלי החברה בוצעו עדכונים והרחבות על מנת שיכסו באופן מלא את כל הנושאים בהתאם לנדרש על-פי דין.

דין בגורמי סיכון

מידת	תיאור תמציתי של הסיכון	גורם הסיכון
השפעת הסיכון	סיכון הנובע מכך שהלווה לא יעמוד בהתחייבויותיו לחברה. הרעה ביציבותם של הלווים השונים ובאיכותם עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות החברה ועל סיכויי גביית האשראי. כדי למזער את הסיכון מוגדרת בחברה מדיניות אשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במגזרי הפעילות השונים לפי דרגות סיכון שונות.	השפעה כוללת של סיכויי אשראי ואיכות לווה
קטנה	סיכון הנובע מהיקף גבוה של אשראי שניתן ללווים המשתייכים לענף משק משק מסוים. הרעה בפעילות העסקית בענף משק כזה עלולה להביא לפגיעה ביכולת החזר ובשווי הביטחונות שניתנו על-ידי חלק מהלווים המשתייכים לענף זה.	סיכון בגין ריכוזיות ענפית
קטנה	סיכון קיים או עתידי שנובע מהרעה במצבו של לווה/קבוצת לוויים גדולה/יחסית לתיק האשראי שעלולה להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי. קיימות מגבלות של בנק ישראל על היקף חשיפה מקסימלי ללווה או לקבוצת לוויים, וקיים תהליך שוטף של בקרת קיום המגבלות.	סיכון בגין ריכוזיות לוויים/קבוצת לוויים

מידת השפעת הסיכון	תיאור תמציתי של הסיכון	גורם הסיכון
קטנה	סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון החברה הנובע משינויים בשערי הריבית ומחשיפות מטבע ומשינויים חריגים במדד המחירים לצרכן. השינויים האמורים עלולים לגרום לחברה להפסדים ו/או לירידת הכנסות.	השפעה של סיכוני שוק: סיכוני ריבית/ אינפלציה/ שער חליפין
קטנה	סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון החברה הנובע מאי יכולת לספק את צרכי נזילותה. במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים עלולה להיווצר עלות בלתי מתוכננת בקשר עם גיוס המקורות.	סיכון נזילות
קטנה	סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון החברה העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או ליקויים מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. הנ"ל כוללת סיכון מעילות והונאות וסיכון משפטי, אך אינו כולל סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. כשל הקשור לאחד הגורמים האמורים עלול להביא לפגיעה אפשרית ברווחיות. ראה גם "תלות בישראכרט" להלן.	סיכון תפעולי
קטנה	סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון החברה כתוצאה מאירועים בלתי צפויים כגון תביעות משפטיות, לרבות תביעות ייצוגיות, חוסר יכולת לאכוף חוזים או פסיקות לרעת החברה שעלולים לגרום לפגיעה ברווחיות החברה. החברה נעזרת במערך ייעוץ משפטי.	סיכון משפטי
קטנה	פגיעה במוניטין החברה ומותגיה אצל הלקוחות, השותפים העסקיים והגופים הרגולטורים, עלולה להביא להסתה של פעילות הלקוחות לחברות אחרות, תוך פגיעה בפעילות וברווחיות החברה.	סיכון מוניטין
גדולה	לחברה תלות מהותית בישראכרט, אשר מנהלת ומתפעלת עבור החברה, בהתאם להסדר שבין הצדדים, את פעילות ההנפקה והסליקה בכרטיסי אשראי. בחברה לא קיימות מערכות לתפעול פעילות ההנפקה והסליקה של כרטיסי אשראי. הפסקת ההתקשרות עם ישראכרט, תחייב את החברה בהתקשרות עם גורם אחר למתן שירותים או שתחייב את החברה להשקעה כספית מהותית ברכישה ופיתוח מערכות תפעול.	תלות בישראכרט

מידת השפעת הסיכון	תיאור תמציתי של הסיכון	גורם הסיכון
גדולה	ענף כרטיסי האשראי בישראל מאופיין בתחרותיות רבה הן בתחום הכרטיסים הבנקאיים והן בתחום הכרטיסים החוץ בנקאיים, המתבטאת, בין היתר, באובדן לקוחות ו/או הקטנת היקפי פעילותם, והכרוכה בהשקעות רבות ומתמידות בגיוס ושימור לקוחות (מחזיקי כרטיסים ובתי עסק). הפעלתו של הממשק הטכני גרמה להגברת התחרות בתחום הסליקה ומאפשרת לבתי עסק להחליף סולקים שונים במותגי מסטרקארד וויזה, על-פי החלטתם.	תחרות
גדולה	סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון החברה שנובע מחקיקה ו/או מהוראות של גופים רגולטורים שונים שגורמים לשינויים בסביבה העסקית של החברה. שינויים אלה עלולים להשפיע לעיתים על פעילותה של החברה, על הכנסותיה, ועל יכולתה של החברה להציע שירותים מסוימים ו/או לחייב לבצע השקעות טכנולוגיות ואחרות בעלות ניכרת ותוך פגיעה בלוח הזמנים לפיתוח שירותים מתוכננים אחרים. ראה גם סעיף "מגבלות ופיקוח על פעילות החברה" לעיל.	רגולציה וחקיקה
גדולה	האטה אפשרית בשווקים הכלכליים והפיננסיים המקומיים והגלובליים, עלולה לפגוע ברמת החיים, בהכנסות משקי הבית, במצבם של חלק מהעסקים השונים במשק, ברמת הפעילות הכלכלית במשק וברמת האבטלה במשק. האטה כלכלית במשק או מיתון עלולים לגרום לירידה בהיקף הצריכה הפרטית ובהיקף פעילות בתי העסק ולהשפיע לרעה על פעילות החברה ותוצאותיה העסקיות.	מצב המשק בארץ ובעולם
קטנה	התדרדרות המצב הפוליטי והבטחוני בישראל עלולה לגרום, בין היתר, להאטה בפעילות הכלכלית במשק, להשפיע על רמת הצריכה הפרטית (כמות המוצרים ו/או השירותים הנרכשים ו/או הפידיון) ובין השאר להשפיע לרעה על פעילות החברה ותוצאותיה.	סיכון פוליטי בטחוני
בינונית	תחום פעילותה של החברה מאופיין בניסיונות תמידיים של זיוף ומרמה, לרבות הונאות בכרטיסי אשראי, ניסיונות חדירה למאגרי נתונים, שימוש לרעה בכרטיסי אשראי ועוד. ראה גם "תלות בישראכרט" לעיל.	זיוף, מירמה ומעילה

מידת השפעת הסיכון	תיאור תמציתי של הסיכון	גורם הסיכון
גדולה	הפסקת פעילותו של בנק הנמנה עם הבנקים שבהסדר, לרבות עקב מצב של קריסה עקב חדלות פירעון, עלולה להביא למצב בו אותו בנק לא יוכל לקיים את התחייבויותיו על-פי ההסכמים בהם הוא קשור עם החברה וכן עלולה להביא למצב שלא ניתן יהיה לגבות במלואם ו/או בחלקם חיובים המגיעים לה מאת לקוחות הבנק הרלוונטי.	הפסקת פעילותו של בנק בישראל
גדולה	הפסקת פעילותו של ארגון אמריקן אקספרס, עלול לפגוע בצורה מהותית בפעילות החברה ובתוצאותיה הכספיות. בנוסף, התרחשות אירוע קריסה או חדלות פירעון של אחת מהחברות הנספחות של החברה ו/או של בנק הפועלים, עלולה להביא למצב בו החברה תצטרך לשאת בחובות, נזקים והתחייבויות בסכומים העשויים להיות מהותיים ובכך להביא לפגיעה בתוצאותיה הכספיות.	הפסקת פעילותו של ארגון כרטיסי אשראי בינלאומי
קטנה	שינויים טכנולוגיים שיביאו להתפתחויות מהותיות בתחומי ההנפקה ו/או הסליקה, או פיתוח מוצרים חדשים בתחומים אלו עלולים לשנות את המודל העיסקי על-פיו החברה פועלת וכן להשפיע לרעה על תוצאותיה העיסקיות. אי עמידה בקצב השינויים הטכנולוגיים עלול להפחית את השימוש בכרטיסי האשראי של החברה ולהביא לפגיעה בהכנסותיה.	שינויים טכנולוגיים
גדולה	לחברה, כמו גם ליתר חברות כרטיסי האשראי בישראל, תלות מהותית בשב"א המתפעלת עבור חברות אלה מערכת לאיסוף עסקאות המבוצעות בכרטיסי אשראי בישראל, מתפעלת את הממשק המקומי ומתפעלת את מרכז הסליקה הבין-בנקאי (מס"ב).	תלות בספק מהותי
גדולה	הפסקת ההתקשרות או צמצום משמעותי של הפעילות מול חלק מהבנקים שבהסדר, עלולה להביא לפגיעה מהותית במוניטין החברה ובתוצאותיה העסקיות.	הפסקת התקשרות עם בנקים

גילוי בדבר המבקרת הפנימית

החברה מקבלת את שירותי הביקורת הפנימית מבנק הפועלים.

הגב' אורית לרר מכהנת כמבקרת הפנימית של החברה מיום 25 במרץ 2004. הגב' לרר עובדת בבנק הפועלים משנת 1977 ומועסקת בו במשרה מלאה. הינה בעלת תואר ראשון בכלכלה - מאוניברסיטת תל-אביב, בעלת ניסיון בתחומי הבנקאות והביקורת, ועומדת בתנאים הקבועים בסעיף 3 (א) לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992 ("חוק הביקורת הפנימית").

המבקרת הפנימית אינה בעלת עניין בחברה, או בחברות הבנות שלה ואינה ממלאת תפקיד נוסף על תפקידה, כמבקרת הפנימית הראשית של בנק הפועלים וכמבקרת פנימית בחלק מהחברות הבנות בקבוצה ובהן החברה, כנדרש בסעיף 146 (ב) לחוק החברות ובסעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית.

עובדי הביקורת הפנימית עומדים בהוראות סעיף 8 לכללי הבנקאות (הביקורת הפנימית), התשנ"ג-1992. המבקרת הפנימית מדווחת על ממצאי דוחות הביקורת ליו"ר הדירקטוריון, ליו"ר ועדת הביקורת של הדירקטוריון ולמנכ"ל החברה.

המבקרת הפנימית אינה מקבלת תגמול מהחברה. הביקורת ניתנת במיקור חוץ, והחברה משלמת עבור שירותי הביקורת הפנימית על בסיס ימי העבודה של המבקרים. לדעת הדירקטוריון, התשלומים האמורים, אין בהם כדי לגרום להשפעה על שיקול דעתה המקצועי של המבקרת הפנימית.

בחברה הושקעו בשנת 2008, 85 ימי ביקורת. היקף כח האדם בביקורת הפנימית נקבע על בסיס תוכנית עבודה רב שנתית, מבוססת סקר סיכונים.

הביקורת הפנימית פועלת על-פי תוכנית עבודה שנתית ותוכנית עבודה רב שנתית לתקופה של 3 שנים. תוכנית העבודה לשנת 2008 נגזרה מתוכנית העבודה הרב-שנתית, המתבססת, בין היתר, על: הערכת סיכונים בישויות הביקורת, סבב הביקורת, וממצאים שהועלו בביקורת קודמות.

לאחר שתוכנית העבודה של הביקורת גובשה על-ידי הביקורת הפנימית, היא הובאה לדיון בועדת הביקורת, ובשים לב להמלצותיה התקיים דיון בדירקטוריון והתוכנית אושרה על-ידו.

למבקרת הפנימית הראשית שיקול דעת לסטות מתוכנית העבודה, כמענה לצרכים משתנים ובלתי צפויים. בין היתר, במסגרת תוכנית העבודה הוקצו משאבים גם לביקורות אירועים מיוחדים ולביקורות לא מתוכננות, לרבות ביקורות לפי דרישה של גורמים מוסמכים, כגון: הדירקטוריון, ועדת הביקורת, גורמי ניהול בחברה ורגולטורים. שינויים מהותיים מתוכנית העבודה מובאים לאישור ועדת הביקורת והדירקטוריון.

הביקורת הפנימית פועלת במסגרת החוקים, התקנות, הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, תקנים מקצועיים, הנחיות מקצועיות של לשכת המבקרים הפנימיים והנחיות ועדת הביקורת של הדירקטוריון והדירקטוריון.

הדירקטוריון וועדת הביקורת, אשר בחנו את תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית, ואת ביצועה בפועל, סבורים, כי הביקורת הפנימית של החברה עומדת בדרישות שנקבעו בתקנים המקצועיים ובהוראות המפקח על הבנקים.

הביקורת הפנימית מבוצעת על-ידי מבקרים הנמנים על עובדי בנק הפועלים. לביקורת הפנימית נתונה גישה חופשית לכל המידע בחברה, ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של החברה, לרבות לנתונים כספיים,

ככל שהדבר נדרש לביצוע עבודתה.

דוחות הביקורת הפנימית, לרבות סיכומים תקופתיים, מוגשים בכתב. דוחות הביקורת מוגשים עם פרסומם ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל החברה, ליו"ר ועדת הביקורת ולחברי ועדת הביקורת. דוחות הביקורת נדונים בוועדת הביקורת.

סיכום פעילות הביקורת הפנימית לשנת 2007 הוגש ליו"ר הדירקטוריון, לחברי ועדת הביקורת ולמנכ"ל ביום 11 במאי 2008. הסיכום נדון בוועדת הביקורת ביום 24 ביולי 2008.

לדעת הדירקטוריון וועדת הביקורת, ההיקף, האופי, רציפות הפעילות ותוכנית העבודה של הביקורת הפנימית הינם סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בחברה.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון החברה הינו אורגן המופקד על בקרת העל בחברה. במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים של החברה על-ידי הדירקטוריון, מועברת טיוטת הדוחות הכספיים וטיטת דוח הדירקטוריון לעיונם של חברי הדירקטוריון מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לאישור הדוחות. מנכ"ל החברה סוקר את פעילותה השוטפת של החברה והשפעת פעילות זו על תוצאותיה ומדגיש בפני חברי הדירקטוריון סוגיות מהותיות.

במהלך ישיבת הדירקטוריון בה נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים, נסקרים על-ידי סמנכ"ל הכספים והמנהלה סעיפים עיקריים בדוחות הכספיים, סוגיות מהותיות בדיווח הכספי, ההערכות המהותיות והאומדנים הקריטיים שישומו בדוחות הכספיים, סבירות הנתונים, כולל ניתוח התוצאות ביחס לתוצאות התקופה המקבילה בשנה קודמת וביחס לתקציב, ושינויים מהותיים במדיניות החשבונאית שיושמה.

בישיבה זו נוכחים נציגים של רואי החשבון המבקרים של החברה, אשר מוסיפים את הערותיהם והארותיהם באשר לדוחות הכספיים ובאשר לכל הבהרה הנדרשת על-ידי חברי הדירקטוריון.

כמו כן, הוצגו לוועדת הביקורת ולדירקטוריון ליקויים משמעותיים שנמצאו בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

הדוחות נחתמים על-ידי יו"ר הדירקטוריון, מנכ"ל החברה והחשבונאית הראשית.

עבודת הדירקטוריון

במהלך שנת 2008 המשיך דירקטוריון החברה את פעילותו בקביעת מדיניות החברה, הקווים העקרוניים לפעילותה וקביעת הנחיות בנושאים השונים.

במהלך שנת 2008 התקיימו 10 ישיבות דירקטוריון ו-7 ישיבות של ועדת הביקורת.

דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בהוראות הדיווח לציבור, על החברה לפרט את המספר המזערי של דירקטורים "בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית" אשר נקבע על-ידיה שראוי שיהיו בדירקטוריון ובוועדת הביקורת. דירקטוריון החברה קבע כי המספר המזערי הראוי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית בדירקטוריון ובוועדת הביקורת, יהיה שני דירקטורים.

חברי דירקטוריון החברה

אירית איזקסון

מכהנת בתפקיד יו"ר פעילה של החברה החל מיום 30.12.2008.
כן מכהנת בתפקיד יו"ר פעילה של ישראלכרט בע"מ, ירופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ ואמינית בע"מ.
מכהנת כדירקטורית בבנק הפועלים מיום 27.12.1999.
מכהנת כיו"ר ועדות הדירקטוריון הבאות של בנק הפועלים: ועדת מאזן והועדה לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל II.
חברה בוועדות הדירקטוריון הבאות של בנק הפועלים: ועדת אשראי, ועדת בקרת הוצאות וייעול והועדה למוצרים חדשים.
כן חברה בדירקטוריונים של החברות: אריסון החזקות (1998) בע"מ, אריסון השקעות בע"מ, שיכון ובינוי - אחזקות בע"מ, החברה לישראל בע"מ, כימיקלים לישראל בע"מ, ברום ים המלח בע"מ, תרכובות ברום בע"מ ואי.די.בי. פיתוח בע"מ.
חברה בחבר הנאמנים של אוניברסיטת בן-גוריון, מכון ון ליר בירושלים ובמועצה הציבורית של קרן התרופות מיסודה של קבוצת החברה לישראל בע"מ.
בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן כיהנה כדירקטורית בחברות: כור תעשיות בע"מ, משולם לוינשטיין בע"מ, יורקום תקשורת בע"מ וניסקו תעשיות בע"מ (דמ"צ), אך כיום שוב איננה מכהנת בהן.

בעלת תואר מוסמך בחקר ביצועים - ביה"ס למנהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב.

בעלת תואר ראשון בכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב.

הדירקטורית הינה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית.

לפי מיטב ידיעת החברה וגב' א. איזקסון, היא אינה בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.

י"ר הדירקטוריון של בנק הפועלים בע"מ ("בנק הפועלים") מיום 24.6.2007.
י"ר ועדות הדירקטוריון של בנק הפועלים: ועדת אשראי, הועדה לתמחור מחדש (Repricing),
ועדת תשקיף, ועדת בקרת הוצאות וייעול, ועדת שכר ומשאבי אנוש, הועדה לאישור השקעות,
הועדה לבנקאות חו"ל ופעילות בינלאומית גלובלית והועדה למוצרים חדשים.
חבר בוועדות הדירקטוריון של בנק הפועלים: ועדת מאזן והועדה לניהול ובקרת סיכונים וליישום
הוראות באזל II.

מכהן בתפקיד י"ר דירקטוריון פעיל של חברות מקבוצת פועלים שוקי הון: פועלים שוקי הון
והשקעות החזקות בע"מ, פועלים שוקי הון בע"מ, פועלים שוקי הון - בית השקעות בע"מ ודיר
בפ. בע"מ.

מכהן כדירקטור בבנק הפועלים מיום 5 בנובמבר 1997.

מכהן כדירקטור בישראלכרט בע"מ מיום 30.10.2002.

י"ר הועד המנהל של עמותת פועלים בקהילה.

י"ר הועד המנהל של עמותת קרן פרץ נפתלי.

נשיא ארגון בטרם.

כן מכהן כדירקטור בדירקטוריון של החברות הבאות: יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ, אמינית
בע"מ, החברה, Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd, אדם דן בע"מ, קירור מזון עתלית בע"מ
ושער הים חקלאות ימית בע"מ.

מיום 30 במאי 1999 ועד 15 במאי 2004 כיהן כסגן י"ר הדירקטוריון של בנק הפועלים.

מיום 15 במאי 2007 ועד 24 ביוני 2007 כיהן כמ"מ י"ר הדירקטוריון של בנק הפועלים.

מיום 30.10.2002 ועד ליום 25.9.2008 כיהן כיו"ר דירקטוריון ישראלכרט בע"מ וכיו"ר דירקטוריון
יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ.

מיום 30.10.2002 ועד ליום 30.12.2008 כיהן כיו"ר דירקטוריון אמינית בע"מ.

מיום 24.11.2003 ועד ליום 30.12.2008 כיהן כיו"ר דירקטוריון החברה.

משנת 1999 ועד שנת 2004 כיהן כיו"ר משותף של דירקטוריון תעשיות מלח לישראל בע"מ.
כיהן כיו"ר דירקטוריון החברות: פועלים ונצ'ר סרביסס ישראל בע"מ, תעשיות מלח לישראל בע"מ,
וכדירקטור או מנכ"ל בחברות: חברת המלח לישראל בע"מ, חברת המלח לישראל (אילת) 1976
בע"מ, דנקנר השקעות בע"מ, ג.ד.א.ד. פיתוח עתלית בע"מ, אלרן (ד.ד.) החזקות בע"מ, ארג
טכנולוגיות להשבחת מים בע"מ, ארג איל תעשיות להשבחת מים בע"מ, שרתון מוריה (ישראל)
בע"מ, כרמל כימיקלים בע"מ, Signature Bank, Hapoalim Holding USA, לינוי אחזקות בע"מ
ואלרן (ד.ד.) השקעות בע"מ, אינטקט נדל"ן ותשתיות בע"מ, אינטקט החזקות בע"מ, אינטקט
השקעות בע"מ, דנרן החזקות בע"מ, תעשיות מלח אחזקות במניות (1998) בע"מ, דנקנר ד.ד.
תשתיות בע"מ, פועלים ונצ'רס - ניהול קרנות בע"מ, אך כיום אינו מכהן בהן.

בעל תואר ראשון במנהל עסקים - University Of Massachusetts Boston.

הדירקטור הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.

לפי מיטב ידיעת החברה ומר ד. דנקנר, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.

חיים קרופסקי

מכהן כסגן יו"ר דירקטוריון החברה מיום 1.2.2009.
מכהן בדירקטוריון החברה מיום 2.4.1995.
כן מכהן בתפקיד סגן יו"ר הדירקטוריון בחברות הבאות: ישראל כרטיס בע"מ, יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ ואמינית בע"מ;
מכהן כיו"ר דירקטוריון צמרת מימונים בע"מ.
מכהן כדירקטור בסטור אליינס קום בע"מ;
חבר בחבר הנאמנים של מוזיאון תל אביב לאמנות;
מיום 23.9.2001 עד יום 27.3.2006 כיהן כממלא מקום יו"ר החברה.
מיום 27.3.2006 עד יום 31.1.2009 כיהן כמנכ"ל החברה.
מיום 1.9.1994 עד יום 31.1.2009 כיהן כמנכ"ל חברות כרטיסי האשראי הבאות: ישראל כרטיס בע"מ; יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ ואמינית בע"מ.
כיהן כיו"ר הדירקטוריון של ישראל כרטיס (נכסים) 1994 בע"מ ושל ישראל כרטיס מימון בע"מ עד ליום 26.2.2009;
כן כיהן בחמש שנים האחרונות או בחלק מהם כדירקטור ב-
MasterCard Europe sprl מקודם: (Europay International S.A);
וכיו"ר של Southern Regional Board of Directors of MasterCard Europe sprl
מקודם: Europay International S.A - Southern Regional Board of Directors.

בעל תואר ראשון בכלכלה - האוניברסיטה העברית בירושלים.
בעל תואר במשפטים (L.L.B) - הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים,
בעל רישיון לעריכת דין.
הדירקטור הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
לפי מיטב ידיעת החברה ומר ח. קרופסקי, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.

ג'אכי ואכים

מכהן כדירקטור בחברה החל מיום 28.9.2005, וכחבר בועדת הביקורת של דירקטוריון החברה.
מכהן כדירקטור חיצוני בדירקטוריון החברה בהתאם להוראה 301 להוראות הניהול הבנקאי התקין של המפקח על הבנקים.
מכהן כדירקטור בדירקטוריון אמינית בע"מ וכן כחבר בועדת הביקורת שלה החל מיום 12.3.2009.
כן חבר בדירקטוריון של החברות הבאות: מפעל הפיס; החברה למשק וכלכלה של השלטון המקומי - סוכנות לביטוח (1992) בע"מ; חברה למשק וכלכלה של השלטון המקומי בע"מ; ישראל כרטיס בע"מ; יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ.
חבר המועצה המייעצת של בנק ישראל.
כיהן כדירקטור בדירקטוריון החברות הבאות: החברה לאמנות תרבות וספורט חיפה בע"מ (אתנו"ס) ומת"ם - מרכז תעשיות מדע חיפה בע"מ, אך כיום אינו מכהן בהם.

בעל תואר שני במינהל עסקים.
בעל תואר ראשון - כלכלה חשבונאות.
בעל תואר ראשון במשפטים.
רואה חשבון.
הדירקטור הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
לפי מיטב ידיעת החברה ומר ג'. ואכיס, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.

עופר לוי

מכהן כחבר הנהלת בנק הפועלים בע"מ מיום: 1.5.2006.
משנה למנהל כללי של בנק הפועלים בע"מ, חשבונאי ראשי בבנק הפועלים בע"מ.
עד אפריל 2006 ובמשך 10 שנים מנהל אגף החשב בבנק הפועלים בע"מ.
מכהן כדירקטור בדירקטוריון החברה מיום 13.9.95 וחבר בוועדת הביקורת של דירקטוריון החברה.

כן חבר בדירקטוריון החברות HAPOALIM U.S.A. HOLDING COMPANY INC, ספנות שוקי הון בע"מ, פלד חברה להשקעות בע"מ, יתיר חברה להשקעות בע"מ, קמה קרן השתלמות בע"מ, הפועלים (אחזקות) בע"מ, חרמש חברה להשקעות בע"מ, אמ"י נאמנים בע"מ, יפת רישומים בע"מ, מימון ומשכנתאות בע"מ, חברה לרישומים של בנק ספנות לישראל בע"מ וקונטיננטל קומרשל קורפוריישן בע"מ.

כיהן כדירקטור בחברות: הפועלים הנפקות בע"מ, בנק מסד בע"מ, בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ, אבוקה חברה להשקעות בע"מ, אגרות חברה להנפקות של בנק הפועלים בע"מ, מתאר חברה להנפקות בע"מ, ביצור בע"מ, פועלית בע"מ, תמורה חברה פיננסית בע"מ, תעודה חברה פיננסית בע"מ, תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ, הפועלים נכסים (מניות) בע"מ, אגם חברה פיננסית בע"מ, אופז בע"מ, אטד חברה להשקעות בע"מ, זהר השמש להשקעות בע"מ, פועלים ונצ'ר סרביס ישראל בע"מ, פקעות פועלים בע"מ, ביתן- חברה להשקעות ולמשכנתאות בע"מ, קונטיננטל פועלים בע"מ, שריון חברה להשקעות בע"מ, בנעד חברה להשקעות בע"מ, תובל חברה להשקעות בע"מ, עינת (נכסים) בע"מ, פועלים בתבונה בע"מ, ספנות פועלים ניהול בע"מ, קדימה פועלים חברה פיננסית בע"מ, ספנות ניירות ערך בע"מ, ספנות השקעות בע"מ, ספנות נכסים בע"מ, אוצר בבל בע"מ, מבנים וציוד בע"מ, נכסי בבל בע"מ, עלצור חברה לפיתוח נכסים בע"מ, צדית בע"מ, רבדים (נכסים) בע"מ, רמח"ל פועלים בע"מ, הפועלים אמריקאי ישראלי בע"מ, באמ"י נכסים בע"מ, חברה להשקעות של קונטיננטל בע"מ, ספנות חברה פיננסית בע"מ, פועלים בשירות עצמי בע"מ, ב.ה. פיננשל סרביסד יו אס איי אינק, ב.ה.ר.י. אינק ובה. אקוויטי אינק, אך כיום שוב אינו מכהן בהן.

רואה חשבון.

בעל תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב.
הדירטטור הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
לפי מיטב ידיעת החברה ומר ע. לוי, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.

ציון קיין

מכהן כחבר הנהלת בנק הפועלים בע"מ מיום 30.9.2001.
ממלא מקום המנהל הכללי בבנק הפועלים בע"מ, ממונה על חטיבת הבנקאות העסקית.
מכהן בדירקטוריון החברה מיום 24.11.2003.
כן חבר בדירקטוריון החברות הבאות: ישראלכרט בע"מ; יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ;
Bank Pozitif Credi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi.
מינואר 2006 ועד דצמבר 2007 - ממלא מקום המנהל הכללי בבנק הפועלים בע"מ, ממונה על חטיבת הבנקאות הקמעונאית.
מספטמבר 2003 ועד דצמבר 2005 - משנה למנהל כללי בבנק הפועלים בע"מ, ממונה על חטיבת הבנקאות הקמעונאית.
מספטמבר 2001 ועד אוגוסט 2003 - ממונה על חטיבת משאבי אנוש והלוגיסטיקה בבנק הפועלים בע"מ.
מפברואר 2000 ועד ספטמבר 2001 - מנהל אגף בנקאות קמעונאית בבנק הפועלים בע"מ.
בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן, כיהן כדירקטור בדירקטוריון של החברות הבאות: בנק מסד בע"מ; משכן - בנק הפועלים למשכנתאות בע"מ; Poalim Signature Securities Group; Asset Management (Ireland) Ltd; Poalim Asset Management (Uk) Ltd; PAM HOLDINGS LTD אך אינו מכהן בהם כיום.

בעל תואר שני בלימודי עבודה - האוניברסיטה הפתוחה.
בעל תואר ראשון במדעי החברה - אוניברסיטת תל-אביב.
לפי מיטב ידיעת החברה ומר צ. קיין, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.

רפי רפאל

מנהל אזור הנגב, בנק הפועלים בע"מ.
מכהן כדירקטור בדירקטוריון החברה מיום 25.5.1998.
כיהן כמנהל סניף שאול המלך, בנק הפועלים בע"מ.
כן כיהן כמנהל אזור התפעול של אזור המרכז, בנק הפועלים בע"מ.
בעל תואר שני במנהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב.
בעל תואר ראשון בכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב.
הדירקטור הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
לפי מיטב ידיעת החברה ומר ר. רפאל, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.

רוני שטן

יו"ר וחבר בדירקטוריונים שונים.

מכהן כדירקטור חיצוני בדירקטוריון החברה בהתאם להוראה 301 להוראות הניהול הבנקאי התקין של המפקח על הבנקים, בדירקטוריון החברה, מיום 28.9.2005 וכיו"ר ועדת הביקורת של הדירקטוריון.

כן מכהן כדירקטור בדירקטוריון של החברות הבאות: ישראלכרט בע"מ; יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ; אמינית בע"מ; UTI לוגיסטיקה ישראל בע"מ; אקסל - מולטי פרפס לוגיסטיקס בע"מ; אוברסיז קומרס בע"מ; אקסל מ.פ.ל - א.ו.ב.א. בע"מ; (י.ז.) קווינקו בע"מ.

חבר ויו"ר ועדות הביקורת של דירקטוריון החברות הבאות: ישראלכרט בע"מ; יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ; אמינית בע"מ.

יו"ר דירקטוריון סופר פלסט בע"מ.

בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן כיהן כיו"ר דירקטוריון אי.אם.אלקטרוניקה בע"מ. לימוד מנהל עסקים.

לפי מיטב ידיעת החברה ומר ר. שטן, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.

בקורות ונהלים

בחודש נובמבר 2004 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בדבר הצהרה שתצורף לדוחות רבעוניים ושנתיים של תאגידים בנקאיים, עליה יחתמו המנכ"ל והחשבונאי הראשי, בדבר הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי וזאת החל מהדוח הכספי לתקופה המסתיימת ב-30 ביוני 2005.

בחודש יולי 2005 פרסם המפקח על הבנקים נוסח מתוקן להצהרה, אשר מבוסס על הוראות הרשות לניירות ערך האמריקאית (SEC) ומתייחס לדרישות סעיף 302 בחוק Sarbanes-Oxley (SOX). ההצהרה על הגילוי מתייחסת לבקורות ונהלים שנקבעו לגבי גילוי, במטרה להבטיח, שמידע מהותי אשר בנק הפועלים נדרש לגלות בדוחותיו הכספיים נרשם, מעובד ומוצג באופן נאות ומדווח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. הוראה זו חלה על חברות כרטיסי האשראי ("חכ"א") החל מהדוח הכספי לתקופה המסתיימת ב-30 ביוני 2007.

סעיף 404 בחוק הנ"ל אומץ על-ידי המפקח על הבנקים בחוזר מחודש דצמבר 2005 לגבי התאגידים הבנקאיים ובחודש ינואר 2008 הודיע המפקח על הבנקים כי גם חכ"א יישמו את דרישות סעיף 404 וכן את הוראות ה- SEC שפורסמו ויתפרסמו בעתיד מכח.

לפי סעיף זה על החברה לכלול בדוחותיה הכספיים, החל בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008, הצהרה בדבר אחריות ההנהלה להקמה ולתחזוקה של מערך ונהלי בקרה פנימית נאותים על דיווח כספי וכן הערכה לתום שנת הכספים של אפקטיביות נהלי הבקרה הפנימית על דיווח כספי. במקביל, רואי החשבון המבקרים של החברה ידרשו להמציא חוות דעת על נאותות הבקורות הפנימיות, על דיווח כספי של החברה בהתאם לתקנים הרלוונטיים של ה- PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board).

בחודש ספטמבר 2008 פרסם המפקח על הבנקים הוראת נוהל בנקאי תקין 309 אשר משלבת את החוזרים השונים שפורסמו לצורך יישום סעיפים 302 ו-404 לתקנת SOX. עיקרי ההוראה הם:

התאגידים הבנקאיים וחכ"א נדרשים לקיים בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דוח כספי. הנהלת תאגיד בנקאי וחכ"א צריכה להעריך את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי לסוף כל רבעון. הנהלת התאגיד הבנקאי וחכ"א צריכה להעריך את הבקרה הפנימית של התאגיד על דוח כספי לתום כל שנה. הנהלת התאגיד הבנקאי וחכ"א צריכה להעריך שינויים בבקרה פנימית של התאגיד הבנקאי שאירעו בכל רבעון ושיש להם השפעה מהותית או שצפויה להיות להם השפעה מהותית על הבקרה הפנימית של התאגיד הבנקאי על דוח כספי.

החברה התקשרה עם חברת ייעוץ חיצונית לצורך עמידה בדרישות סעיף 404 לחוק הנ"ל במועד שנקבע, תוך אימוץ מודל COSO (Committee of Sponsoring Organization) למבנה הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי. החברה פעלה ליישום ההוראה על-פי "אבני דרך" שנקבעו.

לצורך היערכות בוצעו השלבים הבאים:

(1) שלב התכנון- בוצעה הערכת סיכונים אשר כללה בחינת פרמטרים כמותיים ואיכותיים לצורך קביעת החשבונות המהותיים והתהליכים המהותיים.

- .....
- (2) מיפוי התהליכים המהותיים- בוצע תיעוד מפורט של התהליכים המהותיים הכולל זיהוי ליקויים בתכנון הבקורות ודירוגם.
  - (3) קביעת תוכנית עבודה לתיקון ליקויים כפי שעלו בשלב המיפוי.
  - (4) בחינת אפקטיביות הבקורות- נבחרו בקורות מפתח אשר עליהן בוצעה בדיקת אפקטיביות.
  - (5) קביעת תוכנית עבודה לתיקון ליקויים כפי שעלו בשלב בחינת הבקורות.
  - (6) הצהרה ודיווח- בוצעה הערכה של ההנהלה לגבי כל הליקויים שעלו בפרויקט בשנת הכספים 2008 על מנת לקבוע האם הבקורות הן אפקטיביות וכמו כן חתמו המנכ"ל והחשבונאית הראשית על ההצהרה הנדרשת בהתאם להוראת המפקח על הבנקים אשר מצורפת לדוחותינו.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאית הראשית של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה והחשבונאית הראשית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הנם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון הרביעי המסתיים ביום 31 בדצמבר 2008, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

דב קוטלר

מנהל כללי

אירית איזקסון

יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 12 במרץ 2009.

שכר והטבות לנושאי משרה

במסגרת השתתפות החברה בעלויות המשותפות לישראלכרט ולחברה נושאת החברה גם בעלות היחסית של שכר נושאי המשרה.

העלות כאמור מועמסת על החברה בסכום כללי ולא ניתן ליחסה באופן ספציפי לכל אחד מנושאי המשרה. תשלום שכר לנושאי המשרה מבוצע על-ידי חברת ישראלכרט, שכאמור מתפעלת את פעילות החברה.

שכר רואי החשבון המבקרים (1) (2)

2007	2008	
באלפי ש"ח		
		עבור פעולות הביקורת (3):
159	159	רואי החשבון המבקרים המשותפים
		עבור שירותים הקשורים לביקורת (4):
40	15	רואי החשבון המבקרים המשותפים
		עבור שירותי מס (5):
20	18	רואי החשבון המבקרים המשותפים
219	192	סך הכל שכר של רואי חשבון מבקרים

(1) דיווח של הדירקטוריון לאספה הכללית השנתית על שכר רואי החשבון המבקרים בעבור פעולות הביקורת ועבור שירותים נוספים לביקורת, לפי סעיפים 165 ו-167 לחוק החברות התשנ"ט-1999.

(2) כולל שכר ששולם ושכר שנצבר.

(3) ביקורת דוחות כספיים שנתיים וסקירת דוחות ביניים.

(4) Audit Related Fees, כולל בעיקר ליווי התאמת מתכונת דוחות כספיים להוראות הדיווח לציבור של בנק ישראל.

(5) כולל דוחות התאמה למס, דיני שומות וייעוץ מס.

פועלים אקספרס בע"מ

סקירת ההנהלה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008

.....

תוכן העניינים

עמוד

---

62 תוספת 1: **מאזנים** - מידע רב תקופתי

---

63 תוספת 2: **דוחות רווח והפסד** - מידע רב תקופתי

---

64 תוספת 3: **שיעורי הכנסה והוצאה**

---

68 תוספת 4: **מאזנים לסוף כל רבעון** - מידע רב רבעוני

---

70 תוספת 5: **דוחות רווח והפסד לרבעון** - מידע רב רבעוני

מאזנים - מידע רב תקופתי

תוספת 1

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר				
2005	2006	2007	2008	
נכסים				
105	119	140	189	מזומנים ופיקדונות בבנקים
** 749	839	** 992	1,066	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
1	1	1	1	מחשוב וציוד
** 8	** 6	4	5	נכסים אחרים
863	965	1,137	1,261	סך כל הנכסים
התחייבויות				
* -	3	* -	2	אשראי מתאגידים בנקאיים
** 832	919	** 1,079	1,179	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
** 12	** 12	13	17	התחייבויות אחרות
844	934	1,092	1,198	סך כל ההתחייבויות
19	31	45	63	הון עצמי
863	965	1,137	1,261	סך כל ההתחייבויות וההון

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

דוחות רווח והפסד – מידע רב תקופתי

תוספת 2

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2005	2006	2007	2008	
הכנסות				
136	163	190	213	מעסקאות בכרטיסי אשראי
				רווח מפעילות מימון לפני הפרשה
6	3	* -	(1)	לחובות מסופקים
142	166	190	212	סך כל ההכנסות
הוצאות				
* -	2	* -	1	הפרשה לחובות מסופקים
59	67	78	83	תפעול
19	24	31	35	מכירה ושיווק
12	13	14	15	הנהלה וכלליות
38	42	47	53	תשלומים לבנקים
128	148	170	187	סך כל ההוצאות
14	18	20	25	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
5	6	6	7	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
9	12	14	18	רווח נקי
רווח נקי בסיסי ומדולל				
90	120	140	180	למניה רגילה (בש"ח)

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

שיעורי הכנסה והוצאה

תוספת 3

מטבע ישראלי לא צמוד

2008			
שיעור	הכנסות	יתרה	
הכנסה	(הוצאות)	ממוצעת (1)	
(הוצאה)	מימון (1)	מוצעת (1)	
אחוזים	במיליוני ש"ח		
2.33	4	172	נכסים (1)
2.33	4	172	סך הכל נכסים
-	* -	(1)	התחייבויות
-	* -	(1)	סך הכל התחייבויות
2.33			פער הריבית

מטבע חוץ

2008			
שיעור	הכנסות	יתרה	
הכנסה	(הוצאות)	ממוצעת (1)	
(הוצאה)	מימון (1)	מוצעת (1)	
אחוזים	במיליוני ש"ח		
(9.76)	(4)	41	נכסים (1)
(9.76)	(4)	41	סך הכל נכסים
6.25	(1)	(16)	התחייבויות
6.25	(1)	(16)	סך הכל התחייבויות
(16.01)			פער הריבית

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים, לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

הערה: נתונים מלאים על שיעורי ההכנסה וההוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל דורש.

שיעורי הכנסה והוצאה (המשך):

תוספת 3 (המשך):

סך הכל

2008			
שיעור	הכנסות	יתרה	
הכנסה	(הוצאות)	ממוצעת (1)	
(הוצאה)	מימון (1)		
אחוזים	במיליוני ש"ח		
-	-	213	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון
-	-	213	סך הכל נכסים
5.88	(1)	(17)	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון
5.88	(1)	(17)	סך הכל התחייבויות
(5.88)			פער הריבית
			רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה
	(1)		לחובות מסופקים

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים, לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

הערה: נתונים מלאים על שיעורי ההכנסה וההוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל דורש.

שיעורי הכנסה והוצאה (המשך):

תוספת 3 (המשך):

סכומים מדווחים

סך הכל

2008	
יתרה	
ממוצעת (1)	
במיליוני ש"ח	
213	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון
984	נכסים כספיים אחרים
*	הפרשה קבוצתית לחובות מסופקים
1,197	סך הכל נכסים
(17)	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון
(1,126)	התחייבויות כספיות אחרות
(1,143)	סך הכל התחייבויות
סך הכל עודף נכסים כספיים	
54	על התחייבויות כספיות
2	נכסים לא כספיים
(1)	התחייבויות לא כספיות
55	סך הכל האמצעים ההוניים

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים, לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

* סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

הערה: נתונים מלאים על שיעורי ההכנסה וההוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל דורש.

שיעורי הכנסה והוצאה (המשך):

תוספת 3 (המשך):

מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)

2008		
שיעור	הכנסות	יתרה
הכנסה	(הוצאות)	ממוצעת (1)
(הוצאה)	מימון (1)	ממוצעת (1)
אחוזים	במיליוני דולר של ארה"ב	
		נכסים כספיים במט"ח שהניבו
9.09	1	11
9.09	1	11
		הכנסות מימון
		סך הכל נכסים
		התחייבויות כספיות במט"ח
	* -	4
	* -	4
		שגרמו הוצאות מימון
		סך הכל התחייבויות

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים, לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

* סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

הערה: נתונים מלאים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל דורש.

מאזנים לסוף כל רבעון – מידע רב רבעוני

תוספת 4

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

בשנת 2008				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
				נכסים
166	161	182	189	מזומנים ופקדונות בבנקים
** 967	** 1,027	** 1,129	1,066	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
1	1	1	1	מחשוב וציוד
4	4	4	5	נכסים אחרים
1,138	1,193	1,316	1,261	סך כל הנכסים
				התחייבויות
1	15	* -	2	אשראי מתאגידים בנקאיים
** 1,072	** 1,110	1,241	1,179	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
16	14	** 15	17	התחייבויות אחרות
1,089	1,139	1,256	1,198	סך כל ההתחייבויות
				הון עצמי
49	54	60	63	
1,138	1,193	1,316	1,261	סך כל ההתחייבויות וההון

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

מאזנים לסוף כל רבעון – מידע רב רבעוני

תוספת 4 (המשך)

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

בשנת 2007				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
				נכסים
129	124	140	140	מזומנים ופקדונות בבנקים
** 857	875	905	** 992	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
1	1	1	1	מחשוב וציוד
** 7	** 6	** 7	4	נכסים אחרים
994	1,006	1,053	1,137	סך כל הנכסים
				התחייבויות
* -	* -	1	* -	אשראי מתאגידים בנקאיים
** 945	** 955	998	** 1,079	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
** 14	14	** 12	13	התחייבויות אחרות
959	969	1,011	1,092	סך כל ההתחייבויות
				הון עצמי
35	37	42	45	
994	1,006	1,053	1,137	סך כל ההתחייבויות והון

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

דוחות רווח והפסד לרבעון – מידע רב רבעוני

תוספת 5

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

בשנת 2008				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
הכנסות				
50	53	59	51	מעסקאות בכרטיסי אשראי
				רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה
(1)	* -	* -	* -	לחובות מסופקים
49	53	59	51	סך כל ההכנסות
הוצאות				
* -	* -	1	* -	הפרשה לחובות מסופקים
20	22	20	21	הוצאות תפעול
7	7	10	11	הוצאות מכירה ושיווק
3	4	4	4	הוצאות הנהלה וכלליות
13	14	16	10	תשלומים לבנקים
43	47	51	46	סך כל ההוצאות
6	6	8	5	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
2	1	2	2	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
4	5	6	3	רווח נקי
רווח נקי בסיסי ומדולל				
40	50	60	30	למניה רגילה (בש"ח)

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

דוחות רווח והפסד לרבעון – מידע רב רבעוני

תוספת 5 (המשך):

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

בשנת 2007				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
הכנסות				
44	46	50	50	מעסקאות בכרטיסי אשראי
				רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה
1	* -	* -	(1)	לחובות מסופקים
45	46	50	49	סך כל ההכנסות
הוצאות				
* -	* -	1	(1)	הפרשה לחובות מסופקים
18	21	20	19	הוצאות תפעול
6	8	7	10	הוצאות מכירה ושיווק
3	4	3	4	הוצאות הנהלה וכלליות
12	10	13	12	תשלומים לבנקים
39	43	44	44	סך כל ההוצאות
6	3	6	5	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
2	1	1	2	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
4	2	5	3	רווח נקי
רווח נקי בסיסי ומדולל				
40	20	50	30	למניה רגילה (בש"ח)

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

הצהרה (Certification)

אני, דב קוטלר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של פועלים אקספרס בע"מ ("החברה") לשנת 2008 ("הדוח").
2. בהתבסס על-ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על-ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של החברה. וכן:
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על-ידיעתנו והערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

דב קוטלר

מנהל כללי

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

תל אביב, 12 במרץ 2009.

הצהרה (Certification)

אני, איטה למפרט, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של פועלים אקספרס בע"מ ("החברה") לשנת 2008 ("הדוח").
2. בהתבסס על-ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על-ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של החברה. וכן:
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על-ידיעתנו והערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

איטה למפרט

חשבונאית ראשית

תל אביב, 12 במרץ 2009.

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

הדירקטוריון וההנהלה של חברת פועלים אקספרס בע"מ (להלן, "החברה") אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי (כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). מערכת הבקרה הפנימית של החברה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של בטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2008, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של *Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO)*. בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2008, הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2008 בוקרה על ידי רואי החשבון המבקרים של החברה סומך חייקין רואי חשבון וזיו האפט רואי חשבון, כפי שצויין בדוח שלהם בעמוד 79 אשר בו נכללה חוות דעת בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2008.

איטה למפרט
חשבונאית ראשית

דב קוטלר
מנהל כללי

אירית איזקסון
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 12 במרץ 2009.

דין וחשבון ליום 31 בדצמבר 2008

פועלים אקספרס בע"מ

דוחות כספיים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008

תוכן העיניים

עמוד

79	דוח רואי החשבון המבקרים בקרה פנימית על דיווח כספי
81	דוח רואי החשבון המבקרים- דוחות כספיים שנתיים
83	מאזנים
84	דוחות רווח והפסד
85	דוחות על השינויים בהון העצמי
86	דוחות על תזרימי המזומנים
87	באורים לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של פועלים אקספרס בע"מ - בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית של פועלים אקספרס בע"מ (להלן - **החברה**) על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2008, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). הדירקטוריון והנהלת החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי, ולהערכת האפקטיביות של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקנים של המועצה לפיקוח על החשבונאות של חברות ציבוריות (Public Company Accounting Oversight Board) (ארה"ב), כפי שאומצו על-ידי המפקח על הבנקים. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע כדי להשיג מידה סבירה של בטחון בדבר שאלת קיומה של בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי, מכל הבחינות המהותיות. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון לקיומה של חולשה מהותית, בדיקה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כי הם נחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית של החברה על דיווח כספי הינה תהליך המתוכנן כדי לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP), להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית של החברה על דיווח כספי כוללת את המדיניות והנהלים אשר: (1) שייכים לשמירת רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות באופן מדויק ונאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה: (2) מספקים מידה סבירה של בטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושתקבולים ותשלומים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות של הנהלת החברה והדירקטורים שלה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של בטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה לא מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עלולה שלא למנוע או שלא לגלות חגה מוטעית. כמו כן, ההשלכות של הערכת אפקטיביות כלשהי על תקופות עתידיות נתונות לסיכון שבקורות עלולות להפוך לבלתי מתאימות בגלל שינויים בתנאים, או שרמת הציות למדיניות או לנהלים עלולה להידרדר.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2008, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO).

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973 ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידי בנקאיים נקבע לפי ההנחיות של המפקח על הבנקים, את המאזנים של החברה לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2007 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על השינויים בהון העצמי והדוחות על תזרימי המזומנים של החברה לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008, והדוח שלנו מיום 12 במרץ 2009 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על הדוחות הכספיים הנ"ל.

זיו האפט

רואי חשבון

סומך חייקין

רואי חשבון

תל אביב, 12 במרץ 2009.

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של פועלים אקספרס בע"מ - דוחות כספיים שנתיים

ביקרנו את המאזנים של פועלים אקספרס בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2007 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על השינויים בהון העצמי והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973 ותקני ביקורת מסוימים שישומם בביקורת של חברות כרטיסי אשראי נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על-ידי הדירקטוריון והנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2007 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ביקרנו גם, בהתאם לתקנים של המועצה לפיקוח על החשבונאות של חברות ציבוריות (Public Company Accounting Oversight Board) (ארה"ב), כפי שאומצו על ידי המפקח על הבנקים, את הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2008, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), והדוח שלנו מיום 12 במרץ 2009, כלל חוות דעת בנוסח האחיד.

זיו האפט
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב, 12 במרץ 2009.

מאזנים

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר			
2007	2008	באור	
			נכסים
140	189	3	מזומנים ופקדונות בבנקים
** 992	1,066	4,5,6	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
1	1	7	מחשוב וציוד
4	5	8	נכסים אחרים
1,137	1,261		סך כל הנכסים

התחייבויות

* -	2	9	אשראי מתאגידים בנקאיים
** 1,079	1,179	10	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
13	17	11	התחייבויות אחרות
1,092	1,198		סך כל ההתחייבויות
			התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
45	63	12	הון עצמי
1,137	1,261		סך כל ההתחייבויות והון

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

איטה למפרט

חשבונאית ראשית

דב קוטלר

מנהל כללי

אירית איזקסון

יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 12 במרץ 2009.

דוחות רווח והפסד

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2006	2007	2008	באור
הכנסות			
163	190	213	19
מעסקאות בכרטיסי אשראי (1)			
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני			
3	* -	(1)	20
הפרשה לחובות מסופקים			
166	190	212	סך כל ההכנסות
הוצאות			
2	* -	1	5
הפרשה לחובות מסופקים			
67	78	83	21
תפעול			
24	31	35	22
מכירה ושיווק			
13	14	15	23
הנהלה וכלליות			
42	47	53	116
תשלומים לבנקים			
148	170	187	סך כל ההוצאות
18	20	25	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
6	6	7	24
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות			
12	14	18	רווח נקי
120	140	180	רווח נקי בסיסי ומדולל למניה רגילה (בש"ח)
100,00	100,000	100,000	מספר המניות הרגילות ששימש לחישוב

(1) הכנסות מעמלות בתי עסק מוצגות ללא קיזוז עמלות למנפיקים אחרים, המוצגות בנפרד כחלק מהוצאות התפעול (ראה באור 21).

ראה גם באור 2 - מדיניות חשבונאית.

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

סך כל ההון העצמי	עודפים	סך הכל הון המניות וקרנות הון	קרנות הון בגין עסקאות תשלום מבוסס מניות	הון המניות	
19	19	* -	* -	* -	יתרה ליום 1 בינואר 2006
* -	-	* -	* -	-	הענקת אופציות לעובדים
12	12	-	-	-	רווח נקי
31	31	* -	* -	* -	יתרה ליום 31 בדצמבר 2006
* -	-	* -	* -	-	הענקת אופציות לעובדים
14	14	-	-	-	רווח נקי
45	45	* -	* -	* -	יתרה ליום 31 בדצמבר 2007
* -	-	* -	* -	-	הענקת אופציות לעובדים
18	18	-	-	-	רווח נקי
63	63	* -	* -	* -	יתרה ליום 31 בדצמבר 2008

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2006	2007	2008	
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת			
12	14	18	רווח נקי לשנה
התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעולות:			
* -	* -	* -	פחת על מחשוב וציוד
(2)	* -	(1)	הפרשה לחובות מסופקים
1	2	* -	מיסים נדחים, נטו
1	(1) *	(1)	(עליה) ירידה בנכסים אחרים
* -	(1) 1	4	עליה בהתחייבויות אחרות
12	17	20	מזומנים נטו מפעילות שוטפת
תזרימי מזומנים לפעילות בנכסים			
* -	* -	(4)	אשראי למחזיקי כרטיס ולבתי עסק, נטו
(88)	(153)	(69)	עליה בחייבים אחרים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו (1)
* -	* -	* -	רכישת בניינים וציוד
(88)	(153)	(73)	מזומנים נטו לפעילות בנכסים
תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות			
3	(3)	2	אשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים, נטו
87	160	100	עליה בזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (1)
90	157	102	מזומנים נטו מפעילות בהתחייבויות
14	21	49	עליה במזומנים ושווי מזומנים
105	119	140	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת שנה
119	140	189	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

(1) סווג מחדש.

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1 – כללי:

- א. פועלים אקספרס בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה והתאגדה בשנת 1995 והינה בבעלות מלאה של בנק הפועלים בע"מ. החברה הינה תאגיד עזר על-פי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981. החברה עוסקת בהנפקה ובסליקה של עסקאות כרטיסי אשראי של המותג "אמריקן אקספרס".
- ב. חברת ישראלכרט בע"מ (להלן - "ישראלכרט"), חברה אחות, מתפעלת עבור החברה את מערך כרטיסי האשראי של החברה. לצורך כך קיים בין החברה לישראלכרט הסכם המסדיר את דרך ההתחשבות ביניהן (ראה באור 16ה).
- ג. הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר דיווח כספי על-ידי חברות כרטיסי אשראי, על-פי גילויי דעת של לשכת רואי חשבון בישראל ועל-פי תקני חשבונאות של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.

באור 2 – כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית:

א. הגדרות:

בדוחות כספיים אלה:

1. החברה - פועלים אקספרס בע"מ.
2. החברה האם - בנק הפועלים בע"מ.
3. צדדים קשורים - כמשמעותם בגילוי דעת מספר 29 של לשכת רואי חשבון בישראל.
4. בעלי עניין - כמשמעותם בפסקה (1) להגדרת "בעל עניין" בתאגיד בסעיף 1 לחוק ניירות ערך.
5. בעלי שליטה - כמשמעותם בתקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו-1996.
6. מדד - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
7. דולר - דולר של ארצות הברית.
8. סכום מותאם - סכום נומינלי היסטורי שהותאם בהתאם להוראות גילויי דעת 23 ו-34 וגילויי דעת 36 ו-37.
9. סכום מדווח - סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.
10. דיווח כספי מותאם - דיווח כספי המבוסס על הוראות גילויי דעת 23, 34, 36, 37 ו-50.
11. דיווח כספי נומינלי - דיווח כספי המבוסס על סכומים מדווחים.

באור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

ב. דוחות כספיים בסכומים מדווחים:

1. בחודש אוקטובר 2001 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 12 בדבר "הפסקת ההתאמה של דוחות כספיים". בהתאם לתקן זה, ובהתאם לתקן חשבונאות מספר 17 מחודש דצמבר 2002, הופסקה ההתאמה של הדוחות הכספיים החל מיום 1 בינואר 2004. הסכומים המותאמים נכללו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2003 ושמשו נקודת מוצא לדיווח הכספי הנומינלי החל מיום 1 בינואר 2004. הדוחות הכספיים של החברה, עד ליום 31 בדצמבר 2003, נערכו על בסיס העלות ההיסטורית המותאמת לשינויים בכח הקנייה הכללי של המטבע הישראלי (בבאור 26 כלול מידע על נתוני החברה בערכים נומינליים היסטוריים).

2. סכומי הנכסים הלא כספיים אינם מייצגים בהכרח שווי מימוש או שווי כלכלי עדכני, אלא רק את הסכומים המדווחים של אותם נכסים.

3. בדוחות הכספיים "עלות" משמעותה עלות בסכום מדווח.

4. מאזנים:

פריטים לא כספיים מוצגים בסכומים מדווחים.

פריטים כספיים מוצגים במאזן בערכים נומינליים היסטוריים לתאריך המאזן.

5. דוחות רווח והפסד:

הכנסות והוצאות הנובעות מפריטים לא כספיים או מהפרשות הכלולות במאזן נגזרות מהתנועה בין הסכום המדווח ביתרת פתיחה לבין הסכום המדווח ביתרת סגירה. יתר מרכיבי דוח רווח והפסד מוצגים בערכים נומינליים.

ג. מזומנים ופיקדונות בבנקים:

מזומנים ופיקדונות בבנקים כוללים מזומנים ופיקדונות בבנקים, שתקופת הפקדתם המקורית לא עלתה על שלושה חודשים.

באור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

ד. חייבים וזכאים בגין עסקאות בכרטיסי אשראי:

במועד קליטת עסקה בכרטיס אשראי, כוללת החברה במאזן חוב של מחזיק הכרטיס, במידה והיא החברה המנפיקה, או חוב של הארגון הבינלאומי וזאת כנגד התחייבות לתשלום לבית העסק. אם בית העסק אינו מקבל שירותי סליקה מהחברה, רושמת החברה התחייבות לתשלום לארגון הבינלאומי.

ה. קיזוז מכשירים פיננסיים:

נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות מוצגים במאזן בסכום נטו רק כאשר קיימת לחברה זכות חוקית ניתנת לאכיפה לקיזוז וכן קיימת כוונה לסלק את הנכס וההתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולסלק את ההתחייבות בו זמנית.

ו. הפרשה לחובות מסופקים:

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים המשקפות בצורה נאותה, לפי הערכת ההנהלה, את ההפסד הגלום בחובות שגבייתם מוטלת בספק. בקביעת נאותות ההפרשות התבססה ההנהלה, בין היתר, על הערכת הסיכון על סמך המידע שבדידה בדבר מצבם הכספי של החייבים, היקף פעילותם, הערכת הביטחונות שנתקבלו מהם וניסיון העבר. חובות מסופקים אשר לדעת הנהלת החברה אין סיכוי לגבותם, נמחקים על-פי החלטת ההנהלה.

כמו כן, כוללים הדוחות הכספיים הפרשה קבוצתית לחובות מסופקים, אשר מחושבת לפי ניסיון העבר, בגין חובות אשר טרם זוהו בהם מאפייני סיכון שבגינם נדרשת הפרשה ספציפית.

ז. הפרשה למבצעי מתנות (תכנית נאמנות) למחזיקי כרטיסי אשראי:

הדוחות הכספיים כוללים הפרשה לתכנית נאמנות למחזיקי כרטיסים. בקביעת נאותות ההפרשה מתבססת ההנהלה על ניסיון העבר הן באשר לאומדן שיעור ניצול הנקודות שצברו מחזיקי הכרטיסים בעתיד ועל העלות החזויה לנקודה, כפי שמתעדכנת מעת לעת, והן באשר לאומדן הזיכוי הכספי המגיע למחזיקי כרטיסי ה-Blue.

באור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

ח. מחשוב וציוד:

1. המחשבים והציוד מוצגים לפי העלות, בניכוי פחת נצבר. הפחת מחושב לפי "שיטת הקו הישר" על בסיס משך השימוש המשוער של הנכסים.

2. שיעורי הפחת השנתיים הם:

%	
מחשב וציוד היקפי	20-33
עלויות תכנה	25
ריהוט וציוד משרדי	6-10

3. עלויות פיתוח תוכנה לשימוש עצמי מטופלות בהתאם לתקן 30 - "נכסים בלתי מוחשיים". עלויות פיתוח תוכנה לשימוש עצמי מהוונות לאחר ששלב התכנון המקדמי הושלם, צפוי שהפרויקט יושלם והתוכנה תשמש לביצוע המטרות שיועדו לה.

ההיוון מופסק במועד בו התוכנה הושלמה מהותית והיא מוכנה לשימושה המיועד. עלויות פיתוח תוכנה שהונו מופחתות על-פי שיטת הקו הישר על בסיס משך השימוש המשוער של התוכנה.

ט. ירידת ערך נכסים:

החברה מיישמת את תקן חשבונאות מספר 15 - ירידת ערך נכסים (להלן: "התקן"). התקן קובע נהלים שעל החברה ליישם כדי להבטיח שנכסיה במאזן (שלגביהם חל התקן), לא יוצגו בסכום העולה על סכום בר-ההשבה שלהם, שהינו הגבוה מבין מחיר המכירה נטו לבין שווי השימוש (הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים לנבוע מהשימוש מנכס וממימושו).

התקן חל על כל הנכסים במאזן, למעט נכסי מס ונכסים כספיים. כאשר ערכו של נכס במאזן עולה על הסכום בר-ההשבה שלו, החברה מכירה בהפסד מירידת ערך בגובה הפער בין ערכו הפנקסני של הנכס לסכום בר-ההשבה שלו. הפסד שהוכר כאמור יבוטל רק אם חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת סכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר ההפסד האחרון מירידת ערך.

באור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

י. מסים על ההכנסה:

החברה מבצעת יחוס מסים בשל הפרשים זמניים (temporary differences). הפרשים זמניים הינם הפרשים בין ערכם לצורכי מס של נכסים והתחייבויות לבין ערכם בספרים. יחוס המסים כאמור מתבצע בגין הפרשים הנוגעים לנכסים שצריכתם או הפחתתם מותרים לניכוי לצורכי מס. יתרות המסים הנדחים (נכס או התחייבות) מחושבות בהתאם לגישת ההתחייבות לפי שיעורי המס שיחולו בעת ניצול המסים הנדחים, או בעת מימוש הטבות המס, בהתבסס על שיעורי המס וחוקי המס אשר נחקקו או אשר חקייתם הושלמה למעשה עד לתאריך המאזן. הגורם העיקרי בגינו לא חושבו מיסים נדחים הוא הטבת מס לקבל בגין הפרשי עיתוי כאשר אפשרות מימוש ההטבה מוטלת בספק. הטבות המס בגין הענקות של מכשירים הוניים לעובדים שלא הוכרה בגינם הוצאה, נזקפו להון העצמי בתקופה בה הוכר הניכוי לצורך מס.

יא. תשלומים מבוססי מניות:

1. למספר עובדים בחברה הוענקו אופציות למימוש למניות החברה האם. החל מיום 1 בינואר 2006 מיישמת החברה את תקן חשבונאות מספר 24, "תשלום מבוסס מניות" (להלן - "התקן"). בהתאם להוראות התקן מכירה החברה בדוחות הכספיים בעסקאות תשלום מבוסס מניות, כולל עסקאות עם עובדים או צדדים אחרים המסולקות במכשירים הוניים, במזומן, או בנכסים אחרים. עסקאות תשלום מבוסס מניות שבהן מתקבלות סחורות או שירותים תמורת התשלום נרשמות לפי שוויין ההוגן.

לגבי עסקאות המסולקות במכשירים הוניים, התקן חל על הענקות שבוצעו לאחר ה-15 במרס 2005, אך טרם הבשילו עד ליום 1 בינואר 2006. באותו אופן התקן חל על שינויים שחלו בתנאי עסקאות המסולקות במכשירים הוניים שבוצעו לאחר ה-15 במרס 2005, גם אם ההענקות שבגינן בוצעו השינויים היו לפני תאריך זה. בנוסף, התקן חל על התחייבויות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות הקיימות ביום 1 בינואר 2006. החברה רושמת כהוצאת שכר, עם גידול מקביל בהון העצמי, את ההטבה שנוצרה בעת הענקת כתבי אופציה לעובדים, בהתאם לשווי ההוגן של האופציות במועד ההענקה, תוך שימוש במודל בלק ושולס (Black & Scholes). לפי מדיניות זו, נפרסת ההטבה הנוצרת לאורך תקופת ההבשלה של כתבי האופציה בהתבסס על הערכות החברה בדבר מספר האופציות אשר צפוי שיבשילו, מלבד חילוטם כתוצאה מאי עמידה בתנאי שוק.

באור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

יב. זכויות עובדים:

בגין כל ההתחייבויות בשל יחסי עובד-מעביד קיימות עתודות מתאימות על-פי דין, נוהג וציפיות ההנהלה. התחייבויות מסוימות מחושבות על בסיס אקטוארי.

ההתחייבויות לפיצויי פרישה ופנסיה מכוסות בעיקרן על-ידי יעודות אשר מופקדות בקופות גמל לקצבה ולפיצויים ובפוליסות לביטוח מנהלים. בגין סכומי ההתחייבויות אשר אינם מכוסים, כאמור, נכללת הפרשה בדוחות הכספיים. ראה באור 13.

יג. התחייבויות תלויות:

בדוחות הכספיים נדרשת הפרשה בגין תביעות בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציה המשפטיים. מתכונת הגילוי הינה על-פי הוראות המפקח על הבנקים.

יד. הכרה בהכנסה:

1. הכנסות מעמלות סליקה נכללות בדוח רווח והפסד במועד קליטת העסקה בחברה על בסיס מצטבר עם השלמת השירות. בעסקאות תשלומים הממומנות על-ידי בתי העסק, נזקפות ההכנסות לגבי כל תשלום כעסקה נפרדת.
2. החברה מיישמת את הוראות הבהרה 8 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בדבר "דיווח הכנסות על בסיס ברוטו או על בסיס נטו" ובהתאם מציגה את ההכנסות מעמלות סליקה על בסיס ברוטו ואילו עמלות למנפיקים אחרים מוצגים בסעיפי הוצאות.
3. הכנסות מדמי כרטיס, דמי תפעול ועמלת חיוב נדחה הנגבות ממחזיקי כרטיסים נכללות בדוח רווח והפסד על בסיס מצטבר. (החל מחודש יולי 2008 הופסקה גביית דמי תפעול על-פי תיקון בחוק הבנקאות (שרות ללקוחות)).
4. הכנסות מריבית נרשמות על בסיס מצטבר ומוכרות לפי שיטת הריבית למעט הכנסות ריבית על חובות בפיגור המסווגים כחובות שאינם נושאים הכנסה והריבית בגינם נזקפת לדוח רווח והפסד על בסיס הגבייה בפועל.

באור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

טו. רווח למניה:

רווח למניה חושב בהתאם להוראת תקן 21 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.

טז. דיווח מגזרי:

הדיווח המגזרי מוצג בהתאם להוראות המפקח על הבנקים - ראה גם באור 25.

יז. דוח על תזרימי המזומנים:

תזרימי המזומנים מוצגים נטו למעט תנועה בפריטים לא כספיים.

יח. הסתייעות באומדנים:

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים והערכות המשפיעים על הנתונים המדווחים של נכסים והתחייבויות, נכסים מותנים והתחייבויות תלויות שניתן להם גילוי בדוחות הכספיים וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

יט. מטבע חוץ והצמדה:

נכסים והתחייבויות במטבע חוץ, או הצמודים לו נכללו לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על-ידי בנק ישראל בתאריך המאזן.

נכסים והתחייבויות הצמודים למדד, נכללו לפי תנאי ההצמדה שנקבעו לגבי כל יתרה.

באור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

י. מטבע חוץ והצמדה (המשך) :

להלן נתונים לגבי מדדי המחירים לצרכן (בסיס 2006 = 100) שערי החליפין ושיעורי השינוי בתקופת החשבון:

ביום 31 בדצמבר			
2006	2007	2008	
99.13	102.5	106.4	מדד המחירים לצרכן (בנקודות)
4.225	3.846	3.802	שער הדולר של ארה"ב (בש"ח ל-1 דולר)

שיעור השינוי באחוזים בשנה שנסתיימה			
ביום 31 בדצמבר			
2006	2007	2008	
(0.1)	3.4	3.8	מדד המחירים לצרכן
(8.2)	(9.0)	(1.1)	שער הדולר של ארה"ב

כ. השפעות השינויים בשערי החליפין של מטבע חוץ:

החברה מיישמת את תקן חשבונאות מספר 13 בדבר "השפעות השינויים בשערי החליפין של מטבע חוץ". התקן עוסק בתרגום עסקאות במטבע חוץ ובתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ לצורך שילובם בדוחות הכספיים של החברה.

עסקאות הנקובות במטבע חוץ נרשמות עם ההכרה הראשונית בהן לפי שער החליפין במועד העסקה. הפרשי שער הנובעים מסילוק פריטים כספיים, או הנובעים מדיווח על פריטים כספיים של החברה לפי שערי חליפין שונים מאלה ששימשו לרישום הראשוני במהלך התקופה, או מאלה שדווחו בדוחות כספיים קודמים, נזקפו לדוח רווח והפסד.

כא. גילוי ההשפעה של תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישומם:

1. בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 23, "הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה" (להלן - "התקן"). התקן מחליף את תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו - 1996, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. התקן קובע כי נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי הוגן לבין התמורה שנזקפה בעסקה ייזקף להון

באור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

כא. גילוי ההשפעה של תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך):

העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה". התקן דן בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, כדלקמן: העברת נכס לישות מבעל השליטה, או לחילופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה; נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או חלקה, על-ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על-ידי בעל השליטה בה בגין הוצאה, ויתור בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלואו או בחלקו; והלוואות שניתנו לבעל השליטה או הלוואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו כן, קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

התקן יחול על עסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה שיבוצעו לאחר 1 בינואר 2007 וכן על הלוואה שניתנה או שהתקבלה מבעל השליטה לפני מועד תחילת תקן זה, החל ממועד תחילתו.

בחודש מאי 2008 הופץ מכתב המפקח על הבנקים בו צוין כי נערכת בחינה מחודשת של הכללים שיחולו על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לגבי הטיפול בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה. על-פי המכתב, בכונת הפיקוח על הבנקים לקבוע כי על עסקאות בין תאגיד בנקאי וחברות כרטיסי אשראי לבין בעל השליטה בהם ועל עסקאות בין תאגיד לבין חברה בשליטתו יחולו הכללים הבאים:

- ◆ תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים;
- ◆ בהיעדר התייחסות ספציפית בתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים, יישמו כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב החלים על תאגידים בנקאיים בארה"ב, בתנאי שהם לא סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים;
- ◆ בהיעדר התייחסות בכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב יש ליישם את החלקים בתקן 23, בתנאי שאינם סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים וגם את הכללים המקובלים בארה"ב כאמור לעיל.

לתאריך פרסום הדוחות טרם פורסמו הוראות המפקח על הבנקים בנוגע לאימוץ כללים ספציפיים בנושא ובנוגע לאופן יישומם לראשונה.

2. בחודש יולי, 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" (להלן - "התקן"). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדווח על-פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור אינו חל על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בהתייחס לאופן יישום התקן על-ידי התאגידים הנ"ל, המפקח על הבנקים הודיע כי:

באור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

כא. גילוי ההשפעה של תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך):

- בכוונתו לקבוע באופן שוטף הוראות ליישום תקנים ישראליים שמפרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, המבוססים על תקני ה-IFRS, שאינם נוגעים לליבת העסק הבנקאי.
  - במחצית השנייה של שנת 2009 יפרסם החלטתו לגבי מועד היישום של תקני IFRS הנוגעים לליבת העסק הבנקאי זאת כאשר הוא מביא בחשבון את תוצאות תהליך האימוץ של תקנים אלו בישראל מחד, ואת התקדמות תהליך ההתכנסות (convergence) בין תקני הדיווח ה-IFRS לבין התקנים האמריקאיים, מאידך.
- לפיכך, בהתייחס לליבת העסק הבנקאי - דוחות כספיים של תאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי הערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ימשיכו להיות ערוכים לפי התקנים האמריקאיים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור.

3. בחודש דצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא: "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" (להלן - "חוזר" או "ההוראה"), ליישום על-ידי תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי החל מיום 1 בינואר 2010. חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סווג חובות בעיתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו. על-פי החוזר נדרשים תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה מתאימה (appropriate) לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים (estimated) בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף לאמור לעיל, על-פי החוזר נדרש לקיים, בחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים, כגון: התקשרויות למתן אשראי וערבויות. ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תוערך, באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". "הפרשה פרטנית להפסדי אשראי" - תיושם עבור כל חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות ביותר חשבונאי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות) הינה 1 מיליון ש"ח או יותר וכן לגבי החובות האחרים שמזוהים על-ידי החברה לצורך הערכה פרטנית ואשר ההפרשה לירידת ערך בגינם אינה נכללת ב"הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי". ההפרשה הפרטנית להפסדי האשראי תוערך בהתבסס על הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים המהווים בשיעור ריבית אפקטיבי של החוב, או, כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או שהחברה קובעת שצפויה תפיסת נכס, על-פי השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי. "הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי" - תיושם עבור הפרשות לירידת ערך של קבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה הספציפית להפסדי אשראי בגין

באור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

כא. גילוי ההשפעה של תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך):

חובות המוערכים על בסיס קבוצתי תחושב בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 5 Contingencies for Accounting (להלן - "FAS 5"), בהתבסס על אומדן עדכני של שיעור הפסדי העבר בגין כל אחת מהקבוצות של חובות בעלי מאפייני סיכון דומים. ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים תוערך בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 5.

בנוסף לכך, נקבעו בחוזר הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, כללי הכרה בהכנסות ריבית מחובות פגומים וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. בין היתר נקבע בחוזר כי יש למחוק חשבונאית כל חוב המוערך על בסיס פרטני, שנחשב כחוב שאינו בר גביה (Uncollectible) ובעל ערך נמוך כדי כך שהותרו כנכס אינה מוצדקת או חוב בגינו מנהלת החברה מאמצי גביה ארוכי טווח. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת פיגור שלהם.

הוראה זו תיושם בדוחות הכספיים של תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי החל מהדוחות ליום 1 בינואר 2010 (להלן - "מועד היישום לראשונה") ואילך. ההוראה לא תיושם למפרע בדוחות הכספיים לתקופות הקודמות.

לחילופין במועד היישום לראשונה תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יידרשו, בין היתר:

- למחוק חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים למחיקה חשבונאית,
- להתאים את יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום המעבר לדרישות ההוראה,
- לסווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עומד בתנאים לסיווג כאמור,
- לבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים המתייחסים וכן,
- לבחון את הצורך בהתאמת יתרת מסים שוטפים ומיסים נדחים לקבל ולשלם.

התאמות של יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים לדרישות ההוראה למועד היישום לראשונה, יכללו ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי.

לעניין זה הובהר כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, תאגיד בנקאי וחברת כרטיסי אשראי אינם נדרשים לסווג כפגום חוב, אשר אורגן מחדש לפני יום 1 בינואר 2007, כל עוד שהחוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש.

הוראה זו תיושם בדוחות הכספיים של תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי, החל מהדוחות ליום 1 בינואר 2010 ואילך. ההוראה לא תיושם למפרע בדוחות הכספיים לתקופות קודמות. התאמות של יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 1 בינואר 2010 לדרישות

באור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

כא. גילוי השפעה של תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך):

הוראה זו, לרבות דרישות קביעת ההפרשה ודרישות התייעוד יכללו ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי. במסגרת הערכות החברה ליישום ההוראה הנ"ל הוקם ותוקצב פרויקט, תוך התייחסות למשאבי מחשב וכח אדם. לניהול הפרוייקט מונתה ועדת היגוי ברשות סמנכ"ל הכספים והמנהלה בחברה וכן צוות עבודה הכולל נציגים מיחידות שונות. החברה הגדירה אבני דרך תוך חלוקה לתחומי אחריות שונים ונמצאת בשלב הגדרת הדרישות, שאמור להסתיים עד סוף הרבעון הראשון של שנת 2009. פיתוח המערכת והטמעתה יסתיים עד סוף שנת 2009.

ליישום ההוראות שנקבעו עלולה להיות השפעה על התוצאות המדווחות של החברה ואולם בשלב זה לא ניתן להעריך את עוצמת השפעה והיקפה.

באור 3 – מזומנים ופיקדונות בבנקים

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

31 בדצמבר		
2007	2008	
17	3	מזומנים
123	186	פיקדונות בבנקים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים
140	189	סך הכל

באור 4 – חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

31 בדצמבר		
2007	2008	
954	1,047	חייבים בגין כרטיסי אשראי (1) (2)
1	5	אשראי לבתי עסק (3)
955	1,052	סך הכל
(7)	(8)	בניכוי: הפרשה לחובות מסופקים
948	1,044	סך כל החייבים ואשראי לבתי עסק
44	21	ארגון בינלאומי לכרטיסי אשראי
* -	1	הכנסות לקבל
992	1,066	סך כל החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

- (1) מזה באחריות בנקים
- (2) חייבים בגין כרטיסי אשראי - ללא חיוב ריבית. כולל יתרות בגין עסקאות רגילות, עסקאות בתשלומים על חשבון בית העסק ועסקאות אחרות.
- (3) כולל מקדמות לבתי עסק בסך 4 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2008.
- * סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

באור 5 – הפרשה לחובות מסופקים

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

סך הכל	הפרשה על בסיס קבוצתי	הפרשה ספציפית**	
5	-	5	יתרת הפרשה ליום 1 בינואר 2006
2	* -	2	הפרשות נטו לשנת 2006
7	* -	7	יתרת הפרשה ליום 1 בינואר 2007
* -	* -	* -	הפרשות נטו לשנת 2007
7	* -	7	יתרת הפרשה ליום 1 בינואר 2008
1	* -	1	הפרשות נטו לשנת 2008
8	* -	8	יתרת הפרשה ליום 31 בדצמבר 2008

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים.

באור 6 - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל החבות של הלווה

31 בדצמבר 2008			
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי			
מזה: באחריות			
הבנקים	סך הכל (1)	מס' לווים (2)	
במיליוני ש"ח			
תקרת האשראי (באלפי ש"ח)			
241	260	182,498	יתרות לווה עד 5
244	264	38,212	יתרות לווה מעל 5 עד 10
141	155	13,098	יתרות לווה מעל 10 עד 15
82	93	5,538	יתרות לווה מעל 15 עד 20
84	96	4,087	יתרות לווה מעל 20 עד 30
40	45	1,347	יתרות לווה מעל 30 עד 40
59	66	1,274	יתרות לווה מעל 40 עד 80
21	25	245	יתרות לווה מעל 80 עד 150
14	16	79	יתרות לווה מעל 150 עד 300
6	8	18	יתרות לווה מעל 300 עד 600
4	5	6	יתרות לווה מעל 600 עד 1,200
11	11	2	יתרות לווה מעל 4,000 עד 8,000
-	21	1	יתרות לווה מעל 20,000 עד 40,000
947	1,065	246,405	סך הכל
-	1		הכנסות לקבל וחייבים אחרים
947	1,066	246,405	סך הכל

(1) לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

(2) מספר הלווים לפי סה"כ חייבים וסיכון אשראי.

באור 7 – מחשוב וציוד

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

מחשב וציוד	ריהוט וציוד משרדי	עלויות תוכנה (1)	סך הכל	
עלות:				
7	* -	* -	7	ליום 1 בינואר 2008
-	-	* -	* -	תוספות
7	* -	* -	7	ליום 31 בדצמבר 2008
פחת נצבר:				
6	* -	* -	6	ליום 1 בינואר 2008
* -	* -	* -	* -	תוספות
6	* -	* -	6	ליום 31 בדצמבר 2008
1	* -	* -	1	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2008
1	* -	* -	1	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2007
25.8	8.6	25	25.8	שיעור פחת ממוצע משוקלל בשנת 2008 הינו:
25.8	8.6	25	25.8	שיעור פחת ממוצע משוקלל בשנת 2007 הינו:

(1) לרבות עלויות תוכנה שהונו.

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

באור 8 – נכסים אחרים

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

31 בדצמבר		
2007	2008	
2	2	מסים נדחים לקבל, נטו (ראה באור 24)
חייבים אחרים ויתרות חובה:		
1	1	עודף מקדמות ששולמו למס הכנסה על העתודות השוטפות
1	1	הוצאות מראש
* -	1	אחרים
2	3	סך כל חייבים אחרים ויתרות חובה
4	5	סך כל הנכסים האחרים

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

באור 9 – אשראי מתאגידים בנקאיים

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

31 בדצמבר		2008		שיעור ריבית ממוצעת שנתית
2007	2008	לעסקאות	ליתרה	
		בחודש	ליום	
		האחרון		
		%	%	
* -	2	5.0	5.0	אשראי בחשבונות חח"ד

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

באור 10 – זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

31 בדצמבר		
2007	2008	
1,036	1,134	בתי עסק (1)
1	* -	הכנסות מראש
26	29	הפרשה עבור תוכנית נאמנות
3	5	הוצאות לשלם
13	11	אחרים
1,079	1,179	סך כל הזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

(1) בניכוי יתרות בגין ניכיון שוברים לבתי עסק בסך של 4 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2008 (31 בדצמבר 2007 - 1 מיליון ש"ח).

* סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

באור 11 – התחייבויות אחרות

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

31 בדצמבר		
2007	2008	
1	1	הוצאות לשלם בגין שכר והוצאות נלוות
4	4	ספקי שירותים וציוד
7	9	הוצאות לשלם
1	1	מוסדות
* -	1	ישראלכרט בע"מ (צד קשור)
* -	1	אחרות
13	17	סך כל ההתחייבויות האחרות

* סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

באור 12 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

מחושב בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מספר 311 ו- 341 בדבר "יחס הון מזערי" ו"הקצאת הון בגין חשיפה וסיכוני שוק".

א. ההרכב (ליום 31 בדצמבר 2007: זהה)

מונפק ונפרע	רשום
31 בדצמבר 2008	
באלפי ש"ח	
100	500
מניות רגילות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת	

ב. הון לצורך חישוב יחס הון:

2007 בדצמבר 31	2008 בדצמבר 31
יתרות	יתרות
45	63
הון ראשוני	

ג. יתרות משוקללות של סיכון

31 בדצמבר 2008						
דרישות ההון	יתרת סיכון	שיעור שקלול			יתרות	סיכון אשראי
		100%	50%	20%		
נכסים						
3	38	-	-	189	-	189
28	308	119	-	947	-	1,066
* -	1	1	-	-	-	1
* -	4	4	-	-	1	5
31	351	124	-	1,136	1	1,261
31	351	124	-	1,136	1	1,261
סיכון שוק						
1	13	-	-	-	-	-
32	364	124	-	1,136	1	1,261

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

באור 12 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך):

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

ג. יתרות משוקללות של סיכון (המשך):

31 בדצמבר 2007							
דרישות ההון	יתרת סיכון	שיעור שקלול				יתרות	סיכון אשראי
		100%	50%	20%	0%		
נכסים							
3	28	-	-	140	-	140	מזומנים ופיקדונות בבנקים
27	299	126	-	866	-	992	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי **
* -	1	1	-	-	-	1	מחשוב וציווד
* -	3	3	-	-	1	4	נכסים אחרים
30	331	130	-	1,006	1	1,137	סך כל הנכסים
30	331	130	-	1,006	1	1,137	סך כל נכסי סיכון אשראי
סיכון שוק							
4	46	-	-	-	-	-	בגין מטבע חוץ
34	377	130	-	1,006	1	1,137	סך כל נכסי סיכון

ד. יחס ההון לרכיבי סיכון:

31 בדצמבר		
	2007	2008
	ב-%	ב-%
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	11.9	17.3
יחס ההון הכולל המזערי		
הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	9.0	9.0

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

באור 13 - זכויות עובדים

א. פיצויי פרישה ופנסיה:

זכויות הפנסיה של העובדים, המגיעים לגיל פרישה, מכוסות ברובן על-ידי סכומים שנצברו בקופות-גמל לקצבה, קופות לפיצויים ופוליסות לביטוח מנהלים ויתרתן על-ידי התחייבות הכלולה בדוחות הכספיים. יציאה לגמלאות פוטרת את החברה מתשלום פיצויי פיטורין.

ב. מענקים:

(1) על-פי הסכם שנחתם בין בנק הפועלים (להלן - "הבנק") לבין ארגון עובדי הבנק, זכאים חלק מהעובדים למענק שנתי המבוטא ביחידות שכר חודשי בכמות משתנה, המבוססת על שיעור תשואת הרווח הנקי להון העצמי של הבנק. המענק לעובד בודד הינו דיפרנציאלי ומתבסס על הישגי העובד.

(2) חלק מהעובדים זכאים למענק יובל בתום 25 ו- 40 שנות עבודה בחברה.

(3) חלק מהעובדים זכאים לפיצוי בגין ימי מחלה שלא נוצלו, בעת פרישה לגמלאות.

בדוחות הכספיים נכללה הפרשה מתאימה בגין סעיפים (2) ו-(3) לעיל, המבוססת על חישוב אקטוארי, הכוללת תוספת שכר ריאלית בשיעור של 1% לשנה, ומהוות לפי שיעור ניכיון שנתי של 4%. בחברה ועסקים עובדים שהינם עובדים מושאלים מהבנק וככאלה הם זכאים למענק האמור. בהתבסס על שיעור תשואת הרווח הנקי להון העצמי של הבנק בשנת 2008, לא זכאים העובדים למענק שנתי.

ג. חופשה:

עובדי החברה זכאים על-פי החוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. ההוצאה חושבה על בסיס השכר האחרון של העובדים וימי החופשה שצברו בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות. יתרת ההפרשה לתאריך המאזן נמוכה מ- 0.5 מיליון ש"ח.

ד. תוכנית פרישה:

יתרת ההפרשה בגין תוכניות פרישה שבוצעו בשנים האחרונות עומדת על 1 מיליון ש"ח. ההפרשה מבוססת על חישוב אקטוארי, כוללת תוספת שכר ריאלית בשיעור של 1% לשנה, ומהוות לפי שיעור ניכיון שנתי של 4%. יתרת הטבות לאחר פרישה שאינן פנסיה הנה נמוכה מ- 0.5 מיליון ש"ח.

באור 13 – זכויות עובדים (המשך):

ה. אופציות לעובדים:

בחודש מאי 2004 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית להקצאת אופציות לעובדיו. במסגרת התוכנית יוענקו לעובדי הבנק הקבועים, ביניהם גם עובדי החברה המושאלים מהבנק, כתבי אופציה בלתי סחירים ללא תמורה, הניתנים למימוש למניות רגילות בנות 1 ש"ח של הבנק במחיר מימוש של 1 ש"ח כל אחד. על-פי תנאי התוכנית, יוענקו כתבי האופציה בשש מנות שנתיות שוות על פני שש שנים, כשהם ניתנים למימוש החל מחלוף ארבעים ושמונה חודשים מיום 1 בינואר של השנה בה הוקצו.

עד וכולל שנת 2008, הוקצו לעובדי החברה המושאלים מהבנק 22,410 כתבי אופציה. שווי ההטבה בגין הקצאות אלו המחושב על-פי מודל בלאק אנד שולס מסתכם בכ-256 אלף ש"ח.

ו. הסכם שכר:

בחודש אוקטובר 2007 הושגו הבנות בין הנהלת הבנק לבין ועד העובדים של הבנק בדבר תנאי ההעסקה של העובדים. הבנות אלה אמורות למצות את כל התמורה שניתנת לעובדים בגין השנים 2005 ועד 2012. על-פי ההבנות שהושגו שילם הבנק לעובדיו, ביניהם גם עובדי החברה המושאלים מהבנק, מענק חד פעמי בגובה משכורת אחת ביום 1 בנובמבר 2007. מענק נוסף בגובה משכורת אחת ישולם לעובדים ביום 1 בינואר 2009. מיום 1 בינואר 2008 הוגדל השכר המשולב של העובדים ב-3.5% ומיום 1 בינואר 2010 הוא יוגדל ב-2.5% נוספים. במסגרת ההבנות שהושגו יוארכו הסיכומים שהושגו בין הנהלת הבנק לוועד העובדים בחודש מרץ 2004 בדבר תכנית אופציות לעובדי הבנק, אופן הדרוג והיקפו, קצב הקידומים, מנגנון הותק והבנוס השנתי באופן שהם יהיו בתוקף עד לסוף שנת 2012. הקצאת האופציות לעובדים בשלוש השנים מ-2010 ועד 2012 טעונה אישור הדירקטוריון של הבנק.

באור 14 – נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2008						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ (1)		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
נכסים						
189	-	* -	* -	-	189	מזומנים ופקדונות בבנקים
						חייבים בגין פעילות
1,066	-	* -	29	7	1,030	בכרטיסי אשראי
1	1	-	-	-	-	מחשוב וציוד
5	1	-	-	-	4	נכסים אחרים
1,261	2	* -	29	7	1,223	סך כל הנכסים
התחייבויות						
2	-	-	2	-	* -	אשראי מתאגידים בנקאיים
						זכאים בגין פעילות
1,179	* -	-	12	7	1,160	בכרטיסי אשראי
17	-	-	-	-	17	התחייבויות אחרות
1,198	* -	-	14	7	1,177	סך כל ההתחייבויות
63	2	* -	15	* -	46	הפרש

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

באור 14 – נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך):

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2007						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ (1)		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
נכסים						
140	-	* -	14	-	126	מזומנים ופקדונות בבנקים
חייבים בגין פעילות						
992	-	* -	(2) 53	6	933	בכרטיסי אשראי
1	1	-	-	-	-	מחשוב וציוד
4	1	-	-	(2) * -	(2) 3	נכסים אחרים
1,137	2	* -	67	6	1,062	סך כל הנכסים
התחייבויות						
* -	-	-	-	-	* -	אשראי מתאגידים בנקאיים
זכאים בגין פעילות						
1,079	1	-	(2) 16	6	1,056	בכרטיסי אשראי
13	-	-	* -	-	13	התחייבויות אחרות
1,092	1	-	16	6	1,069	סך כל ההתחייבויות
45	1	* -	51	* -	(7)	הפרש

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) סווג מחדש

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

באור 15 – נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפרעון

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2008

תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים

מעל 3 שנים עד 4 שנים	מעל 2 עד 3 שנים	מעל שנה עד שנתיים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה ועד חודש	
מטבע ישראלי לא צמוד						
-	6	38	225	229	723	נכסים
* -	7	37	262	261	608	התחייבויות
(* -)	(1)	1	(37)	(32)	115	הפרש
מטבע ישראלי צמוד מדד						
-	* -	* -	2	2	3	נכסים
-	* -	* -	2	2	3	התחייבויות
-	-	-	-	-	-	הפרש
במטבע חוץ (3)						
-	* -	(3)	2	2	31	נכסים
-	* -	1	3	3	6	התחייבויות
-	-	(4)	(1)	(1)	25	הפרש
פריטים לא כספיים						
						נכסים
						התחייבויות
						הפרש
סך הכל						
-	6	35	229	233	757	נכסים
* -	7	38	267	266	617	התחייבויות
(* -)	(1)	(3)	(38)	(33)	140	הפרש

(1) תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים בגין סעיפי הנכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה, בהתאם לתקופות הנתרות לפרעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי הפרשות לחובות מסופקים.

(2) כפי שנכללה בבאור 14 "נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה".

(3) כולל הצמדה למטבע חוץ.

* סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

יתרה מאזנית (2)						
סך הכל	ללא תקופת פרעון	סך הכל תזרימי מזומנים ⁽¹⁾	מעל 20 שנה	מעל 10 שנים עד 20 שנה	מעל 5 שנים עד 10 שנים	מעל 4 שנים עד 5 שנים
1,223	2	1,221	-	-	-	-
1,177	2	1,175	* -	* -	* -	* -
46	-	46	(* -)	(* -)	(* -)	(* -)
7	-	7	-	-	-	-
7	-	7	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
29	(3)	32	-	-	-	-
14	1	13	-	-	-	-
15	(4)	19	-	-	-	-
2	2					
* -	* -					
2	2					
1,261	1	1,260	-	-	-	-
1,198	3	1,195	* -	* -	* -	* -
63	(2)	65	(* -)	(* -)	(* -)	(* -)

באור 15 – נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפרעון (המשך):

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2007

תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים

עם דרישה ועד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 שנים	
מטבע ישראלי לא צמוד					
631	203	190	31	5	נכסים **
573	236	223	31	5	התחייבויות **
58	(33)	(33)	-	-	הפרש
מטבע ישראלי צמוד מדד					
4	1	1	*	*	נכסים **
2	2	2	*	*	התחייבויות **
2	(1)	(1)	-	-	הפרש
במטבע חוץ (3)					
64	2	3	(2)	*	נכסים **
1	4	6	1	*	התחייבויות **
63	(2)	(3)	(3)	-	הפרש
פריטים לא כספיים					
נכסים					
התחייבויות					
הפרש					
סך הכל					
699	206	194	29	5	נכסים **
576	242	231	32	5	התחייבויות **
123	(36)	(37)	(3)	-	הפרש

(1) תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים בגין סעיפי הנכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה, בהתאם לתקופות הנתרות לפרעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי הפרשות לחובות מסופקים.

(2) כפי שנכללה בבאור 14 "נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה".

(3) כולל הצמדה למטבע חוץ.

* סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

יתרה מאזנית (2)			
סך הכל	ללא תקופת פרעון	סך הכל תזרימי מזומנים ⁽¹⁾	מעל 5 שנים עד 10 שנים
1,062	2	1,060	-
1,069	1	1,068	* -
(7)	1	(8)	(* -)
6	-	6	-
6	-	6	-
-	-	-	-
67	-	67	-
16	4	12	-
51	(4)	55	-
2	2		
1	1		
1	1		
1,137	4	1,133	-
1,092	6	1,086	* -
45	(2)	47	(* -)

באור 16 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר		
2007	2008	
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח		
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו:		
880	1,070	סיכון האשראי על החברה
7,711	8,276	סיכון האשראי על הבנקים
409	462	סיכון האשראי על חברה קשורה

מסגרות האשראי לעסקאות שוטפות למחזיקי כרטיסי אשראי בנקאיים מועמדות על-ידי הבנקים החברים בהסדר פועלים אקספרס בע"מ (ראה גם באור 116' להלן) והן על אחריות כל תאגיד בנקאי שהעמיד ללקוחו מסגרת כאמור.

ב. הגבלים עסקיים והמלצות לרגולציה נוספת

1. בחודש אוקטובר 2006 הוגשה בקשה לבית הדין להגבלים עסקיים, על-ידי ישראלכרט, חברות כרטיסי אשראי אחרות, לא כולל החברה, ובנקים מסוימים, לאישור הסדר כובל בתחום הסליקה של עסקאות בכרטיסי מסטרקארד וויזה ("ההסדר"), ובו גם השלכות לכרטיסי ישראלכרט. הוגשו התנגדויות לבקשה האמורה. בית הדין נתן היתר זמני להסדר בתוקף עד ליום 30 באפריל 2009.

בחודש יוני 2007 החל, כחלק מההסדר, לפעול בישראל ממשק טכני לסליקה של עסקאות שנעשו בישראל בכרטיסי מסטרקארד וויזה.

בעקבות המלצות של וועדה בינמשרדית לבחינת כשלי השוק בענף כרטיסי האשראי הוגשה לכנסת בחודש מרץ 2007 הצעת חוק פרטית ("הצעת החוק הפרטית") המבוססת על המלצות הוועדה, ובאפריל 2008 הופץ מטעם משרד האוצר תזכיר חוק ("התזכיר"), שניהם לתיקון חוק הבנקאות (רישוי).

בחודש יוני 2008 עברה הצעת החוק הפרטית בקריאה טרומית בכנסת.

הצעת החוק הפרטית והתזכיר אינם זהים בהיקפם ובפרטיהם אולם בעיקרם מוצע בהם או במי מהם, בין היתר, להטיל חובת רישוי על-ידי נגיד בנק ישראל על מי שחפץ לעסוק בסליקת כרטיסי אשראי, וכן להסמיך את המפקח על הבנקים לקבוע כי סולק בשיעור מסוים של עסקאות בכרטיסי חיוב (10% בהצעת החוק הפרטית ו-20% בתזכיר) הוא "סולק גדול" וכי מנפיק בשיעור מסוים של כרטיסי חיוב (5% בהצעת החוק הפרטית ו-10% בתזכיר) הוא "מנפיק גדול". קביעות אלה של המפקח תאפשרנה למפקח, אם יהיה סבור כי הדבר דרוש לצורך הבטחת התחרות בתחום סליקת כרטיסי החיוב או להבטחת טובת הלקוחות או הספקים, להורות למנפיק גדול לאפשר לכל מי שסולק כרטיסי חיוב לסלוק עסקאות בכרטיסים שלו, ולהורות לסולק גדול של עסקאות בכרטיסי חיוב לסלוק כרטיסים שהונפקו על-ידי אחרים. בתזכיר מוצע גם לראות בעמלה צולבת עמלה לפי חוק הבנקאות (שרות ללקוח), התשמ"א-1981 ובהצעת החוק מוצע להסמיך את המפקח להעביר הצעה לקביעת עמלה

באור 16 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך):

ב. הגבלים עסקיים והמלצות לרגולציה נוספת (המשך):

צולבת מרבית ל"ועדת מחירים" ול"שרים" על-פי חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושרותים, התשנ"ו-1996. עוד מוצע להקנות למפקח על הבנקים סמכויות שמטרתן לסייע בביצוע הקביעות האמורות לעיל. החברה אינה יכולה להעריך האם ומתי תאושר הבקשה לאישור קבוע של ההסדר, אך היא מעריכה כי יישום ההסדר הכובל עלול להביא להקטנה בשיעורי עמלות המשתלמים על-ידי בתי עסק בגין סליקת עסקאות בכרטיסים האמורים, דבר שעלול להשפיע על עמלות הסליקה המשולמות על-ידי בתי עסק לחברה. בנוסף, חקיקה בהתאם להצעת החוק הפרטית או התזכיר ובעקבותיה הכרזה על החברה כ"מנפיק גדול" ופעילות משתתפים קיימים או חדשים בשוק כרטיסי האשראי בהתאם לכך יכולה להשפיע על דרכי הפעולה שלה ועל הכנסותיה. בשלב זה, החברה אינה יכולה להעריך את היקף ההשפעה על דרכי הפעולה שלה ועל הכנסותיה.

2. בחודש מרץ 2007 הונחו על שולחן הכנסת שתי הצעות חוק פרטיות העוסקות בהפרדת הבעלות בחברות כרטיסי האשראי מהבנקים. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך אם הצעות החוק האמורות יתגבשו לדבר חקיקה, ובמידה ויתגבשו לחקיקה את השלכותיהן על החברה, אם בכלל.

3. מניעת הלבנת הון ומימון טרור – צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים)(תיקון), התשס"ז-2006 החיל את הוראות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשס"א-2001, על חברות כרטיסי האשראי כתאגידי עזר. במהלך שנת 2008 הרחיבה החברה את האמצעים בהם השתמשה בעבר, וכן רכשה מספר מערכות ממוחשבות, הכל על מנת לייעל את פעולות החברה כמתחייב על-פי הצו.

בתחום בתי העסק נמשך תהליך קבלת הפרטים והמסמכים הנדרשים על-פי צו איסור הלבנת הון מבתי העסק שחשבונום נפתח טרם כניסתו לתוקף של הצו, והתהליך צפוי להסתיים במהלך חודש מרץ 2009, כמתחייב על-פי הצו. כמו כן, אופיינו ותוכננו מערכות בקרה ממוחשבות על קבלת פרטי הזיהוי של בתי העסק. בתחום הנפקת כרטיסי החיוב אופיינו ותוכננו מערכות בקרה ממוחשבות על התהליכים הנוגעים לזיהוי הלקוחות, אימות פרטיהם, קבלת מסמכים ומסירת כרטיסי החיוב. במערכת ההדרכה בוצע עיבוי ושיפור. מערכת הדוחות המהווה בסיס לדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון הורחבה, והוגדרו בה דוחות חדשים להתרעה על פעולות בלתי רגילות. בנהלי החברה בוצעו עדכונים והרחבות על מנת שיכסו באופן מלא את כל הנושאים בהתאם לנדרש על-פי דין.

4. בחודש יולי 2007 בוצע **תיקון בחוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 12) התשס"ז-2007** בו נקבע, בין השאר, כי נגיד בנק ישראל יקבע, בכללים, רשימה של שירותים בעבורם רשאי תאגיד בנקאי לגבות עמלות מלקוחותיו, ואופן חישובן של העמלות שניתן לגבות עבור שירותים אלה. תאגיד בנקאי לא יוכל לגבות

באור 16 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך):

ב. הגבלים עסקיים והמלצות לרגולציה נוספת (המשך):

עמלה אלא עבור שירות הכלול בתעריפים. עוד נקבע, כי הנגיד רשאי להכריז על שירות כבר פיקוח לעניין העמלה הנגבית עבורו ולקבוע את סכום העמלה או את שיעורה. בחודש דצמבר 2007 פירסם בנק ישראל את כללי הבנקאות (שירות ללקוח) עמלות, התשס"ח-2007, במסגרתם נקבעו גם הכללים כאמור לעיל. לאור לוח העמלות שפורסם, הפסיקה החברה את גבייתן של חלק מהעמלות אותן היא גבתה. בהתאם לכך ערכה החברה תעריפון עמלות מתוקן על-פי הכללים החדשים שקבע בנק ישראל אותו פרסמה במהלך חודש יוני 2008. החל מיום 1 ביולי 2008 החלה החברה לפעול על-פי תעריפון זה.

ג. הליכים משפטיים

כנגד החברה הוגשו מספר תביעות משפטיות הנובעות ממהלך עסקיה הרגיל בסכומים לא מהותיים. להערכת החברה בהתבסס על יועציה המשפטיים סיכויי טענות התובעים להתקבל הינם נמוכים.

ד. שיפוי לדירקטורים

החברה התחייבה לשפות דירקטורים בחברה. סכום השיפוי שתעמיד החברה מכח ההתחייבות, לכל הדירקטורים במצטבר, בגין אחד או יותר מאירועי השיפוי, לא יעלה על 50% מהונה העצמי לפי דוחותיה הכספיים שפורסמו סמוך לפני מועד השיפוי בפועל.

ה. הסכם עם ישראלכרט

לחברה הסכם עם ישראלכרט לצורך תפעול פעילות ההנפקה של כרטיסי האשראי של החברה והסליקה בישראל של עסקות הנעשות אצל בתי עסק באמצעות כרטיסי אמריקן אקספרס. החברה משתתפת בכל העלויות המשותפות לישראלכרט ולחברה, על-פי חלקה היחסי בפעילות. תמורת ביצוע פעילות ישראלכרט בתפעול ההסדר, משלמת החברה לישראלכרט עמלה ותשלומים אחרים כמוסכם ביניהן. (ראה באור 23).

באור 16 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך):

ו. התקשרויות עם תאגידים בנקאיים

החברה קשורה עם הבנקים המפורטים להלן בהסכמים להצטרפות לקוחות להסדר הכרטיסים של החברה: בנק הפועלים בע"מ (החברה האם), בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ, בנק מסד בע"מ, בנק אוצר החייל בע"מ, בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, ובנק מזרחי טפחות בע"מ [יחד - "בנקים בהסדר"].

במסגרת ההסכמים עם הבנקים שבהסדר, הוקנתה לכל בנק הסמכות לקבוע מי מבין הלקוחות ימצא ראוי להצטרף להסדר כרטיסי אשראי של החברה ולהמליץ לחברה על צרופו להסדר הכרטיסים. כל בנק אחראי לכבד כל שובר וחיוב שביצע הלקוח ביום הצגת השוברים או החיובים לבנק. כמו כן, אחראי הבנק לכל נזק שייגרם מחמת אובדן, גניבה וביטול של כרטיס אשראי שנעשה בו שימוש על-ידי מי שאינו זכאי לכך. אחריות הבנק לנזקים כאמור פגה לאחר תקופה מסוימת.

על-פי ההסכמים זכאים הבנקים שבהסדר לתשלומים לפי נוסחה שנקבעה בהסכמים.

ז. הארכת הסכם עם American Express Ltd

בחודש ספטמבר 2005 נחתם הסכם בין החברה לבין חברת American Express Ltd המאריך את תוקפו של Independent Operator Agreement שנחתם ביניהן בשנת 1995, עד 31 בדצמבר 2009. מכח הסכם זה החברה ממשיכה להשתמש בזיכיון הנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי מסוג אמריקן אקספרס.

באור 17 – שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:

א. כללי

יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:

1. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים. למכשירים הפיננסיים של החברה לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. בהתחשב באמור לעיל, השווי הוגן למרבית המכשירים הפיננסיים נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהוון בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון על-פי השיעורים בסמוך לתאריך המאזן היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן שלהלן אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי לתאריך המאזן. הערכת השווי הוגן נערכה, כאמור, לפי שיעורי הריבית בסמוך לתאריך המאזן ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יתרה מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים ייתכן והמכשיר הפיננסי יוחזק עד לפירעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי החברה כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות ההערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין חברות שונות.

2. השיטות וההנחות העיקריות ששימשו לחישוב אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים:

במרבית הסעיפים שלהלן, מכשירים פיננסיים (למעט מכשירים פיננסיים סחירים) לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים, או בריבית שוק משתנה (כגון: פריים או ליבור) בתדירות של עד שלושה חודשים, היתרה במאזן מהווה קירוב לשווי הוגן.

חיובים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו גייסה החברה אשראי דומה סמוך לתאריך המאזן.

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו גייסה החברה אשראי דומה סמוך לתאריך המאזן.

באור 17 – שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך):

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

ב. יתרות ואומדני השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים:

31 בדצמבר 2007				31 בדצמבר 2008				
שווי הוגן	יתרה במאזן			שווי הוגן	יתרה במאזן			
	סה"כ	(2)	(1)		סה"כ	(2)	(1)	
נכסים פיננסיים:								
140	140	-	140	189	189	-	189	מזומנים ופקדונות בבנקים
								חייבים בגין פעילות
985	992	228	764	1,059	1,066	266	800	בכרטיסי אשראי (3)
1	1	-	1	1	1	-	1	נכסים פיננסיים אחרים (3)
1,126	1,133	228	905	1,249	1,256	266	990	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות:								
* -	* -	-	* -	2	2	-	2	אשראי מתאגידים בנקאיים
								זכאים בגין פעילות
1,069	1,077	273	804	1,171	1,179	314	864	בכרטיסי אשראי (3)
13	13	(3)* -	(3)13	16	16	* -	16	התחייבויות פיננסיות אחרות
1,082	1,090	273	817	1,189	1,197	314	882	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

(1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן היא אומדן לשווי הוגן - מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי שוק או מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים או על בסיס ריבית שוק משתנה בתדירות של עד 3 חודשים.

(2) מכשירים פיננסיים אחרים.

(3) סווג מחדש.

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

באור 18 – בעלי עניין וצדדים קשורים

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

א. יתרות

31 בדצמבר 2008				
צדדים קשורים		בעלי עניין		
אחרים		מחזיקי מניות בעלי שליטה		
היתרה הגבוהה ביותר בשנה	יתרה לסוף השנה	היתרה הגבוהה ביותר בשנה	יתרה לסוף השנה	
נכסים				
-	-	189	189	מזומנים ופקדונות בבנקים
* -	* -	-	-	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (1)
* -	* -	* -	* -	נכסים אחרים
התחייבויות				
-	-	15	2	אשראי מתאגידים בנקאיים
60	58	12	5	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
3	1	-	-	התחייבויות אחרות
		* -	* -	מניות (כלול בהון העצמי)
-	-	1,726	1,696	סיכון אשראי ומכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
-	-	619	582	ערבויות שניתנו על-ידי הבנקים

(1) עסקאות עם צדדים קשורים נעשו כולן במהלך העסקים הרגיל ובתנאים דומים לתנאי עסקאות עם גופים שאינם קשורים בחברה.

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

באור 18 – בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך):

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

א. יתרות

31 בדצמבר 2007			
צדדים קשורים		בעלי עניין	
אחרים		מחזיקי מניות	
בעלי שליטה			
היתרה הגבוהה ביותר בשנה	יתרה לסוף השנה	היתרה הגבוהה ביותר בשנה	יתרה לסוף השנה
נכסים			
-	-	190 ⁽²⁾	140
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
התחייבויות			
-	-	2	-
53	43	9	8
22 ⁽²⁾	-	-	-
-	-	-	-
536	536	1,719	1,697
49	49	554	549

(1) עסקאות עם צדדים קשורים נעשו כולן במהלך העסקים הרגיל ובתנאים דומים לתנאי עסקאות עם גופים שאינם קשורים בחברה.

(2) סווג מחדש.

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

באור 18 – בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך):

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

ב. תמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008		
צדדים קשורים	בעלי עניין	
	מחזיקי מניות	
אחרים	בעלי שליטה	
* -	2	הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי רווח מפעילות מימון לפני
-	4	הפרשה לחובות מסופקים
(11)	-	הוצאות הנהלה וכלליות
(1)	(37)	תשלומים לבנקים (1)
(12)	(31)	סך הכל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007		
צדדים קשורים	בעלי עניין	
	מחזיקי מניות	
אחרים	בעלי שליטה	
* -	2	הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי רווח מפעילות מימון לפני
-	3	הפרשה לחובות מסופקים
(10)	-	הוצאות הנהלה וכלליות
(2)	(35)	תשלומים לבנקים (1)
(12)	(30)	סך הכל

(1) ראה באור 16 ו'.

* סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

באור 18 – בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך):

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

ג. בעלי עניין וצדדים קשורים

ראה באור 16 - בדבר התקשרויות עם ישראל כרטס ועם תאגידים בנקאיים.

ד. כתב שיפוי מבנק הפועלים בע"מ

בנק הפועלים בע"מ (החברה האם) העמיד כתב שיפוי לנכסים מסויימים של החברה בכדי שהחברה תעמוד בתנאי המגבלות של יחס הון מזערי בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 311 של המפקח על הבנקים. השיפוי הותנה בכך שקיומו דרוש לעמידת החברה במגבלות יחס הון. תוקפו של כתב השיפוי הנו עד 31 בדצמבר 2009.

באור 19 - הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2006	2007	2008	
הכנסות מבתי עסק:			
137	160	177	עמלות בתי עסק
* _	* _	* _	אחרות
137	160	177	סך כל ההכנסות מבתי עסק ברוטו
הכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי:			
7	8	8	עמלת מנפיק
13	** 15	19	עמלות שרות
5	5	6	עמלות מעסקאות בחו"ל
1	** 2	3	אחרות
26	30	36	סך כל ההכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי
* _	* _	* _	הכנסות אחרות
163	190	213	סך כל ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

* סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

באור 20 - רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

2006	2007	2008	
			א. הכנסות מימון בגין נכסים:
* -	* -	* -	מאשראי לבתי עסק
* -	* -	* -	מחייבים בגין כרטיסי אשראי
(2) 3	3	4	מפקדונות בבנקים
3	3	4	סך הכל בגין נכסים

ב. הוצאות מימון בגין התחייבויות:

(2) * -	* -	* -	לתאגידים בנקאיים
* -	* -	* -	על התחייבויות אחרות
* -	* -	* -	סך הכל בגין התחייבויות

ג. אחר:

* -	(3)	(5)	הכנסות (הוצאות) מימון אחרות
-----	-----	-----	-----------------------------

סך כל הרווח (הפסד) מפעילות מימון לפני

3	* -	(1)	הפרשה לחובות מסופקים (1)
----------	-----	------------	---------------------------------

* -	(3)	(5)	(1) מזה: הפרשי שער, נטו
			(2) סווג מחדש.

* סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

באור 21 - הוצאות תפעול

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2006	2007	2008	
10	12	13	שכר ונלוות
4	4	5	עיבוד נתונים ואחזקת מחשב
1	1	2	שירותי בנקאות אוטומטיים (ש.ב.א.)
15	16	16	תמלוגים לארגון הבינלאומי
25	31	30	הוצאות תפעוליות בגין תיירות נכנסת ויוצאת
* -	* -	* -	פחת והפחתות
9	8	10	הפקה ומשלוח
1	1	2	נזקים משימושים לרעה בכרטיסי אשראי
2	3	3	שכר דירה ואחזקת מבנה
* -	2	2	אחרות
67	78	83	סך כל הוצאות התפעול

* סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

באור 22 - הוצאות מכירה ושיווק

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2006	2007	2008	
8	8	8	שכר ונלוות
5	6	6	פרסום
6	7	8	שימור וגיוס לקוחות
3	7	10	מבצעי מתנות למחזיקי כרטיסי אשראי
1	1	* -	ביטוח בחו"ל למחזיקי כרטיסי אשראי
1	2	3	אחרות
24	31	35	סך כל הוצאות מכירה ושיווק

* סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

באור 23 - הוצאות הנהלה וכלליות

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2006	2007	2008	
2	1	2	שכר ונלוות
1	1	1	ביטוח
8	10	11	תשלומים לישראלכרט (1)
2	2	1	אחרות
13	14	15	סך כל הוצאות הנהלה וכלליות

(1) ראה באור 16 ה'.

באור 24 - הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

1. הרכב הסעיף:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2006	2007	2008	
5	4	7	מיסים שוטפים בגין שנת החשבון
1	2	* -	מיסים נדחים בגין שנת החשבון
6	6	7	הפרשה למיסים על ההכנסה

2. התאמה בין סכום המס התיאורטי שהיה חל אילו הרווח מפעולות רגילות היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל בישראל על החברה לבין ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2006	2007	2008	
31%	29%	27%	שיעור המס החל בישראל על החברה
6	6	7	סכום המס על בסיס שיעור סטטוטורי
6	6	7	הפרשה למיסים על ההכנסה

3. לחברה שומות סופיות עד וכולל שנת המס 2004, לרבות שומות הנחשבות כסופיות על-פי פקודת מס הכנסה.

4. יתרות מיסים נדחים:

מיסים נדחים לקבל		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2007	2008	
2	2	מהפרשה ספציפית לחובות מסופקים
2	2	סך הכל

באור 24 - הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות (המשך):

5. ירידת שיעורי המס

ביום 25 ביולי 2005 עבר בכנסת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מספר 147 והוראת השעה), התשס"ה-2005 (להלן - "תיקון 147").

התיקון קובע הפחתה הדרגתית של שיעור מס חברות באופן הבא: בשנת המס 2006 יחול שיעור מס של 31%, בשנת 2007 יחול שיעור מס של 29%, בשנת 2008 יחול שיעור מס של 27%, בשנת 2009 יחול שיעור מס של 26% ומשנת 2010 ואילך, יחול שיעור מס 25%.

כמו כן, החל משנת 2010, עם הפחתת שיעור מס חברות ל- 25%, יתחייב כל רווח הון ריאלי בשיעור מס של 25%. המיסים השוטפים ויתרות המיסים הנדחים ליום 31 בדצמבר 2007 מחושבים בהתאם לשיעורי המס החדשים כפי שנקבעו בתיקון.

6. ביטול חוק התאומים

ביום 26 בפברואר שנת 2008 אישרה הכנסת שינויים בחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 וזאת כתוצאה מירידת שיעורי האינפלציה בישראל בשנים האחרונות. בעיקרו החוק האמור קובע כי השלכות השינוי במדד המחירים לצרכן החל מיום 1 בינואר 2008 לא יכללו בחישוב של ההכנסה החייבת לצרכי מס הכנסה.

באור 25 - מגזרי פעילות

א. כללי

החברה מנפיקה, סולקת ומתפעלת כרטיסי אשראי מסוג אמריקן אקספרס המונפקים לשימוש בישראל ובחו"ל. פעילות החברה מנוהלת באמצעות שני מגזרי פעילות עיקריים: מגזר ההנפקה המתייחס למחזיקי הכרטיס ומגזר הסליקה המתייחס לבתי העסק.

מגזר ההנפקה

הצטרפות הלקוח למערכת כרטיסי האשראי נעשית עם חתימתו על חוזה כרטיס האשראי עם החברה. החברה מנפיקה כרטיסי אשראי מסוג אמריקן אקספרס וזאת על-פי רישיון חברת American Express Ltd. למגזר ההנפקה יוחסו כל ההכנסות וההוצאות הכרוכות בגיוס הלקוח והטיפול השוטף בו.

ההכנסות העיקריות - עמלה צולבת שמשלם הסולק למנפיק בגין עסקה שנעשתה בכרטיס אשראי שהנפיק המנפיק ואשר נסלקה על-ידי הסולק, דמי כרטיס, עמלת חיוב נדחה וכן עמלות מעסקאות בחו"ל. ההוצאות העיקריות - הוצאות שיווק, פרסום וניהול מועדוני לקוחות, תוכנית הנאמנות, הנפקה ומשלוח הכרטיס על צרפותיו, וכן הפקה ומשלוח הודעות חיוב.

מגזר הסליקה

החברה קשורה בהסכמי סליקה עם בתי עסק במגוון ענפים ומציעה לבתי העסק השונים, בנוסף לשירותי הסליקה, גם מגוון שירותים שיווקיים, פיננסיים ותפעוליים, ביניהם אפשרות לפריסת תשלומים, תאריכי זיכוי גמישים, מידע ייעודי ומבצעי קידום מכירות משותפים. למגזר זה יוחסו כל ההכנסות וההוצאות הכרוכות בגיוס בתי העסק והטיפול השוטף בהם.

ההכנסות העיקריות - עמלות מבתי עסק בניכוי עמלה צולבת הנזקפת למגזר ההנפקה. ההוצאות העיקריות - גיוס ושימור בתי עסק, פרסום משותף עם בתי עסק, סליקת שוברים וכן הפקה ומשלוח הודעות זיכוי.

באור 25 - מגזרי פעילות

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

ב. מידע כמותי של מגזרי הפעילות:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008			
סך הכל	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	מידע על הרווח והפסד:
הכנסות			
213	177	36	עמלות מחיצונים
-	(86)	86	עמלות בינמגזריות
213	91	122	סך הכל
(1)	(1)	* -	הפסד מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
212	90	122	סך כל ההכנסות
הוצאות			
1	* -	1	הפרשה לחובות מסופקים
83	51	32	תפעול
35	4	31	מכירה ושיווק
15	8	7	הנהלה וכלליות
53	16	37	תשלומים לבנקים
187	79	108	סך כל ההוצאות
25	11	14	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
7	3	4	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
18	8	10	רווח נקי
33.2	14.8	18.4	תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)
1,200	131	1,069	יתרה ממוצעת של נכסים **
1,146	1,100	46	יתרה ממוצעת של התחייבויות **
343	27	316	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון **

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

באור 25 - מגזרי פעילות (המשך):

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

ב. מידע כמותי של מגזרי הפעילות (המשך):

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007			
סך הכל	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	מידע על הרווח והפסד:
הכנסות			
190	160	30	עמלות מחיצונים
-	(75)	75	עמלות בינמגזריות
190	85	105	סך הכל
* -	* -	* -	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
190	85	105	סך כל ההכנסות
הוצאות			
* -	* -	* -	הפרשה לחובות מסופקים
78	50	28	תפעול
31	5	26	מכירה ושיווק
14	7	7	הנהלה וכלליות
47	14	33	תשלומים לבנקים
170	76	94	סך כל ההוצאות
20	9	11	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
6	3	3	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
14	6	8	רווח נקי
36.8	21.0	15.8	תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)
1,051	108	944	יתרה ממוצעת של נכסים **
1,014	971	43	יתרה ממוצעת של התחייבויות **
307	24	284	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון **

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

באור 25 - מגזרי פעילות (המשך):

סכומים מדווחים

במיליוני ש"ח

ב. מידע כמותי של מגזרי הפעילות (המשך):

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006			
סך הכל	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	מידע על הרווח והפסד:
163	137	26	הכנסות
-	(63)	63	עמלות בינמגזריות
163	74	89	סך הכל
3	3	* -	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
166	77	89	סך כל ההכנסות
הוצאות			
2	* -	2	הפרשה לחובות מסופקים
67	42	25	תפעול
24	3	21	מכירה ושיווק
13	7	6	הנהלה וכלליות
42	15	27	תשלומים לבנקים
148	67	81	סך כל ההוצאות
18	10	8	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
6	3	3	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
12	7	5	רווח נקי
49.2	28.7	20.5	תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

באור 26 - מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצרכי מס

31 בדצמבר		
2007	2008	
סכומים במיליוני ש"ח		
* 1,137	1,261	סך כל הנכסים
* 1,092	1,198	סך כל ההתחייבויות
45	63	הון עצמי
14	18	רווח נקי נומינלי

* סווג מחדש.

